

REFLEKTORFÉNYBEN AZ IFJÚSÁGI MUNKA

Útmutató az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága CM/Rec(2017)4. számú, tagállamoknak szóló ajánlásához az ifjúsági munkáról

REFLEKTORFÉNYBEN AZ IFJÚSÁGI MUNKA

Útmutató az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága
CM/Rec(2017)4. számú, tagállamoknak szóló
ajánlásához az ifjúsági munkáról

Írta: Nik Paddison, Snezana Baclija Knoch
Szerkesztette: Mara Georgescu, Antje Rothemund

A kötetben kifejtett nézetekért a szerzők vállalják a felelősséget, azok nem feltétlenül tükrözik az Európa Tanács hivatalos álláspontját.

Minden jog fenntartva. Jelen kiadvány illetve annak részei nem fordíthatók, másolhatóak vagy továbbíthatók semmilyen formában, semmilyen módon, akár elektronikusan (CD-ROM, internet stb.), akár mechanikusan, ideértve a fénymásolást, hangfelvételt vagy bármilyen információátárolásra vagy – visszakeresésre alkalmas rendszert az Európa Tanács Kommunikációs Igazgatósága (Directorate of Communications, F-67075 Strasbourg Cedex vagy publishing@coe.int) előzetes írásos jóváhagyása nélkül.

A jelen kiadványból származó anyagok sokszorosítása csak nem kereskedelmi célú felhasználásra engedélyezett, és kizárólag a forrás megfelelő megjelölésével.

A dokumentummal kapcsolatos bármely egyéb közlést az Európa Tanács Ifjúsági Osztályának kell címezni. Youth Department, F- 67075 Strasbourg Cedex, Franciaország
Email: youth@coe.int

Borítóterv: az Európa Tanács Dokumentum- és Kiadványkészítő Osztálya (Documents and Publications Production Department, SPDP)
Fényképek: Európa Tanács és Shutterstock
Tördelés: Jouve, Párizs

Council of Europe Publishing
F-67075 Strasbourg Cedex
<http://book.coe.int>

ISBN 978-92-871-9068-0
© Európa Tanács, 2021. június
Az Európa Tanácsnál nyomtatva

Köszönetnyilvánítás

Szeretnénk köszönetet mondani:

- az Ifjúsági Vegyes Tanácsnak, és különösen annak ifjúsági munkával foglalkozó ad hoc magas szintű munkacsoportja tagjainak, akik visszajelzéseikkel és javaslataikkal segítették a kiadvány létrejöttét,
- mindazon szakembereknek, kutatóknak, hálózatok tagjainak vagy állami intézményeknek, akik és amelyek információkat és visszajelzést nyújtottak a kiadvánnyal kapcsolatban.

Tartalom

ELŐSZÓ	5
REFLEKTORFÉNYBEN AZ IFJÚSÁGI MUNKA	7
BEVEZETÉS	9
1. RÉSZ AZ IFJÚSÁGI MUNKA BEMUTATÁSA	13
2. RÉSZ A TAGÁLLAMOKNAK SZÓLÓ AJÁNLÁSOK BEMUTATÁSA	25
TOVÁBBI AJÁNLOTT OLVASMÁNYOK ÉS WEBES FORRÁSOK	51

Előszó

Az erős európai demokráciák és a társadalmi kohézió alapja a társadalom valamennyi tagjának polgári szerepvállalása, beleértve a fiatalokat is. Napjaink Európájában az ifjúsági munka által biztosított támogatás és tér döntő fontosságú ahhoz, hogy a fiatalok számára a lehető legjobb körülményeket teremtsük meg felnőtt életük elindításához. Fiatalkorban fontos a család, a barátok és az iskola befolyása és támogatása – de tudjuk, hogy a legtöbb fiatalnak további lehetőségekre, támogatásra, erőforrásokra és eszközökre van szüksége, hogy teljes mértékben kibontakoztathassa képességeit úgy egyénként, mint a társadalom tagjaként és fiatal polgárként. Az ifjúsági munka nem az egyetlen támogatási forrás, de nyilvánvalóan fontos, hiszen kiegészítő lehetőségeket, tapasztalatszerzést kínál és szemléletformáló élményeket nyújt a fiatalok számára.

— Az Európa Tanács évek óta támogatja az ifjúsági munkát. 2017-ben a Miniszteri Bizottság ajánlást fogadott el az ifjúsági munka témájában – az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának CM/Rec (2017)4. számú, tagállamoknak szóló ajánlása az ifjúsági munkáról (a továbbiakban: az ajánlás) –, amely a mai napig az egyetlen olyan nemzetközi szakpolitikai dokumentum, amely az ifjúsági munka tekintetében referenciapontokat, viszonyítási alapokat, szakpolitikai és minőségi normákat fogalmaz meg. Az ajánlás mérföldkövet jelent számunkra. Az Európa Tanács ifjúsági szektora teljes mértékben elkötelezett amellett, hogy ez az ajánlás élő eszközzé váljon. Támogatni fogjuk a végrehajtását és a tagállamok ifjúsági munkában elért előrehaladásának áttekintését az elkövetkező évek során. Emellett eligazítást nyújtunk a tagállamok számára, támogatjuk az ifjúsági munkában érintett szakembereket és szilárd tudásalapot építünk fel az európai ifjúsági

munkáról. Az ajánlás kiterjed az értékelésre is, ami azt jelenti, hogy az Európa Tanács és a tagállamok számára több évre szóló menetrend áll rendelkezésre az ifjúsági munka fejlesztéséhez.

— Ezen ajánlás lényeges politikai lendületet teremtett Európában az ifjúsági munka támogatásához, ünnepléséhez és előmozdításához. Bár az ifjúságpolitika területén sokan méltányolják az ifjúsági munkát és annak a fiatalok tanulása és fejlődése szempontjából képviselt jelentőségét, még sok a teendő ahhoz, hogy az ifjúsági munkát annak minden sokszínűségében, kreativitásában meg tudjuk ismertetni az emberekkel, és elérjük, hogy nagyra értékeljék a fiatalok álmainak, törekvéseinek és igényeinek valóra váltásában komoly potenciált jelentő tényezőként. Több példára, bevált gyakorlatra van szükség, és többet kellene egymástól tanulniuk azoknak, akik hajlandóak kivenni a részüket az ifjúsági munka fejlesztésében. Jelen kiadvány egy lépés ebbe az irányba: ismerteti az ajánlásban szereplő intézkedéseket, példákkal szolgál a helyes gyakorlatokra, és olyan kérdéseket tesz fel az ifjúsági munkában részt vevők számára, amelyeken érdemes elgondolkodni.

— Bízom benne, hogy az ajánláshoz készített felhasználóbarát útmutatónk sokakat ösztönözní és motiválni fog arra, hogy reflektorfénybe helyezték az ifjúsági munkát, egyben hozzájárul ennek színvonalához és fejlesztéséhez is, a helyitől egészen az európai szintig.

Snežana Samardžić-Marković

Az Európa Tanács demokráciáért felelős főigazgatója

Reflektorfényben az ifjúsági munka

— „Reflektorfényben az ifjúsági munka” című kiadványunk célja, hogy útmutatóul szolgáljon az olvasó számára az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának CM/Rec(2017)4. számú, az ifjúsági munkáról szóló tagállami ajánlásához (a továbbiakban: az ajánlás). Ez az első nemzetközileg elfogadott szakpolitikai dokumentum, amely kifejezetten az ifjúsági munkára, annak társadalmi értékére és minőségi fejlesztésének jövőbeni lehetőségeire összpontosít európai viszonylatban.

— A kiadvány célja, hogy közelebb hozza az ajánlást a potenciális felhasználókhöz: politikai döntéshozókhoz, ifjúságsegítő szakemberekhez, ifjúsági tevékenységek szervezőihez, ifjúsági vezetőkhez, ifjúságsegítők oktatóihoz, ifjúsági szervezetekhez stb.

— A fiatalok folyamatosan részt vesznek ifjúsági munkában, gyerekkoruktól egészen a felnőttkor eléréséig. Az ifjúsági munka teret kínál a fiataloknak, hogy együtt lehessenek fiatalok, élvezhessék ezt az életszakaszt, és hasznos dolgokat tanulhassanak az életben, mint például azt, hogyan lehetnek aktív polgárok, hogyan tudnak különböző emberekkel együtt élni és dolgozni. Azon fiatalok számára, akik olyan nehézségekkel küzdenek, mint a kirekesztés vagy a zaklatás, az ifjúsági munka és az ifjúságsegítők sok esetben rendkívül fontos támogatást jelentenek.

— De először is, helyezzük kontextusba az ifjúsági munkát. Olvassa el a következő leírást, amelyben egy fiatal számol be arról, hogyan vett részt ifjúsági munkában, és milyen tapasztalatokat szerzett, személyes szinten rávilágítva az ifjúsági munka jelentőségére a fiatalok szempontjából.

— Az ajánlás az ifjúsági munkát helyezi az állami stratégiák, programok, ifjúságpolitikák, ifjúsági szervezetek munkájának középpontjába, és egyrészt rávilágít arra, hogy mi is az ifjúsági munka, és mi szükséges ahhoz, hogy az ifjúsági munka elérje célját. A fiataloknak joguk van olyan programokhoz, amelyek megfelelnek az érdeklődésüknek, tapasztalataiknak, elképzeléseiknek és szükségleteiknek, és amelyek során megtanulhatják, fejleszthetik és alakíthatják jelenlegi és jövőbeli életüket. Éppen ezért az ifjúsági munkának állami támogatást kell kapnia. Az ajánlás ezt a támogatást fejt ki, és ösztönzi a tagállamokat, hogy ifjúságpolitikájuk középpontjába az ifjúsági munkát helyezzék. Ezért az ajánlás megerősíti az ifjúsági munka értékét és a politikai döntéshozók felelősségét az ifjúsági munka fejlődéséhez szükséges feltételek biztosítása tekintetében:

- ▶ az európai identitás és az Európa Tanács alapvető értékeinek (emberi jogok, jogállamiság és

demokrácia) fenntarthatósága a fiatalok kreativitásán, kompetenciáján, társadalmi elköteleződésén, tevékeny hozzáállásán és a jövőbe vetett hitén alapul;

- ▶ a kormányzati politikának és intézkedéseknek támogatniuk kell a fiatalokat abban, hogy a társadalom autonóm tagjaiként kiteljesíthessék magukat, ami lehetővé teszi számukra, hogy az életüket megtervezzék és demokratikus állampolgárként viselkedjenek;
- ▶ az ifjúsági munka jelentős mértékben hozzájárul az aktív polgári szerepvállaláshoz azáltal, hogy lehetőséget nyújt az állampolgári részvételhez és a társadalmi cselekvéshez szükséges ismeretek, készségek és hozzáállások elsajátítására.¹

— Ezzel a kiadvánnyal reményeink szerint közelebb hozzuk az ajánlást és annak tartalmát mindazokhoz, akik különböző minőségben hozzájárulhatnak az ifjúsági munka fejlesztéséhez Európában.

RALUCA BESZÁMOLÓJA²

- ▶ Ez nem annyira történet, inkább beszámoló a bennem végbement változásokról, amelyeket az ifjúsági munka váltott ki, amiben részt vettem, és az ott szerzett tapasztalataimról: az ifjúsági munka és a nem iskolarendszerű oktatás megváltoztatta, ahogyan a környező világot érzékelem, más lett a látás- és gondolkodásmódom.
- ▶ Az ifjúsági munka elsősorban nagyon sok különböző barátot hozott az életembe. Kitágította a látókörömet, a megszokottól eltérő gondolkodásra készítetett. Sok érdekes dolgot tudtam meg különböző helyekről, más emberekről és magamról is. Toleránsabb lettem, próbára tette a kreativitásom, és arra készítetett, hogy újragondoljam a hozzáállásomat különböző dolgokhoz. Ez a tapasztalat önállóvá tett engem és a körülöttem lévőket, a gyakorlati tanulás játékos élményével ajándékozott meg, és minden téren javulást hozott az életemben.
- ▶ Az ifjúsági munka olyan módon tett gazdagabbá, amit pénzzel nem tudtam volna megvásárolni. Hiszem, hogy az ilyen tapasztalat révén az ember rátalálhat a valódi énjére, mert ha fölajánlod másoknak a segítségedet, és segítesz is nekik, akkor sokat tanulhatsz tőlük, és te is hozzásegíted őket ahhoz, hogy jobban megismerjék önmagukat.

1 <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/raluca-oancea>.
2 CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 6. oldal

Bevezetés

A kiadvány

Célközönség

Kiadványunk célja, hogy olyan célcsoportokat érjen el, amelyek sokat tehetnek az európai ifjúsági munka jelene és jövője érdekében: fizetett és önkéntes ifjúságsegítők, ifjúságmunka-szolgáltatók, az ifjúsági munkával kapcsolatos szakpolitikák megalkotói, a civil társadalom szervezeteiből és az állami intézményekből egyaránt, beleértve a helyi és regionális önkormányzatokat, az ifjúságsegítő szakembereket és az ifjúságkutatókat egyaránt.

Tárgy

Ezen kiadvány ismerteti az ifjúsági munka fejlesztésével, népszerűsítésével és elismerésével kapcsolatos ajánlást, különösen azokat a tevékenységeket és intézkedéseket, amelyeket a tagállamoknak érdemes végrehajtaniuk az ifjúsági munka támogatása érdekében. Példákat mutat be arra, hogyan fejlődött az ifjúsági munka Európa-szerte különböző környezetekben. Emellett kérdéseket tesz fel és tippeket ad, amelyek iránymutatást nyújtanak az ifjúsági munka javításához.

Felépítés

A kiadvány három részből áll.

A Bevezetés röviden bemutatja a kiadványt, az Európa Tanács fiatalokkal és ifjúsági munkával kapcsolatos munkáját és ajánlását.

1. rész: „Az ifjúsági munka bemutatása” ismerteti a legfontosabb fogalmakat arról, hogy mit is jelent az ifjúsági munka, milyen alapelvek és értékek határozzák meg, és hogyan gazdagítja a társadalmat és a fiatalok életét. Rávilágít arra a konkrét szakpolitikai kérdéskörre, hogy miként érdemes a fiatalok által az ifjúsági munka révén megszerzett kompetenciákat hitelesíteni és elismerni.

2. rész: „A tagállamoknak szóló ajánlások bemutatása” magukat az ajánlásokat ismerteti, példákkal és gondolkodásra készítő kérdésekkel.

Az ajánlás dióhéjban

Az ajánlás a következőképpen épül fel:

- ▶ Preambulum
  - ▶ Ajánlások a tagállamok számára
  - ▶ Melléklet, amely az ajánlás alkalmazási körét és célját, az ifjúsági munka definícióját és alkalmazási körét, az ezzel kapcsolatos alapelveket és intézkedéseket ismerteti.
- Segédanyagok:
- ▶ Indoklás, amely részletesebben kifejti az ajánlás fenti tartalmát.
  - ▶ Szójegyzék.

Mi is valójában egy ajánlás?

Az Európa Tanács ajánlása egy hivatalos és jogi dokumentum, amelyet az Európa Tanács valamennyi tagállamának a kormánya elfogadott. Ezt a dokumentumot a Miniszteri Bizottság elé terjesztik (ahol valamennyi tagállam kormánya képviselteti magát). Tárgyalás és vita után konszenzussal fogadják el.

Konkrétan ezt az ajánlást 2017-ben fogalmazták meg, miután megvitatták az Európa Tanács tagállamainak ifjúsági ügyekért felelős minisztériumaival, valamint számos ifjúsági szervezettel és platformmal, és 2017. május 31-én egyhangúlag elfogadták.

Egy ilyen ajánlás azonban csak akkor érvényesül a gyakorlatban is, ha az emberek dolgoznak vele, megértik, népszerűsítik és felhasználják az ifjúsági munka fejlesztésére.

Reflektorfényben az Olvasó!

- ▶ Használja-e az Európa Tanács bármely más, az ifjúsági munkával kapcsolatos ajánlását, például a munkája tervezése, fejlesztése és elvégzése során?
- ▶ A nemzetközi dokumentumokat, ahogy ezt az ajánlást is, olyan fórumokon fogadják el, ahol a tagállamok megvitatják és konszenzussal hagyják jóvá a dokumentumokat. Ezek a normák előremutató alapelveket és intézkedéseket tartalmaznak, amelyeket a tagállamok hozhatnak, például ebben az esetben annak biztosítása érdekében, hogy minden fiatal hozzáférjen színvonalas ifjúsági tevékenységhez.
- ▶ Ezek az ajánlások hasznos eszközök az ifjúsági munkában részt vevők számára a munkájuk fejlesztése és a jobb ifjúságpolitika melletti fellépés érdekében.
- ▶ Itt tekinthetők meg: www.coe.int/en/web/youth/standards

— Az ajánlás szövege és különböző nyelvi változatai itt találhatóak:

www.coe.int/en/web/youth/adopted-texts.

— Az útmutató lábjegyzet-hivatkozásaiban szereplő oldalszámok az ajánlás és az indoklás összevont változatára vonatkoznak, amely itt érhető el: www.coe.int/en/web/youth/accessibility-of-activities.

Az ajánlás

Preambulum

— A preambulum az ifjúságpolitikával és az ifjúsági munkával kapcsolatos korábbi dokumentumokra és előírásokra vonatkozik, például: Rec(2004)13. számú ajánlás a fiatalok részvételéről a helyi és regionális közéletben; CM/Rec(2010)8. számú ajánlás a fiatalok tájékoztatásáról; és CM/Rec(2010)7. számú ajánlás: Az Európa Tanács chartája a demokratikus állampolgárságra nevelésről és az emberi jogi nevelésről.

Ajánlások a tagállamok számára

— Az ajánlási szakasz a tagállamok kormányai számára megfogalmazott kilenc tényleges ajánlásból és az azokat alátámasztó alapelvekből áll. Ezen kívül számos olyan intézkedést sorol fel, amelyeket a tagállamoknak figyelembe kell venniük az ifjúsági munka adott országbeli helyzetének áttekintésekor. Ennél is fontosabb, hogy az ajánlás megjelöli azokat a kiemelt területeket, ahol Európában intézkedésre van szükség az ifjúsági munka védelme vagy előmozdítása érdekében.

— Az ajánlásokat az alábbiakban foglaljuk össze:

1. a minőségi ifjúsági munka továbbfejlesztésének megalapozása;
2. kompetencia-alapú oktatás és képzés létrehozása a fizetett és önkéntes ifjúságsegítők számára;
3. az ifjúsági munka normáiként szorgalmazott intézkedések és elvek;

4. munkacsoport felállítása az európai ifjúsági munka fejlesztésére vonatkozó stratégia kidolgozására;
5. az ifjúsági munka különböző formáival kapcsolatos nemzeti és európai kutatások ösztönzése;
6. fejlesztés az ifjúsági munka hatásainak és eredményeinek áttekintése és értékelése érdekében;
7. az Európa Tanács ifjúsági központokra vonatkozó minőségi védjegyének előmozdítása;
8. az ajánlás más nyelvekre történő lefordításának támogatása;
9. javasolt felülvizsgálati folyamat, a jóváhagyás után öt évvel.

Melléklet

— Bár „Mellékletnek” nevezzük, a dokumentum fontos részéről van szó. Megadja az ifjúsági munka definícióját és alkalmazási körét, valamint az ifjúsági munka alapelveit: önkéntes és aktív részvétel, egyenlő hozzáférés, nyitottság és rugalmasság, jogokon alapul, befogadó, valamint a fiatalokra, szükségleteikre és képességeikre összpontosít. Megemlíti továbbá, hogy a tagállamok biztosítják az összes érintett aktív részvételét az ifjúsági munka fejlesztésében és elismerésében.

— Ez a rész számos intézkedést határoz meg az ifjúsági munka javítása érdekében. Az ajánlás arra kéri a tagállamokat, hogy először elemezzék az országukban folyó ifjúsági munka helyzetét, alkossanak cselekvési terveket, és hozzanak intézkedéseket az ifjúsági munka továbbfejlesztése érdekében. Az ajánlásban említett intézkedések a következők:

- ▶ jogi és politikai támogatás;
- ▶ fenntartható finanszírozás és struktúrák;
- ▶ jobb koordináció az egyes ágazatok között, illetve a helyi és a nemzeti szint között;
- ▶ kompetencia-alapú keretrendszer az ifjúságsegítők oktatásához és képzéséhez;
- ▶ az ifjúsági munka hatásainak és eredményeinek megfelelő felülvizsgálata és értékelése.

— Két további szakasz egészíti ki az ajánlást.

Indoklás

— Az indoklás ismerteti az ajánlás hátterét és kidolgozásának folyamatát. Megvizsgálja az Európa Tanács jövőképét az európai ifjúsági munkáról, és tovább részletezi, hogy miből áll az ajánlás. Utolsó bekezdése az utánkövetésről szól, mind az Európa Tanács, mind a tagállamok számára.

Szójegyzék

— Az ajánlás szövegében használt legfontosabb kifejezéseket ismerteti.

Az Európa Tanács ifjúsági szektora

— Az Európa Tanács egy 1949-ben létrehozott kormányközi szervezet. Jelenleg 47 tagállama van, székhelye Strasbourgban található. Legfontosabb értékei és küldetése az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság biztosítása. Az Európa Tanács a 47 tagállam számára követendő normákat ír elő, együttműködik a tagállamaival és a civil társadalommal az alapvető küldetéséhez kapcsolódó területeken, valamint figyelemmel kíséri az emberi jogok tiszteletben tartását és a szervezet normáinak végrehajtását a tagállamokban.

— Az Európa Tanács az ifjúságpolitikával kapcsolatosan is kidolgoz szakpolitikai normákat és iránymutatásokat annak érdekében, hogy támogassa tagállamait olyan ifjúságpolitikák megalkotásában, amelyek célja, hogy „egyenlő esélyeket és tapasztalatokat biztosítsanak a fiatalok számára, lehetővé téve számukra olyan ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátítását, amely révén teljes szerepet tölthetnek be a társadalom minden területén.”

— Az Ifjúsági Főosztály az Európa Tanács Demokrácia Főigazgatóságán (DGII) belül a Demokratikus Részvétel Igazgatóságához tartozik. Iránymutatásokat, programokat és jogi eszközöket dolgoz ki a koherens és hatékony ifjúságpolitikák kialakításához helyi, nemzeti és európai szinten. Pénzügyi és oktatási támogatást nyújt az ifjúság állampolgári szerepvállalásához, a fiatalok mobilitásához, az emberi jogok, a demokrácia és a kulturális pluralizmus értékeinek előmozdítását célzó nemzetközi ifjúsági tevékenységekhez. Célja a fiatal európaiak élethelyzeteivel, törekvéseivel és kifejezőmódjaival kapcsolatos szaktudás és ismeretek összegyűjtése és terjesztése.

— Az Európa Tanács közös irányítási rendszere a részvételi demokrácia élő példája. Teret nyújt a közös gondolkodásnak és alkotásnak, amelyben ötvöződik a fiatal európaiak és

az ifjúságpolitikai kérdésekért felelős hatóságok hangja, így megosztják és értékelik a tapasztalatokat. Ennek a párbeszédnek köszönhetően, ahol minden félnek egyenlő beleszólása van, ötleteket és tapasztalatokat lehet cserélni a kölcsönös megértés és tisztelet szellemében, legitimitást adva az Ifjúsági Vegyes Tanács döntéseinek. A fiatal európaiak hangját az Ifjúsági Tanácsadó Testület (CCJ) képviseli, amely az ifjúsággal foglalkozó civil szervezetek és hálózatok 30 képviselőjéből áll. A tagországok ifjúsági ügyekért felelős minisztériumai és testületeinek képviselői az Európai Ifjúsági Irányító Bizottságban (CDEJ) ülnek össze. Az Ifjúsági Vegyes Tanács (CMJ) az a közösen irányított testület, amely összefogja a tanácsadó testületet és az irányító bizottságot. A vegyes tanács hozza meg az ifjúsági szektor prioritásairól, programjairól és költségvetéséről szóló döntéseket.

— Az Európa Tanács különös figyelmet fordít az ifjúsági munka szerepére a fiatalok fejlődésében, a tanulásban és a társadalmi beilleszkedésben. Az Európa Tanács több mint 50 éve támogatja a minőségi ifjúsági munkát Európában az ifjúságsegítő szakemberek képzési programjaival, különböző ifjúságpolitikai ajánlásokkal és iránymutatásokkal, számos oktatási erőforrással, kampányokkal, az ifjúsági szervezetek projektjeinek támogatásával és más szervezetekkel, nevezetesen az Európai Bizottsággal kötött partnerségek révén. Az Európa Tanács ifjúságpolitikai eszközei kiegészítik egymást annak érdekében, hogy a fiatalokra gyakorolt hatásuk fenntartható legyen.

— Az Európa Tanács számára az ifjúsági munka fejlesztése Európában kulcsfontosságú prioritás, az ajánlás pedig előremutató megoldást kínál ebben a tekintetben.

— További információk: www.coe.int/youth.

Az ifjúsági munka bemutatása

— Az alábbiakban ismertetjük az ajánlás főbb elemeit, amelyek bemutatják az ifjúsági munkát, annak meghatározását és alapelveit. Az alábbi információk nagy része az ajánlás mellékletén és indoklásán alapszik.

— Mielőtt kifejténénk, miben áll az ifjúsági munka, fontos, hogy először azt elemezzük, mit is értünk „ifjúság” alatt. Amikor ifjúsági munkáról beszélünk, a fiatalokról beszélünk – de hogyan határozzuk meg, hogy kit tekintünk fiatalnak? Valójában nincs egységes, az Európa Tanács mind 47 tagállamára érvényes meghatározás; változó, hogy az egyes országokban milyen életkorban tekintenek valakit fiatalnak. Az Európa Tanácson belül a gyermekekre, a gyermekekora vonatkozóan egy jogi meghatározást alkalmaznak, amelynek értelmében a 0 és 18 év közöttiek számítanak gyermeknek, az Egyesült Nemzetek gyermekjogi egyezményének javaslata alapján; a fiatalokra, az ifjúságra viszont egy szociológiai meghatározást használnak, ami a gyermekkori eltartott és a felnőttkori önálló állapotok közötti életkort jelenti. Korosztály szerint ez azt az időszakot jelenti, amelynek kezdete a serdülőkor, és egészen addig tart, amikor a fiatal már el tudja tartani magát. A fiatalok felső határa évek óta emelkedik, az intézményes oktatás hosszabb időtartama és a későbbi munkába állás miatt, például az egyén 20-as éveinek végén vagy a 30-as éveinek elején.

Reflektorfényben az Olvasó!

- ▶ Hogyan határozzák meg az ifjúsági munkát az ön országában?
- ▶ Hogyan fordítják le a „youth work” (ifjúsági munka) kifejezést az ön nyelvére? Vannak-e tekintetben eltérő nézetek?
- ▶ E meghatározásnak milyen elemei jelennek meg az ifjúsági munka ön által ismert gyakorlatában?
- ▶ Ön számára melyik elem különösen lényeges ebben a meghatározásban?
- ▶ Fontosnak tartja, hogy legyen egy definíció az ifjúsági munkára? Miért? Miért nem?
- ▶ Az ifjúsági munka meghatározásának elemei az elmúlt években bizonyítottan elősegítették, hogy jobban azonosítani lehessen a fiatalokkal végzett ilyen típusú tevékenységeket, és hogy kialakuljon az ágazati identitás. Nemzeti szinten a meghatározásról szóló viták és párbeszéddek lehetőséget kínálhatnak az ágazat számára, hogy jobban megértse saját profilját, és hatékonyabban tudja pozícionálni érdekképviseleti munkáját.
- ▶ Az ifjúsági munka adott szervezetében fontos stratégiai momentum lehet, hogy legyen idő a szervezet keretében végzett ifjúsági munka jelentőségének megvitatására, ami például hasznos lehet abban, hogy a szervezet tevékenységeit jobban meg tudják határozni vagy kijelöljék a jövőbeni célkitűzéseket.

Reflektorfényben az Olvasó!

- ▶ Az ön országának jogrendje tartalmazza az „ifjúság” definícióját? Ha igen, milyen meghatározást használnak?
- ▶ Melyik korosztály jelenti az ifjúsági munka célcsoportját az ön országában?

Az ifjúsági munka és az azt szabályozó alapelvek meghatározása

— Az ifjúsági munka tág értelmű kifejezés, amely számos társadalmi, kulturális, oktatási, környezetvédelmi vagy politikai jellegű tevékenységet fed le, amelyeket a fiatalokkal vagy a fiatalok érdekében végeznek, csoportosan vagy egyénileg. Az ifjúsági munkát fizetett és önkéntes ifjúságsegítők végzik, és olyan nem formális és informális tanulási folyamatokon alapul, amelyek a fiatalokra és az önkéntes részvétellel összpontosítanak. Az ifjúsági munka lényegében olyan társadalmi gyakorlat, amelyben fiatalokkal foglalkoznak, valamint a társadalommal, amelyben élnek, támogatva a fiatalok aktív részvételét és bevonását a közösségbe és a döntéshozatalba.³ Bár a hagyományok és a meghatározások eltérőek, az ifjúsági munka elsődleges funkciója kapcsán alapvetés, hogy motiválnia és támogatnia kell a fiatalokat abban, hogy konstruktív életutat találjanak maguknak, azt kövessék, ezáltal hozzájáruljon személyes és szociális fejlődésükhöz, valamint tágabb értelemben az egész társadalom fejlődéséhez.

— Az ajánlás elismeri az ifjúsági munka különböző formáinak és hagyományainak sokféleségét és változatosságát Európa különböző országaiban. Az ifjúsági munka Európa-szerte más és más múltra tekint vissza, amit a nemzeti szintű szakpolitikák különböző megközelítései is tükröznek. Ezen sokféleség ellenére az ajánlás azonosítja az ifjúsági munkához kapcsolódó alapértékeket és alapelveket. Az ajánlás szerint az ifjúsági munkának bizonyos értékeken és elveken kell alapulnia, szorosan kapcsolódva a fiatalok emberi jogainak alapvetéséhez, az alábbiak szerint:

- ▶ az ifjúsági munka a fiatalok tanulásának, fejlődésének és társadalmi beilleszkedésének lehetővé tételéről szól;
- ▶ az ifjúsági munka elősegíti a fiatalok aktív részvételét, az ifjúsági munkában és a társadalomban egyaránt;
- ▶ az ifjúsági munka keretében végzett tevékenységek elősegítik a társadalmi szerepvállalást, a kreativitást, és biztonságos környezetet kínálnak a fiatalok számára;
- ▶ az ifjúsági munka a fiatalok önkéntes részvételén alapul;
- ▶ az ifjúsági munka arra törekszik, hogy minden fiatal számára hozzáférhető és aktívan befogadó legyen;
- ▶ az ifjúsági munka rugalmasan alkalmaz különböző megközelítéseket, és onnan indul ki, ahol a fiatalok vannak, a fiatalok igényeire és törekvéseire összpontosítva.
- ▶ az ifjúsági munka „ezt oly módon éri el, hogy ösztönzi a fiatalok felelősségvállalását és bevonja őket olyan kezdeményezések és tevékenységek létrehozásába,

3 CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 9. oldal

előkészítésébe, megvalósításába és értékelésébe, amelyek tükrözik igényeiket, érdeklődési körüket, gondolataikat és tapasztalataikat”⁴

— Az ajánlás az ifjúsági munkát hosszú távon és stratégiaileg támogatandó ügynek tekinti. Bár az ifjúsági munka itt és most támogatja a fiatalokat, igazi ereje gyakran mégis a hosszú távú megközelítésben rejlik. A pénzügyi támogatók, kormányok, önkormányzatok és a nagyközönség azonnali eredményeket akarnak látni, miközben a fiatalok gyakran hosszú utat járnak be az ifjúsági munka keretében.

Helyi példa Észak-Macedóniából⁵

— A Kultúrák Közötti Párbeszéd Központja (Centre for Intercultural Dialogue, CID) egy ifjúsággal foglalkozó civil szervezet, amely kapacitásépítési folyamatok, oktatás és ifjúsági munka révén az interkulturális elfogadás és az aktív polgári szerepvállalás előmozdításán munkálkodik. Központja az észak-macedóniai Kumanovo városában található.

— Kumanovóban nem ismeretlen a feszültség és a konfliktusok az etnikai közösségek között, amelyeket többnyire az általuk beszélt nyelv – a macedón, illetve az albán – választ el egymástól. Erre a helyzetre közvetlen válaszul született az a felismerés, hogy szükség van egy olyan térre, ahol mindenki úgy érzi, hogy szívesen látják. A CID ezért ifjúsági támogatási projektet hozott létre a településen „MultiКулти (MultiKulti) Ifjúsági Központ” néven. Ennek fő célja a nemzetiségek közötti fenntartható együttműködés alapjainak megteremtése a gyermekek és fiatalok közötti interkulturális tanulás és kommunikáció előmozdításával.

— Az ifjúsági központ nyitott hely. Kétnyelvű, nem formális oktatást kínál mindenki számára. A fiatalok és a közösségek igényeinek támogatása és kielégítése érdekében kétnyelvű (vagy időnként akár többnyelvű) műhelyfoglalkozások és tevékenységek nyújtására hozták létre. Ez azt jelenti, hogy mindig van két facilitátor vagy ifjúságsegítő: egyikük albán, a másikuk macedón nyelven segít. A közös munka és az ifjúsági munka elősegítésének ezen modellje révén a fiatalok megtapasztalják a sokszínűséget, és megtanulnak úgy együtt élni, hogy közben elfogadják a többnyelvűséget.

— A MultiKulti semleges platformot kínál, ahol a különböző etnikai közösségekből származó fiatalok közös tevékenységeket végezhetnek. Ilyen például az első multikulturális könyves kávézó-könyvtár, egy internetes rádió, egy kézműves program, egy hulladék-újrahasznosító program, egy fényképészeti tanfolyam stb.

— A legfontosabb eredmények abban jelentkeznek, hogy a fiatalok nyitottabbak a „másik” közösség tagjaival való együttélésre, ugyanakkor pozitív szabadidős tevékenységekben vesznek részt, amelyek elősegítik a fiatalok tanulását és fejlődését. Az ifjúsági

munka ilyen megközelítésén keresztül a CID sokszínű, felelősségteljes és együttműködő közösségeket kíván létrehozni, ahol a fiatalok hozzájárulnak a társadalmi fejlődéshez és az integrációhoz. Az ifjúsági munkának ez a megközelítése elősegíti egy közös tér létrejöttét, ahol a különböző közösségek együtt élnek, tanulnak és dolgoznak, és amelyet a társadalmi kohézió és a béke felé tett lépésként ismernek el.

Reflektorfényben az Olvasó!

Ifjúságsegítők

- ▶ Gondolja át, hogy az ajánlásban említett értékek és alapelvek miként vannak jelen a fiatalokkal folytatott mindennapi munkájában. Például milyen mechanizmusok biztosítják, hogy a munkája befogadó legyen?
- ▶ Először is, annak érdekében, hogy megismerje azokat a fiatalokat is, akiket nem ér el az ifjúsági munka, az ifjúságsegítőnek meg kell próbálnia minél jobban megismerni az ifjúsági munka helyszínén élő fiatalokat. Ez történhet például a helyi lakosok körében végzett felmérések révén, iskolai felméréseken keresztül, séta közben feltérképezve a környéken élő fiatalokat, de akár más szolgáltatókkal, például a szociális szolgáltatókkal vagy a rendőrséggel, esetleg a területen működő különböző egyesületekkel kiépített kapcsolatok révén is.
- ▶ Az ifjúságsegítőknél nyújtott képzés nem minden esetben terjed ki az emberi jogokra és a hátrányos megkülönböztetés kiküszöbölésének kérdéseire. Ha ön nem kapott képzést ezeken a területeken, fontolja meg egy ilyen tanfolyam elvégzését, hogy a fiatalokkal kapcsolatos kompetenciáját fejleszteni tudja az antidiszkriminációs elvek alapján.
- ▶ Országos szinten a nem kormányzati szervezetek és a közintézmények is szervezhetnek képzési és fejlesztési tevékenységeket az ifjúságsegítők számára. Európai szinten az Európa Tanács Ifjúsági Főosztálya és a SALTOYouth rendszeresen szervez tanfolyamokat ifjúságsegítők számára a bevonás témakörében. További információk: coe.int/youth és www.salto-youth.net.

Ifjúsági munkával foglalkozó szervezetek

- ▶ Hogyan szervezik az ifjúsági munkát, hogy az megfeleljen az ajánlásban említett elveknek? Min lehetne javítani?
- ▶ Az ifjúsági munkával foglalkozók az ajánlásban említett elveket és értékeket kifejezetten megjelentíthetik az általuk végzett ifjúsági munkában. Ez jelentheti azt, hogy az ifjúsági központ vagy az ifjúsági szervezet küldetésének részévé teszik az elveket és értékeket, illetve az ifjúságsegítő csapataik képességeit úgy alakítják ki, hogy az alapelvek „eleven valóságként” jelenjenek meg az ifjúsági munka struktúrájának napi szintű ifjúsági munkájában. Emellett az alapelveket magukkal a fiatalokkal is meg lehet vitatni.

Ifjúsági munkával kapcsolatos képzést nyújtó szervezetek

- ▶ Önöknél hogyan érvényesülnek ezek az alapelvek az ifjúságsegítőknél nyújtott képzésben?
- ▶ Fontolóra vették-e, hogy a befogadó ifjúsági munka vagy a hátrányos megkülönböztetés kiküszöbölésének témájában képzést nyújtsanak?

4 CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 9. oldal
5 Forrás: <http://cid.mk/>.

Politikai döntéshozók és köztisztviselők

- ▶ Annak érdekében, hogy ezek az alapelvek az ifjúsági munkával kapcsolatos szakpolitikákban is kifejezésre jussanak, hasznos lehet, ha pontosabb ismereteink van arról, kinek van mindenekelőtt hozzáférése az ifjúsági munkához, vannak-e egyenlőtlenségek a hozzáféréseben, és hogyan lehetne ezeket kezelni az ifjúsági munkát kínáló szervezetekkel folytatott közös munka révén, a gyakorlati megoldások tökéletesítése érdekében. Ha vannak olyan fiatalokból álló csoportok, amelyek nem jutnak hozzá az ifjúsági munkához, támogatást és finanszírozást lehet arra fordítani, hogy az ifjúsági munkával foglalkozók jobban elérhessék őket.
- ▶ Ha az ifjúságsegítők nem rendelkeznek teljes körű ismeretekkel az ifjúsági munkára vonatkozó diszkriminációellenes alapelvekről, képzést lehet nekik szervezni.
- ▶ A szakpolitikai dokumentumokban ezeket az elveket és értékeket explicit módon meg lehet jeleníteni.
- ▶ Egy másik lehetséges lépés az, hogy az ön területén működő, ifjúsági munkával foglalkozó szervezeteknek kifejezetten előírják, hogy a fiatalok számára megkülönböztetés nélkül kötelesek biztosítani a hozzáférést az ifjúsági munkához.

Az ifjúsági munka pozitív hozzájárulásai

— Az ajánlás kimondja, hogy az ifjúsági munkának, gyakran más ágazatokkal partnerségben és együttműködésben, számos pozitív hatása van az egyes személyek, közösségek és általában véve a társadalom számára.

— Például:⁶

- ▶ kritikus reflexiót, innovációt és változásokat eredményez, regionális, nemzeti és európai szinten;
- ▶ hozzájárul a fiatalok jólétéhez, erősíti az összetartozás érzését és a fiatalok azon képességét, hogy számukra kedvező döntéseket hozzanak;
- ▶ támogatja a pozitív és céltudatos átmenetet az élet személyes, állampolgári, gazdasági és kulturális vonatkozásaiban, lehetővé téve az egész életen át tartó tanulást, az aktív polgári szerepvállalást és a munkaerőpiaci részvételt elősegítő kompetenciák fejlesztését;
- ▶ támogatja számos készség, így például a kreativitás, a kritikus gondolkodás, a konfliktuskezelés, a digitális és informatikai jártasság, valamint a vezetés fejlesztését;
- ▶ elősegíti a sokféleséget és hozzájárul az egyenlőséghez, a fenntartható fejlődéshez, az interkulturális megértéshez, a társadalmi kohézióhoz, a civil életben való részvételhez, a demokratikus polgári szerepvállaláshoz, valamint az emberi jogi értékek érvényesítéséhez;
- ▶ erősíti a fiatalok ellenállóképességét és kitartását, így azt a képességüket, hogy ellenálljanak a negatív hatásoknak és magatartásoknak.

6 CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 10. oldal

Az ifjúsági munkára vonatkozó jövőkép:

— Az ifjúsági munka a fiatalok fantáziájának, kezdeményező-készségének, beilleszkedésének, bevonásának és törekvéseinek fejlesztéséről szól; nevel, ösztönzi a felelősségvállalást, részvételen alapul, kifejező és befogadó jellegű. Tevékenységekkel, játékkal és szórakozással, nem formális és informális módon történő tanulással, kampányokkal, információcserével és útmutatással, mobilitással, önkéntes munkával, egyesüléssel és beszélgetésekkel segíti elő a fiatalok kritikus elkötelezettségét a közösség és a társadalom iránt. Az ifjúsági munka segít a fiataloknak abban, hogy rájöjjenek, mihez van tehetségük, és fejlesszék azokat a képességeiket és adottságaikat, amelyek révén el tudnak igazodni az egyre bonyolultabbá váló és egyre nagyobb kihívásokat támasztó gazdasági, kulturális, ökológiai és politikai környezetben.

— Az ifjúsági munka támogatja és ösztönzi a fiatalokat az új tapasztalatok és lehetőségek feltárásában; egyben képessé teszi őket arra, hogy felismerjék és kezeljék a számos kockázatot, amellyel most és valószínűleg a jövőben is szembesülni fognak. Mindezek révén integráltabb és pozitívabb kötődés alakul ki bennük önzonosságuk és jövőjük, valamint a társadalom iránt, ami kifejezetten hozzájárul olyan szélesebb körű aktuálpolitikai és szakpolitikai problémák kezeléséhez, mint a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő (NEET) fiatalok, az egészségügyi kockázatot jelentő életmód, az állampolgári felelősség hiánya és az erőszakos szélsőséges mozgalmak. Az ifjúsági munka a fiatalokat a maguk feltételei alapján, kifejezett vagy azonosított szükségleteikre reagálva, saját vagy az ifjúsági munka gyakorlásához létrehozott környezetben foglalkoztatja. Az ifjúsági munka más helyen is megvalósulhat (például iskolában vagy börtönben), de a részvételnek minden esetben önkéntesnek kell lennie.⁷

SEVILAY BESZÁMOLÓJA

- ▶ A nevem Sevilay. Ciprus északi részéből származom. 19 éves koromig antiszociális voltam. Abban az évben, amikor elkezdtem egyetemre járni, megismerkedtem egy sráccal, aki bevont az ifjúsági munkába. Először az Ifjúsági Találkozók a Békéért csoportokon keresztül vettem részt ifjúsági munkában. Ezekben a csoportokban mindkét közösségből – Ciprus északi és déli részéről – részt vettek fiatalok, és az volt a cél, hogy segítsük egymást a másik közösséggel szemben fennálló előítéletek megszüntetésében.
- ▶ Ebben az időben nem lehetett átmenni a sziget egyik részéből a másikba. Csak egy olyan falu volt, ahol mindkét közösség lakott, és ahol találkozhattunk a sziget „másik” oldalán élő barátainkkal. A körülmények nehezek voltak. Azt hiszem, ez volt az egyik fő oka

7 A CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról indoklása, 20-21. oldal

annak, hogy nem adtam fel, és a nehézségek ellenére is elértem a célomat. 19 éves koromig sok negatív dolgot hallottam a dél-ciprusi emberekről, most viszont elkezdtem együttműködni velük! Ez igazán érdekes élmény volt a számomra.

- ▶ A részvétel ezekben a csoportokban sokat adott hozzá a személyiségemhez, magabiztosabb lettem, és több barátot szereztem. Találkoztam olyan barátokkal, akik segítettek bekapcsolódni nemzetközi ifjúsági szervezetek munkájába, amelyeken keresztül sok országba eljutottam, és elmélyítettem a tudásomat az ifjúsági munkáról. Sikerült egy nemzetközi képzést is szerveznem Ciprus északi részén, ami ebben az időben politikai okok miatt nagyon nehéz feladat volt. Az ifjúsági munka segített azzá válnom, aki ma vagyok, ezért megpróbálok valamit visszaadni ebből a MAGEM ifjúsági szervezetnél végzett önkéntes munkám révén.

— Az ifjúsági munkának van még legalább egy szerepe, ami említést érdemel, nevezetesen, hogy a fiatalokat érintő társadalmi kihívásokra és trendekre reagál. Az ajánlás úgy tekint az ifjúsági munkára, mint ami folyamatosan szerepet játszik a fiatalok támogatásában és szerepvállalásának ösztönzésében. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az ifjúsági munkának elég alkalmazkodóképesnek kell lennie ahhoz, hogy reagáljon a felmerülő körülményekre és kihívásokra, miközben nem veszélyeztetheti és nem hanyagolhatja el egyéb szerepeit és rendeltetéseit. Ezért, amint az ajánlásban is szerepel, törekedni kell „az ifjúsági munka kapacitásának megerősítésére, hogy képes legyen választ adni társadalmunk változásaira és trendjeire, valamint a fiatalok előtt álló, újonnan felmerülő kihívásokra”.⁸

Európai példa

— Az alábbi példa a bevált gyakorlatok és a fiatalok egyéni történetei felől közelíti meg a kérdést:

- ▶ A „Hogyan változtatta meg az életemet az ifjúsági munka?” című műben⁹ több mint 20 ember története szerepel, akik vagy fiatalokként, vagy ifjúságsegítőként, vagy mindkét minőségben vettek részt ifjúságimunka-projektekben, és megosztják, hogy az ifjúsági munka milyen hatást gyakorolt az életükre.

használhatná fel ezeket arra, hogy több támogatást igényeljen az ifjúsági munkához?

- ▶ Milyen támogatásra van szüksége (képzés, finanszírozás, megfelelő szakpolitikák) annak érdekében, hogy elő tudja segíteni a fiatalok fejlődését az ajánlásban említett területeken?
- ▶ Ön szerint melyek a mai társadalom fontosabb kihívásai és trendjei? Az önkéntes ifjúsági munkája hogyan kezeli ezeket?
- ▶ Milyen fajta partnerséget tudnának kialakítani a közösségben az ifjúsági munka hatékonyabbá tételére érdekében?
- ▶ Az ifjúsági munkáról szóló lenyűgöző elbeszélések, egyéb bizonyítékokkal együtt, valóban hatásos eszközök lehetnek az ifjúsági munka melletti kiállásban. Gyakran előfordul, hogy az ifjúsági munka szószólóinak készen kell állniuk arra, hogy „igazolják” a fiatalokkal folytatott munkájuk értékét. Legyen szó akár fiatalok élettörténeteiről, akár statisztikákról, amelyek azt mutatják, hogy hány fiatal fejlesztette „puha” képességeit az ifjúsági munka segítségével, fontos, hogy az ifjúságsegítő szakemberek és az ifjúsági munkával foglalkozó szervezetek felkészüljenek arra, hogy az ifjúsági munka szószólóiként bizonyítani is tudják ennek a munkának az értékét.
- ▶ Az ifjúsági munka szószólói hosszabb távú érdekképviseleti programot is elindíthatnak, ha azonosítják azokat a hiányosságokat, amelyek megakadályozzák, hogy az ifjúsági munka az ajánlásban említett valamennyi pozitívumot elérje. Ez esetben az ajánlás az érdekképviselet eszközeként, illetve viszonyítási alapként egyaránt használható, mivel sokféle példát hoz fel arra, hogy az ifjúsági munka miként javíthatja a fiatalok életét, feltéve, hogy a minőségi feltételek teljesülnek.

Politikai döntéshozók és köztisztviselők

- ▶ Önöknél az ifjúságpolitikák az ifjúsági munka milyen szerepét ismerik el? Esetleg hiányzik valami?
- ▶ Önöknél milyen képzéssel vagy finanszírozással támogatják az ifjúsági munkával kapcsolatban említett szerepeket? Lehetne-e új képzést kínálni az ifjúságsegítők számára a fent említett témákról? Fel lehetne-e kínálni új finanszírozási lehetőségeket az ifjúsági munka hozzájárulásának támogatására adott területen?
- ▶ Milyen szakpolitikai eszközök állnak rendelkezésre annak biztosítására, hogy az ifjúsági munka továbbra is kezelni tudja a társadalmi kihívásokat?

Reflektorfényben az Olvasó!

Ifjúságsegítők és ifjúsági munkával foglalkozó szervezetek

- ▶ Hogyan gazdagítja az ön ifjúsági munkája azoknak a fiataloknak az életét, akikkel együtt dolgozik?
- ▶ Tud-e tanulságos példákat említeni arra, hogy az ifjúsági munka hogyan változtatott meg valamit a fiatalok életében? Hogyan

8 CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 8. oldal
9 <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/compendium>.

A fiatalok és az ifjúsági munka

— Az ajánlás három elemet emel ki: az ifjúsági munka hozzájárulását a fiatalok személyes és társadalmi fejlődéséhez, puha készségeik fejlesztéséhez, és – azzal összefüggésben, hogy a hatóságok e tekintetben mit tehetnek – megfogalmazza annak a fontosságát, hogy a fiatalok ifjúsági munka során elsajátított képességeit elismerjék.

Személyes és társadalmi fejlődés

Az ifjúsági munka segíti a fiatalokat azoknak a készségeknek, illetve motivációnak a kifejlesztésében, amelyek segítségével konstruktív utakra lehetnek és követhetnek az életükben. Ennek érdekében az ifjúsági munka kulcsfontosságú kiegészítést jelent a formális oktatás mellett, amelyhez minden fiatal számára hozzáférést kell biztosítani.¹⁰

— Az ajánlás kiemeli, hogy az ifjúsági munkának támogatnia kell a felnőttkorba és az önállóságba történő átmenetet. Ebben az átmenetben elengedhetetlen, hogy az ifjúságpolitikák keretében minden fiatal számára olyan ifjúságimunka-programok nyíljanak meg, amelyek megkönnyítik az átmenetet a fiatalok számára, támogathatják őket és elősegíthetik felelősségvállalásukat.

— Ha elősegítjük a fiatalok felelősségvállalását, nagyobb valószínűséggel vesznek részt olyan tevékenységekben, amelyeket saját maguk javára, valamint a társadalommal kapcsolatosan végeznek. A fiataloknak az iskolai, az otthoni és a munkahelyi élet mellett olyan tapasztalatokra van szüksége, amelyek formálják és különböző dolgokra képessé teszik őket. Ezek a tapasztalatok lehetnek nemzetközi mobilitási lehetőségek, iskolai és ifjúsági csereprogramok, tanácsadáshoz és tájékoztatáshoz való hozzáférés, életvezetési tanácsok, útmutatás és coaching, új technológiákkal és a közösségi médiával kapcsolatos ismeretek és tapasztalatok, lehetőségek a társadalmi és a politikai részvételre stb.

— Az ajánlás rávilágít arra, hogy a szakpolitikának proaktív szerepet kell vállalnia az olyan ifjúsági munka támogatásában, ami értékékként tekint a fiatalok befogadására és társadalmi szerepvállalására:

A fiatalok kulcsfontosságú erőforrást képviselnek egy szociális és igazságos Európa építésében. A társadalmakra komoly veszélyt jelent a stabilitás és a társadalmi kohézió aláírása, amennyiben hagyjuk, hogy a mostani nehéz körülmények nyomán kialakuljon egy kiábrándult és visszahúzódo fiatalokból álló „ elvesztett generáció.” Napjainkban a fiatalok megfelelő támogatása, többek közt a minőségi ifjúsági munka révén, fontos befektetés, amelyet Európának saját jelene és jövője érdekében is vállalnia kell. Ha ezt elmulasztjuk, egyúttal azt is jelenti, hogy nem élünk a jelenlegi civil társadalom megerősítésének lehetőségével, veszélybe kerül a társadalmi kohézió, és gyengül azon képességünk, hogy hatékonyan fel tudjuk venni a harcot korunk súlyos kihívásaival, mint a migráció, a munkanélküliség, a társadalmi kirekesztés és az erőszakos szélsőségek.¹¹

ANA SILVA TÖRTÉNETE

- ▶ Ez a történet példa arra, hogy az ifjúsági munka hogyan ösztönözheti a fiatalok aktív polgári szerepvállalását. Ana Silva portugáliai ifjúságsegítő megosztotta fiatalokkal végzett projektjét, amely az Európa Tanács ENTER hosszú távú képzési programjának része volt.
- ▶ „A projekt célja az volt, hogy egymás oktatása révén létrehozzunk egy ún. önkéntes-bankot. A projekt szószólói hátrányos helyzetű környékekről származó fiatalok voltak, akik más fiatalokat és helyi szervezeteket mozgósítottak a részvételre. Egy hátrányos helyzetű környéken élő fiatalok egy csoportját, akiket rendszerint kockázatos magatartásformák tartanak össze, kihívtunk, hogy vegyenek részt egy háromnapos bentlakásos tanfolyamon az önkéntes munkáról. Ezen a tanfolyamon 17 fiatal ismerkedett meg első alkalommal az önkéntes munka fogalmával, így az ezzel járó jogokkal és kötelességekkel is.
- ▶ Miután a tanfolyam befejeződött, a fiatalok olyan stratégiákat határoztak meg, amelyek képesek összetartani a csoportot és fenntartani a motiváltsági szintjüket. A fiatalok azt javasolták, hogy havonta kétszer tartsanak találkozót, és rendszeresen végezzenek önkéntes munkát. Azóta a rendszeres találkozók keretében sok mindenre sort kerítettek: csapatépítő tevékenységek, az emberi jogi oktatással kapcsolatos nem formális oktatási tevékenységek, valamint ötletek és információk megosztása új projektekről. Ezekon a találkozókön a fiatalok elkezdtek jobban megismerni az emberi jogokat, és olyan konkrét kérdéseket vitattak meg, mint a hátrányos megkülönböztetés, jogok és kötelességek, az egyenlőség hiánya, szegénység és társadalmi kirekesztés. Emellett a fiatalok folytatták a közösségben végzett önkéntes munkájukat.”

Reflektorfényben az Olvasó!

Ifjúságsegítők

- ▶ Az ön közösségében a fiatalok elsősorban milyen problémákkal szembesülnek?
- ▶ Hogyan támogatják azoknak a fiataloknak a személyes és társadalmi fejlődését, akikkel együtt dolgoznak?
- ▶ Mit nyerne a fiatalok a velük végzett munka által?

Ifjúsági munkával foglalkozó szervezetek

- ▶ Milyen kapcsolatban áll az önök szervezete a fiatalokkal? Minek tekintik őket: kedvezményezettnek, partnernek, segítségre szorulóknak, jogosultnak vagy valami másnak?

10 Az ifjúsági munkáról szóló CM/Rec(2017)4. számú ajánlás indoklása, 19. oldal

11 CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 10-11. oldal

- ▶ Milyen eszközökkel állapítják meg, hogy a fiatalok mit tanulnak az önkéntes szervezetével végzett ifjúsági munka révén? Van valamilyen eszközük, amely láthatóvá teszi ezt a tanulást, például portfólió vagy tanúsítvány?
- ▶ Milyen lehetőségeik vannak a társadalmi szerepvállalás iránt közömbös fiataloknak, hogy hozzáférjenek az önkéntes által nyújtott ifjúsági munkához?

Politikai döntéshozók és köztisztviselők

- ▶ Szakpolitikai munkája összefüggésében hogyan határozná meg az ifjúsági munka hasznát?
- ▶ Volt-e olyan kutatás önkéntésnél, amely bizonyította, hogy a fiatalok mit nyernek az ifjúsági munka révén?
- ▶ Milyen szakpolitikákra vagy programokra lenne szükségük az ifjúsági munka hatásának megerősítésére? Mi lehet a finanszírozás, a képzés és a kifejezett szakpolitikák szerepe abban, hogy egy adott területen kínált ifjúsági munka milyen tevékenységeket és küldetést foglaljon magában?

Ismeretek, készségek és hozzáállás az állampolgári részvételhez és a társadalmi cselekvéshez kapcsolódóan

Az ifjúsági munka jelentős mértékben hozzájárul az aktív polgári szerepvállaláshoz azáltal, hogy lehetőséget nyújt az állampolgári részvételhez és a társadalmi cselekvéshez szükséges ismeretek, készségek és hozzáállások elsajátítására.¹²

■ Az ajánlás több szakaszban is kiemeli az ifjúsági munka szerepét az állampolgári részvételhez kapcsolódóan. Ez azt jelenti, hogy az ifjúsági munkának meghatározó szerepe van abban, hogy a fiatalok a társadalom aktív állampolgáraivá váljanak. Az ajánlás másrészt hangsúlyozza a puha készségek jelentőségét.

■ A fiatalok rengeteg készségre tehetnek szert, ha ifjúsági munkát végeznek. A 2012-es Európai Ifjúsági Fórum keretében kiadott „Tanulmány az ifjúsági szervezetekben végzett nem formális oktatásnak a fiatalok foglalkoztathatóságára gyakorolt hatásáról”¹³ a puha készségeket úgy írja le, mint amelyek „nem a formális oktatás keretében sajátíthatók el”, és interperszonális, csapatmunkával kapcsolatos, szervezeti és konfliktuskezelési, interkulturális tudatossági, vezetési, tervezési, szervezési, koordinációs és gyakorlati problémamegoldási, csapatmunkával, önbizalommal, fegyelemmel és felelősséggel kapcsolatos készségek széles körét foglalják magukban. Az ajánlás a kritikus gondolkodást is hozzáteszi ehhez a listához – ez a kiegészítés utal a demokratikus kultúra kompetenciáinak az Európa Tanács által kidolgozott referenciakeretére.¹⁴

¹² CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 6. oldal

¹³ www.youthforum.org/study-impact-non-formal-education-youthorganisations-young-peoples-employability 18. oldal

¹⁴ További információk: www.coe.int/en/web/education/competences-for-democratic-culture.

MARKO TÖRTÉNETE

- ▶ A „Csodák igenis vannak” című történetben¹⁵ a montenegrói Marko elmondja, hogyan kapcsolódott be 14 évesen az ifjúsági munkába, és most, sok évvel később visszatekintve, számba veszi a számos készséget, amelyet elsajátított.
- ▶ „Egy kis montenegrói településen nőttem fel, és középiskolásként a formális oktatási rendszeren kívül nem sok lehetőségem volt az önfejlesztésre. Tanulóként valami olyanra vágytam, amitől fejlődhetek, és ami arra ösztönöz, hogy legyek kreatív, nyitott gondolkodású, sajátítsak el új készségeket és ismereteket. 14 éves koromban kapcsolódtam be az ifjúsági munkába és a fiatalok bevonásába. Olyan, a városomból származó fiatalokkal ismerkedtem meg, akik hozzám hasonlóan új ismeretekre vágytak, és szerették volna a többi diáknál jobban fejleszteni magukat.
- ▶ Ma, sok évvel az első ifjúsági munkafoglalkozás után, elmondhatom, hogy az ifjúsági munkának köszönhetően megismerkedtem a társadalmi befogadással, a fiatalok aktivizmusának, az aktív polgári szerepvállalásnak a fontosságával, a környezetvédelem kérdéseivel és még nagyon sok mindennel. Sokkal nyitottabb lettem, tiszteltem és élveztem az eltérő kultúrákat, együtt dolgoztam különböző nemzetek tagjaival, Európa minden részéből származó emberekkel. Emellett sokkal környezettudatosabb lettem, és otthon is próbálom a háztartási szemetet újrahasznosítani.

Reflektorfényben az Olvasó!

Ifjúságsegítők

- ▶ Le tudná írni, hogy a fiatalok milyen puha készségeket tanulnak meg az önkéntes folytatott munka során?
- ▶ Megbeszéljük ezt a készségfejlesztést a fiatalokkal? Miért, vagy miért nem? Milyen előnyei lehetnek annak, ha ezeket a készségeket láthatóbbá teszik maguk a fiatalok és a közösség többi tagja számára is?
- ▶ Ha bevezetnek valamilyen módszert a dokumentálásra és a puha készségek láthatóvá tételére, azzal nem csak a fiatalok önbecsüléséhez járulnak hozzá, de olyan készségek elsajátítását is elősegítik, amelyeket később például a munkahelyükön hasznosíthatnak. A puha készségek fontos elemei a csapatmunkának vagy a konfliktusok megoldásának, és javítják az ezekben jártas fiatalok elhelyezkedési esélyeit.

Politikai döntéshozók és köztisztviselők

- ▶ Az ön országában vagy közösségében hitelesítik és elismerik a puha készségeket?
- ▶ Milyen puha készségekre van szükség az önök országában vagy közösségében az üzleti szférában vagy a formális oktatási szektorban?
- ▶ Hogyan lehetne a fiatalok által kifejlesztett puha készségeket láthatóvá tenni vagy hitelesíteni?

¹⁵ <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/marko-pejovic>.

A fiatalok által az ifjúsági munka révén elsajátított kompetenciák elismerése

Amint az ajánlásban is szerepel, az ifjúsági munkát, a nem formális és informális oktatást a formális oktatást kiegészítő tevékenységeknek tekintik. A fiatalok nagyon sokféle ismeretet, készséget és hozzáállást sajátítanak el, ami jelentős hatást gyakorolhat a viselkedésükre és a személyes fejlődésükre. Ez történhet tervezett és szervezett tevékenységek révén, de informális alkalmak keretében is egy ifjúsági szervezetben vagy egy ifjúsági központban. Azokban az esetekben, amikor egy fiatal már jó ideje kiesett a formális rendszerből, az ifjúsági munka válhat a kompetenciafejlesztés fő forrásává.

Az ajánlás felkéri a tagállamokat, hogy fektessenek be az ifjúsági munka, valamint a nem formális és informális tanulás révén elért kompetenciák elismerésébe, két különböző szinten:

- ▶ az ifjúsági munkában való részvétel és az annak megvalósítása révén kialakult kompetenciák elismerésének elősegítése¹⁶
- ▶ fokozott támogatás nyújtása a nem formális és informális tanulás elismerésére vonatkozó, meglévő és jövőbeni európai keretrendszer és programok megvalósításához.¹⁷

Ezen a területen az elismerés különböző fokozatait kell fontolóra venni, kezdve azzal, hogy a fiatal ráébred, hogy elsajátított valamely kompetenciát, egészen addig, hogy ezeket a kompetenciákat hivatalosan is elismerjék, például oklevél vagy portfólió formájában.

Tagállami példa: Luxemburg

Luxemburgban a Luxemburgi Cserkészszövetség és a Nemzeti Ifjúsági Szolgálat kezdeményezése nyomán a kiterjedt önkéntes munkával megszerzett kompetenciákat hivatalosan igazolják.¹⁸

Az „Attestation et Portfolio de l'Engagement” (részvételi portfólió) olyan eszköz, amely egy hivatalos dokumentum kidolgozásával nyújt segítséget az ifjúsági szervezeteknek és ifjúsági mozgalmaknak, igazolva, hogy az adott fiatal nem formális oktatási tevékenységben részt vett, elkötelezett ezek iránt, egyben igazolást nyújt az elsajátított kompetenciákról is. A következőket foglalja magában:

- ▶ a „portfólió” – egy személyes mappa, melynek segítségével a fiatal nyomon követheti az általa végzett önkéntes munkában szerzett tapasztalatait; és
- ▶ az „igazolás” – egy hivatalos elismerési mechanizmus azokról a kompetenciákról, amelyeket a fiatal az önkéntes munka során sajátított el.

A részvételi portfólió, különösen pedig az igazolás folyamatának kidolgozása 2004-ben kezdődött a

Luxemburgi Cserkészszövetség (FNEL) kérésére. Azzal a kéréssel fordultak a Nemzeti Ifjúsági Szolgálathoz, hogy a szervezetükben tevékenykedő fiatalok kaphassanak „hivatalos” oklevelet, amely erősítené a fiatalok részvételét és elkötelezettségét, valamint a kapott oklevél jelentősen pluszpontokat az álláskeresés során. Az Országos Ifjúsági Szolgálat felkarolta a kérelmet, és elindította a fiatalok által az önkéntes munka során elsajátított kompetenciák érvényesítési rendszerének kidolgozását.

Az igazolás kiállításának különböző szakaszai a következők:

- Interjú az igazolást igénylővel, hogy tisztázzák, milyen célra kéri. Az interjú során tájékoztatást kell adni az igazolásról és a portfólióról; tisztázni kell, hogy szükséges-e „kiegészítő lapokat” benyújtani a kérelemmel együtt (projektet önállóan kidolgozó és megvalósító fiatalok esetében ezek a kiegészítők kötelezőek);
- Konzultáció a kérelmező fiatallal a kiemelt feladatokról és kompetenciákról, valamint a jelentkezési lap (és adott esetben a kiegészítő lapok) kitöltése;
- A kitöltött jelentkezési lap elküldése az Országos Ifjúsági Szolgálathoz;
- A Nemzeti Ifjúsági Szolgálat ellenőrzi és véglegesíti az igazolást a kapott dokumentumok alapján;
- Az igazolás elküldése a szervezet számára aláírásra (a szervezetért felelős személy feladata);
- Az aláírt igazolás visszaküldése az Országos Ifjúsági Szolgálathoz;
- Az illetékes miniszter aláírja az igazolást;
- Az igazolás elküldése a fiatalnak, másolatban a szervezetnek.

Reflektorfényben az Olvasó!

Ifjúságsegítők és ifjúsági munkával foglalkozó szervezetek

- ▶ Hasznosnak tartja a fiatalok által az ifjúsági munka során elsajátított kompetenciákat a későbbi életük során? Milyen módon hasznosíthatóak?
- ▶ Az önök szervezetében elismerik ezeket a képességeket valamilyen oklevéllel? Miért, vagy miért nem?
- ▶ Az önök országában létezik a luxemburgi példához hasonló megoldás?
- ▶ Ha nem, el tudnának-e indítani egy olyan kezdeményezést, amelynek a célja egy, az önök valóságához illeszkedő megoldás bevezetése? Mi lenne az első lépésük?

16 CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 12. oldal

17 CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 12-13. oldal

18 <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/attestation-portfolio?inheritRedirect=true>

Politikai döntéshozók és köztisztviselők

- ▶ Vannak olyan szakpolitikák önöknél, amelyek célja a fiatalok által az ifjúsági munka során elsajátított készségek elismertetése?
- ▶ Ha nincsenek, hogyan lehetne ilyen szakpolitikát alkotni? Hogyan tudná támogatni ilyen eszközök fejlesztését vagy bevezetését a közösségben vagy országában?
- ▶ Több szempontból is hasznos lehet egy olyan rendszer kialakítása, melynek célja a fiatalok által az ifjúsági munka során elsajátított kompetenciák dokumentálása. Például az ifjúságsegítők számára hasznos lehet, ha dokumentálni tudják a munkájuk eredményét.
- ▶ Azok esetében, akik az ifjúsági munkával kapcsolatos szakpolitika vagy program kidolgozásában vesznek részt, ezeknek a kompetenciáknak a dokumentálása előrelépést jelenthet az ifjúsági munka értékének bemutatásában. Számos lehetőség létezik erre, kezdve a naplótól, amelyet a fiatalok egy ifjúsági központban vezethetnek, vagy a történetmeséléstől, melynek során elmondják, mit tanultak egy projektben, egészen az összetettebb portfólióig.
- ▶ A szakpolitikával kapcsolatban a leginkább összetett intézkedés egy olyan rendszer felállítása, amely elismeri ezeket a kompetenciákat, és ezt például egy olyan igazolás formájában teszi, amelyet a fiatalok később is felhasználhatnak, például amikor egy állásra jelentkeznek.

■ A különböző tagállamokban alkalmazott mechanizmusok mellett fontos kezdeményezések és folyamatok zajlanak európai szinten, amelyek inspirációként szolgálhatnak.

- ▶ Az EU tanácsi ajánlása a nem formális és informális tanulás eredményeinek érvényesítéséről¹⁹, amely a gazdasági válságra válaszként született, és amely hangsúlyozza a nem formális és informális tanulás során megszerzett kompetenciák elismerésének szükségességét, mivel ezek fontos szerepet játszhatnak a foglalkoztathatóság és a mobilitás javításában;
- ▶ SALTO YOUTH Képzési és Együttműködési Forrásközpont/Erasmus+: "Youthpass",²⁰ az ifjúsági projektekből végzett nem formális és informális tanulás elismerésének eszköze (az Erasmus+: Fiatalok Akcióban programon belül). A Youthpass az egész életen át tartó tanulás nyolc kulcskompetenciáján alapszik, és

a folyamat lehetővé teszi egy önértékelésen alapuló tanúsítvány kiadását.

■ Az elismerési eszközök és folyamatok "Visible Value: Mapping of tools and good practices for better recognition of youth work and non-formal learning/education at European and national levels" (Látható érték: Az ifjúsági munka és a nem formális tanulás/oktatás jobb elismerését európai és nemzeti szinteken előmozdító eszközök és bevált gyakorlatok feltérképezése) című gyűjteménye számos példát bemutat.

Az ifjúsági munka egyértelművé tétele: az Európa Tanács Ifjúsági Munka Portfóliójának példája

■ Az Európa Tanács Ifjúsági Munka Portfóliója egy online eszköz, amely az ifjúságsegítők számára lehetővé teszi kompetenciáik meghatározását és tanulási célok kitzűzését. A portfólió weboldala a következőképpen jeleníti meg az ifjúsági munka céljait:

■ Az ifjúsági munkát általában a következők jellemzik:

- ▶ Értékvezérelt: az ifjúsági munka a befogadás és a társadalmi kohézió magasabb céljainak szolgálatára hivatott
- ▶ Ifjúságközpontú: az ifjúsági munka a fiatalok legfontosabb igényeit és törekvéseit szolgálja, amelyeket maguk a fiatalok azonosítanak
- ▶ Önkéntes: az ifjúsági munka nem kötelező, és a fiatalok önkéntes részvételére támaszkodik
- ▶ Fejlesztő: az ifjúsági munka a fiatalok személyes, társadalmi és etikai fejlődését célozza
- ▶ Önreflektáló és kritikus: az ifjúsági munka biztosítani akarja, hogy a lehető legjobb igyekezete szerint váltsa valóra a küldetését
- ▶ Kapcsolatokra épít: az ifjúsági munka hiteles kommunikációra törekszik a fiatalokkal és hozzájárul a működőképes közösségek fenntartásához.

19 Európai Bizottság: Working with young people: the value of youth work in the European Union (Fiatalokkal dolgozni: az ifjúsági munka értéke az Európai Unióban), Brüsszel, 2014; A EU Tanács ajánlása a nem formális és az informális tanulás eredményeinek érvényesítéséről (2012/C 398/01).

20 SALTO-YOUTH Training and Co-operation Resource Centre/ Erasmus+, "Youthpass", elérhető: www.youthpass.eu/en/, letöltés ideje: 2017. július 28.

MIRE VALÓ AZ IFJÚSÁGI MUNKA?

LEHETŐVÉ TESZI a fiataloknak, hogy közösen és egyénileg azt tegyék, amit szeretnének

Lehetőséget ad a fiataloknak az **ÖNÁLLÓSODÁSRA** és a saját lábára állásra

Egészséges és biztonságos szabadidős lehetőségeket biztosít a fiataloknak, amiket **ÉLVEZETTEL** csinálnak

A fiatalok **FELELŐSÉGET VÁLLALHATNAK** azoknak a dolgoknak a megváltoztatására, amelyeken szerintük a közvetlen környezetükben és a társadalomban változtatni kell

Elősegíti a fiatalok **BEVONÁSÁT** a hatalmi és szakpolitikai kérdésekbe

Releváns és vonzó, kompetenciákat javító nem formális **OKTATÁSI** lehetőségeket biztosít a fiatalok számára

2. Rész

A tagállamoknak szóló ajánlások bemutatása

Bevezetés

— A tagállamok számára megfogalmazott ajánlások először az ajánlás főszövegében szerepelnek (1-7. pont), a melléklet (a-i és a-d pontok) tovább részletezi, az indoklás pedig a következők szerint fejtí ki őket:

1. Szakpolitikák kidolgozása az ifjúsági munkához:
  - a. az ifjúsági munka támogató közege (például fenntartható struktúrák és erőforrások);
  - b. az ifjúsági munka szerepének megerősítése az ágazatok közötti együttműködésben;
  - c. az ifjúsági munka helyi, regionális, nemzeti és európai szintjei közti kooperáció ösztönzése, ezáltal elősegítve a networkinget, együttműködést, az egymástól való tanulást és a tapasztalatcserét;
  - d. az ifjúsági munkában való részvétel és annak végzése során kialakult értékek, hozzáállások, készségek, ismeretek és kritikus megértés elismerésének előmozdítása;
  - e. az ifjúsági munkához való egyenlő hozzáférés előmozdítása;
  - f. az ifjúsági munka szerepének népszerűsítése a fiatalok körében;
  - g. az ifjúsági szervezetek és egyéb, ifjúsági munkát végző civil szervezetek szabadságának és autonómiájának tiszteletben tartása;
  - h. olyan tudásalapú ifjúsági munka előmozdítása, amely választ adhat társadalmunk változásaira és trendjeire, valamint a fiatalok előtt álló, újonnan megjelenő kihívásokra;
  - i. a kutatás, az értékelés és a folyamatos utánkövetés alkalmazásának ösztönzése a tudásalapú, minőségi ifjúsági munka fejlesztése során, biztosítva, hogy megfelelő mechanizmusok álljanak rendelkezésre az eredmények és a hatások mérésére.
2. Koherens és rugalmas, kompetencia-alapú keretrendszer létrehozása a fizetett és önkéntes ifjúságsegítők oktatásához és képzéséhez:
  - a. együttműködés az ifjúsági munkával foglalkozó szervezetekkel és más érintettekkel az alapkompenciák kidolgozásában (például értékek, attitűdök, készségek, tudás és kritikus megértés), amelyek elvárhatóak az ifjúságsegítőktől;
  - b. keretrendszerek, stratégiák, programok és tervek létrehozása az ifjúságsegítők oktatásához, képzéséhez, kapacitásépítéséhez és szakmai fejlődéséhez, a közösen megállapított kompetenciakészlet alapján;

- c. új mechanizmusok létrehozása vagy a meglévők továbbfejlesztése azoknak a kompetenciáknak a dokumentálására, érvényesítésére, igazolására és elismerésére, amelyeket a fizetett és önkéntes ifjúságsegítők a gyakorlatban elsajátítottak;
  - d. nagyobb támogatás nyújtása a nem formális és informális tanulás elismerését célzó, meglévő és a jövőbeni európai keretrendszerek és ütemtervek megvalósításához.
3. Az ifjúsági munkával foglalkozó valamennyi szervezet ösztönzése az ajánlás mellékletében szereplő intézkedések figyelembevételére;
  4. Egy magas szintű, ad hoc munkacsoport felállításának támogatása az Európa Tanács keretében, az európai ifjúsági munka tudásalapú fejlesztésére vonatkozó középhávú stratégia kidolgozása érdekében;
  5. Az ifjúsági munkával kapcsolatos kutatások ösztönzése;
  6. Az ifjúsági munka felülvizsgálatának, a hatások és eredmények értékelésének támogatása;
  7. Az Európa Tanács Ifjúsági Központok Minőségi Címkéje, mint bevált gyakorlat, népszerűsítése.

Szakpolitikák a színvonalas ifjúsági munka érdekében

Bevezetés

— A következő szakaszban először az ifjúsági munkára vonatkozó szakpolitika fejlesztésével kapcsolatos intézkedésekre (1. ajánlás) összpontosítunk, nevezetesen:

1. olyan stratégiák, keretek és jogszabályok, amelyek kontextusba helyezik az ifjúsági munkát, és lehetővé teszik annak minőségi fejlődését és virágzását;
2. fenntartható struktúrák és források, biztosítva, hogy mind a finanszírozást, mind az egyéb forrásokat hozzárendeljék az ifjúsági munkához;
3. hatékony koordináció más ágazatokkal, amelyek befolyásolják a fiatalok jólétét és fejlődését, erős, holisztikus hatást biztosítva;
4. ehhez kapcsolódó szakpolitikák, amelyek minden fiatal számára elősegítik az ifjúsági munkához való egyenlő hozzáférést, mivel az ifjúsági munkát úgy kell végezni, hogy az minden fiatal számára előnyös legyen, és ennek biztosítására szakpolitikákat kell kidolgozni.

— Az ajánlás kiemeli, hogy mindezeknek az elemeknek együttesen kell létezniük ahhoz, hogy az ifjúsági munka szilárd alapokra épüljön. Olvassa el a következő svédországi példát, és figyelje meg, hogyan működnek az egyes elemek.

Tagállami példa: Svédország

— Svédországban a fiatalokkal a szabadidejükben végzett munkáról túlnyomórészt a „szabadidős tevékenységek” között ejtenek szót, amit elvileg a „szabadidő-vezetők” nyújtanak. Kevesen használnák az „ifjúsági munka” kifejezést, és annak jellemzésekor még kevesebben említenek fő alkotórészként a részvételt és a tanulást. Szükség van némi háttértudásra, ha meg akarjuk érteni ezt a helyzetet és annak következményeit.

— Svédországban az önkormányzatok önkéntesen szervezhetnek tevékenységeket a fiatalok számára. A legtöbbjük azonban leginkább fiatalok számára fenntartott helyi szabadidő-központokat finanszíroz. Mivel nincs egyetemi szintű ifjúságsegítő-képzés, a legtöbb munkatárs egy kétéves szakképzésen szerzett (nem kifejezetten fiatalokkal végzett munkára irányuló) szabadidő-vezetői oklevéllel rendelkezik.

— Ezért helyi ifjúságpolitika csak általánosságban létezik. 2002-ben a helyhatóságok és régiók svédországi szövetsége (SALAR) tanulmányt tett közzé a helyi „ifjúsági munkával” kapcsolatos szakpolitikákról, a megdöbbentő „Céltalan tevékenységek” címmel! Ez azonban nem jelenti azt, hogy ne lennének politikai elvárások az eredményekkel kapcsolatban. A ki nem mondott szándék nagyon gyakran az, hogy „a bajkeverő srácok ne az utcán lézengjenek.”

— Összességében a fentiek olyan „szabadidős tevékenységeket” eredményeztek, amelyeknek alacsony az elismertsége, erőforráshiánytól szenvednek, és gyakran a színvonaluk is kérdéses.

— A fenti helyzetre válaszként, 2005-ben megalapították a KEKS nevű hálózatot, amely 60 önkormányzatot tömörít Svédország-szerte, emellett három önkormányzatot Szlovéniában, az alapját pedig közös, főként a részvétellel és a tanulással kapcsolatos célkitűzések adják. A célok ugyanakkor magukban foglalják a kívánt célcsoport leírását (pl. nemek közötti egyensúly) és néhány alapvető lényeges gazdasági adatot (pl. egy órányi tevékenység költsége).

— Ezen célkitűzések alapján a KEKS egy web alapú rendszert épített ki az ifjúsági munka dokumentálására és nyomon követésére, a Naplót, ami négy részből áll:

- ▶ a nyitott ifjúsági munka és a csoportos tevékenységek dokumentálása statisztikák és írásbeli észrevételek útján, ideértve a folyamatos jelentések lekérdezésének a lehetőségét az összes felhasznált anyagról;
- ▶ éves kérdőív az ifjúsági központokat látogató fiatalok számára, amelyben a biztonsággal, a részvétellel és más szükségletekkel kapcsolatos kérdések szerepelnek (2018-ban csaknem 7 000 választ adtak);
- ▶ kérdőív a projektekben vagy más csoportos tevékenységekben részt vevő fiatalok számára, ami azt méri fel, hogyan és milyen mértékben vettek részt és sajátítottak el új dolgokat;
- ▶ sablon statisztikák és gazdasági adatok gyűjtésére a látogatók számával, költségeivel stb. kapcsolatban.
  - Év végén ezeket az információkat egy jelentés formájában foglalják össze valamennyi ifjúsági központ és önkormányzat számára, amelyben láthatják, milyen eredményeket értek el, hogyan fejlődtek az idők során, és hol állnak a KEKS-átlaghoz viszonyítva. Ezen eredmények elemzése alapján mérhető célokat tudnak kitűzni a következő évre, pl. „70 százalékról 80 százalékra akarjuk növelni a részvételi indexet.” Ez az index a fiatalok által a projekt- és csoport kérdőívre adott válaszokon alapszik. Más indexek, például az, hány órát töltöttek a fiatalok a tevékenységekkel, a napló dokumentációs részének statisztikáin alapulnak. A KEKS küldetése, hogy segítse tagjait az ezen célok eléréséhez szükséges kompetenciák, módszerek és eszközök kifejlesztésében.
  - Ezt a rendszert jelenleg Szlovéniában, Finnországban és Írországban is használják, és nagyszerű fejlesztő eszköznek bizonyult. A munkatársak és a helyi politikusok úgy érzik, hogy most először kapnak releváns és konstruktív visszajelzéseket a helyi ifjúsági munka színvonalával kapcsolatban.
  - A KEKS ebből a folyamatból az alábbi következtetéseket vonta le:
    - ▶ a fiatalok aktív részvétele tanuláshoz és személyes fejlődéshez vezet, ezáltal a sikeres ifjúsági munka fő eszközét jelenti;
    - ▶ ha az ifjúsági munka egyértelmű és releváns, mérhető célokat testesít meg a részvétel és a tanulás alapvető értékeihez kapcsolódóan, a politikai döntéshozókat jobban érdekli az ifjúsági munka fejlesztése;
    - ▶ ha az ifjúságsegítők megbízható nyomonkövetést tudnak bemutatni arról, hogy a fiatalok miként vélekednek az ifjúsági munkáról a részvétel és a tanulás szempontjából, azzal nagyobb politikai elismerést és támogatást vívhatnak ki maguknak;
    - ▶ a rendszeres dokumentáció és az utánkövetés egyben a további fejlődés fő mozgatórugója is.
  - További információk: www.keks.se/keks-in-english/ és info@keks.se.

Stratégiák, keretrendszerek és jogszabályok

Az intézkedések végrehajtásának mérlegelése során a tagállamoknak különös figyelmet kell fordítaniuk az ifjúsági munka jogi és programszervezési keretrendszerének és nemzeti stratégiájának (előzetes) meghatározására. A stratégiának tartalmaznia kell az igények, a konkrét célok és célkitűzések, az ezen célok elérésére irányuló intézkedések, a kapcsolódó cselekvési terv (előrehaladási mutatókkal), az életkor szerint meghatározott célcsoport(ok) és a konkrét populációk (például kisebbségek és veszélyeztetett csoportok) érdemi értékelését, valamint a részletes költségvetési adatokat.²¹

— Míg a legtöbb tagállamban az ifjúságpolitika különböző formákban létezik, az ifjúsági munka szerepe nincs mindig világosan meghatározva, vagy egyáltalán nem határozták meg. Az ajánlás kiemeli, hogy a politikai döntéshozóknak el kell ismerniük az ifjúsági munka helyét az ifjúságpolitikában és más jogi dokumentumokban, mint a minőségi ifjúsági munka egyik előfeltételét.

Egy példa a belgiumi Flandriából²²

— Flandria (Belgium) átfogó és holisztikus stratégiai és keretrendszerrel rendelkezik. Ennek néhány elemét vázlatosan bemutatjuk az alábbiakban.

— Az ifjúsági munkával kapcsolatos flamand szakpolitika az „általános” ifjúságpolitika része. Az ifjúságpolitika azon

a feltételezésen alapul, hogy lehetséges egy csoportos szakpolitika megvalósítása: ahelyett, hogy egyetlen szektorra összpontosítana, a szakpolitika kiindulópontja a fiatalok élete átfogóan, minden igényük és szükségletük. Éppen ezért az ifjúságpolitika szinte minden más szakpolitikai ágazattal összefügg.

— A flamand kormány ifjúsági és gyermekjogi szakpolitikájának a végrehajtásáért a Kulturális, Ifjúsági és Médiaügyi Minisztérium Ifjúsági Főosztálya felelős. Elősegíti és ösztönzi a nonprofit szociokulturális tevékenységek gazdag és változatos kínálatát 3 és 30 év közötti gyermekek és fiatalok számára. Működési szubvenciót és projekt támogatást nyújt az ifjúsági szervezetek számára, emellett támogatást ad és iránymutatással szolgál a helyi hatóságok számára a saját helyi ifjúságpolitikájuk kialakításában. Ezen kívül koordináló szerepet játszik a flamand ifjúsági és gyermekjogi szakpolitikai terv kidolgozásában, valamint a gyermekek jogairól szóló egyezmény végrehajtásának nyomán követésében valamennyi flamand szakpolitikai területen.

— A megújított flamand ifjúsági és gyermekjogi szakpolitikáról szóló, 2012. január 20-i flamand törvény tartalmazza a Kadervorming elnevezésű képzési programra vonatkozó rendelkezéseket. A fizetett alkalmazottként dolgozó vagy önkéntes munkát végző ifjúságsegítők ezt a programot követve szerezhetnek ifjúságsegítői oklevelet. Az okleveleket a Kulturális, Ifjúsági és Médiaügyi Minisztérium adja ki a képzési program befejezése után.

— Az elismerésnek négy dimenziója jelenik meg a jogszabályban és a Kadervorming képzési programban:

- ▶ Formális elismerés: oklevelet adnak ki.
- ▶ Politikai elismerés: a jogszabályok elismerik a nem formális oktatást.
- ▶ Társadalmi elismerés: a társadalmi szereplők, például az ifjúsági szektor és a helyi hatóságok, elismerik ezeket az okleveleket.
- ▶ Önértékelés: a képzési program (Kadervorming) hozzájárul ahhoz, hogy a résztvevők tudatosítsák magukban a kompetenciáikat.

— Az ifjúsági és gyermekjogi politikáról szóló módosított flamand törvény (Decreet houdende vernieuwd jeugd en kindererenbeleid) 2013. január 1-jén lépett hatályba. Ez a törvény határozza meg az ifjúságpolitika végrehajtásának alapvető eszközeit, és szabályozza a Flandria szintjén működő számos magánszervezet és ifjúsággal kapcsolatos egyesület akkreditációjának és finanszírozásának feltételeit (ezek nem regionális vagy helyi szinten működő szervezetek, mivel azokat az önkormányzatok finanszírozzák).

— Azóta, hogy 1993-ban hatályba lépett a helyi és tartományi ifjúsági (munka) szakpolitikáról szóló flamand törvény, újabb lépések történtek egy decentralizált és kiegészítő jellegű ifjúságpolitika felé. 2016 óta az önkormányzatok már nem részesülnek ifjúságpolitikai céltámogatásban. A pénzeket egy átfogó, a helyi

21 Az ifjúsági munkáról szóló CM/Rec(2017)4. számú ajánlás indoklása, 23. oldal

22 Országos adatlap az ifjúsági munkáról Belgiumban (Flandria) (2017): <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/country-information-youth-work>.

önkormányzatok számára fenntartott alapba integrálják (Gemeentefonds, Közösségi Alap). A cél az volt, hogy erősítsék a szakpolitikák kidolgozásának integrációját a különböző ágazatokban. Ugyanakkor megerősödött az önkormányzatok önállósága is az ifjúságpolitika terén.

— 2018. október 27-én a flamand kormány elfogadta „a helyinél magasabb szintű ifjúsági munkáról, az ifjúsági házokról és a célzott ifjúsági munkáról” szóló törvény tervezetét. A törvény előírja, hogy 2020-tól támogatandó az olyan ifjúsági munka is, amely ugyan nem a teljes flamand közösségre irányul, de megfelel a flamand kormány prioritásainak. A törvény különböző támogatási csatornákat fog össze, és támogatja a minden fiatalhoz eljutó ifjúsági munkát. Ezzel figyelembe vették a Kulturális, Ifjúsági és Média tanács, a Flamand Ifjúsági Tanács, a szociális partnerek és az Államtanács ajánlásait. A tervezetet a Flamand Parlament elé fogják terjeszteni.

— A törvény különböző támogatási csatornákat fog össze, és négy csoportot céloz meg:

- ▶ ifjúsági házak, amelyek a flamand ifjúságpolitikai prioritásokra összpontosítanak;
- ▶ ifjúsági munka kiszolgáltatott helyzetben lévő gyermekekkel és fiatalokkal. Ezt és az előző példát a flamand kormány/parlament finanszírozza;
- ▶ helyinél magasabb szinten végzett²³ ifjúsági munka fogyatékossgal élő gyermekekkel és fiatalokkal;
- ▶ önkormányzatok közötti együttműködés, amely ösztönzi az együttműködést és a hálózatépítést a helyi hatóságok és az ifjúsági szövetségek között.

- ▶ Csakúgy, mint a fenti példákban, számos bevezetett stratégia és keret az ifjúsági munka érdekvédelmi tevékenységének az eredménye. Az ifjúsági munka szószólói lehetnek maguk az ifjúságsegítők és munkatársaik, ifjúsági szervezetek és ifjúsági tanácsok, ifjúsági munkával foglalkozó struktúrák, kutatók, és így tovább. Az ifjúsági munka szószólói számára az ajánlás hosszú távú fejlődési horizontot biztosít az ifjúsági munka terén. Szószólóként felhasználhatják az ajánlás pontjait mind a jelenlegi helyzetük elemzéséhez, mind az érdekképviseleti tevékenységfejlesztés legfőbb prioritásainak a meghatározásához.

Fenntartható struktúrák és erőforrások

— Amint azt az előző szakaszban láttuk, a fenntarthatóság biztosításának egyik módja, hogy az ifjúsági munkát egyértelműen integrálják az ifjúságpolitikába. Az ajánlás a következőkre kéri fel a tagállamokat:

létesítsenek támogató közeget és körülményeket mind a már kipróbált, mind pedig az innovatív ifjúsági munkához kapcsolódó gyakorlatokhoz (beleértve például a fenntartható struktúrákat és forrásokat), elsősorban helyi szinten, mindeközben azt is ismerjék el, hogy az ifjúsági munkához fontos és előnyös a regionális, nemzeti és nemzetközi lehetőségek kiaknázása és az együttműködés.²⁴

— Folytatva az ifjúsági munka struktúráinak és erőforrásainak a feltárását fenntarthatósági szempontból, az ajánlás felkéri a tagállamokat, hogy hozzanak létre olyan fenntartható struktúrákat az ifjúsági munkához, amelyek kiterjednek a regionális és helyi szintű ifjúsági nem kormányzati szervezetek, jóléti szervezetek és közszolgáltatások támogatására is.²⁵ Az ilyen fenntartható struktúrák azt jelentenék, hogy az ifjúsági munka könnyen hozzáférhető lesz minden fiatal számára, és megfelelő költségvetéssel rendelkezik a tevékenység elvégzésének és/vagy a körülötte lévő struktúrák támogatásához.

— Bemutatunk néhány módszert az ifjúsági munka fenntarthatóságának biztosítására:

- ▶ a költségvetésben az ifjúsági munka ellátására előirányzott pénzügyi támogatás;
- ▶ pénzügyi támogatás a folyamatban lévő, hosszú távú ifjúsági munkaprogramokhoz;
- ▶ az ifjúsági munkával foglalkozó szervezeteknek szánt épületek és berendezések átalakítása és korszerűsítése;
- ▶ nyitott ifjúsági klubok;
- ▶ helyi ifjúsági irodák;
- ▶ támogatás az elszigetelt közösségeknek nyújtott és az ifjúság megszólítását célzó ifjúsági munkához stb.

— Az ajánlás kiemeli, hogy az ifjúsági munka fenntarthatóságához gondos stratégiai tervezés szükséges, ami az igények felmérésén és az összes érdekelt fél, köztük a fiatalok bevonásán alapul.

Reflektorfényben az Olvasó!

Ifjúságsegítők és ifjúsági munkával foglalkozó szervezetek

- ▶ Az ifjúsági munkát az ön országában vagy önöknél külön törvény szabályozza?
- ▶ Hogyan támogathatják a stratégiák és a keretrendszerek az önök munkáját?
- ▶ Tájékozódjon arról, milyen csatornákon keresztül lehet javaslatokat tenni a jogi keretrendszerekre vonatkozóan, hogy hozzá tudjanak járulni az ifjúsági munka minőségi fejlesztéséhez.

Politikai döntéshozók és köztisztviselők

- ▶ Mi az ifjúsági munka jogi helyzete az önök országában? Szükséges-e az ifjúsági munka keretrendszerének a megerősítése az önök országában?
- ▶ Az ifjúsági munkával foglalkozók közössége kezdeményezett-e változtatásokat a keretrendszerben, a stratégiákban és a jogszabályokban?

23 A helyinél magasabb szinten olyan ifjúsági munkát értünk, amely tartományi szinten vagy több önkormányzatnál valósul meg.

24 CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 11. oldal

25 Az ifjúsági munkáról szóló CM/Rec(2017)4. számú ajánlás indoklása, 24. oldal

Tagállami példa: Észtország²⁶

— Észtországban a fenntartható struktúrák és források támogatását decentralizálták az önkormányzatok szintjére, amelyek az ifjúsági munka többféle formáját és tevékenységét támogatják.

— Az ifjúsági munka szervezése és végrehajtása Észtországban az önkormányzatok feladata. Így a helyi önkormányzatok költségvetései az ifjúsági munka finanszírozásának fontos forrásai közé számítanak. A helyi önkormányzatok támogatják a hobbioktatást a formális oktatási rendszeren kívül, valamint iskolákban, ifjúsági központokban, ifjúsági projekteken, ifjúsági egyesületekben, ifjúsági táborokban, sporteseményeken és az ifjúsági munka egyéb formáiban. Számos településen a nyitott ifjúsági központok jelentik az ifjúsági munka elvégzésének központi intézményeit. Az ifjúsági központokat vagy a helyi önkormányzatok működtetik vagy egy privát szervezet, amely az önkormányzat megbízásából nyújt az ifjúsági munka témakörébe tartozó szolgáltatásokat. A helyi önkormányzatok gyakran tartanak fenn hobbiiskolákat (zene, sport, művészet, természet, technológia stb.), finanszírozzák az épületek fenntartási költségeit és a személyi költségeket, valamint a fiatalok részvételét ezekben a tevékenységekben. Az ifjúság és az ifjúsági munka terén tevékenykedő privát szervezetek többsége a helyi önkormányzattól kapja a pénzforsait.

- ▶ Keressék meg a helyi vagy országos ifjúsági tanácsokat is, hogy egyesítsék erőiket az ifjúsági munka támogatása melletti fellépés érdekében.

Politikai döntéshozók és köztisztviselők

- ▶ Az ifjúsági munka önöknél megfelel az Európa Tanács által ajánlottaknak?
- ▶ Összpontosítsanak az ifjúsági munka végzésére és (az ifjúságpolitikán alapuló) helyi ifjúsági cselekvési tervre előirányzott pénzügyi támogatás helyi/regionális/országos szintű kialakítására, ami garantálja az ifjúsági munkával foglalkozó szervezetek támogatását. Vegyék fontolóra az összes érdekelt fél bevonását minden olyan esetben, amikor az ifjúsági munkával kapcsolatos rendelkezéseket vitatják meg.

— Az ajánlás az ifjúsági munka fenntarthatóságának támogatása mellett felhívja a tagállamokat, hogy tartsák tiszteletben az ifjúsági szervezetek és más ifjúsági munkát végző nem kormányzati szervezetek (NGO-k) szabadságát és autonómiáját, politikai nyomásgyakorlás és más, az ország különböző szintjeiről származó ráhatás nélkül. Az előirányzott erőforrásoknak rendelkezésre kell állniuk a megvalósuló tevékenységek számára, és ezek révén nem szabad befolyást gyakorolni az adott tevékenységek végrehajtási irányára. Ezt a függetlenséget például úgy lehet biztosítani, hogy az ifjúsági munkában érdekelteket, beleértve magukat a fiatalokat is, bevonják a különböző döntéshozatali folyamatokban és testületekbe.

Tagállami példa: Finnország²⁷

— Finnországban a helyi ifjúsági tanácsok működése kötelező. Lehetővé teszik a fiatalok számára, hogy önkormányzati szinten részt vegyenek az ifjúsági munkában és az ifjúságpolitikában és ezeket befolyásolják.

— Az önkormányzati törvény ifjúsági tanácsokról szóló 26. paragrafusa a következőt mondja ki:

1. A fiatalok részvételi és befolyásolási lehetőségének biztosítása érdekében a helyi önkormányzatoknak fel kell állítani egy ifjúsági tanácsot vagy hasonló, a fiatalok nézeteit képviselő csoportot (ifjúsági

Reflektorfényben az Olvasó!

Ifjúságsegítők és ifjúsági munkával foglalkozó szervezetek

- ▶ Hogyan integrálódik (vagy sem) az ifjúsági munka az ifjúságpolitikába az önök esetében? Milyen támogatás áll rendelkezésre, és milyen támogatás hiányzik még?
- ▶ Legyen a szószólója az ifjúsági munkával kapcsolatos részvételi, tervezési vagy konzultációs folyamatnak, és vegyen részt abban. Ez biztosítja, hogy az ifjúsági munkát irányító vagy végző személyek véleményét figyelembe vegyék a szakpolitikában és a programokban.

26 Országadatlap az észtországi ifjúsági munkáról (2017): <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/country-information-youth-work>.

27 Országadatlap a finnországi ifjúsági munkáról (2018): <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/finland>.

tanács), és biztosítani kell ennek működési előfeltételeit. Két vagy több önkormányzat közösen is létrehozhat egy ifjúsági tanácsot.

2. Az ifjúsági tanácsoknak lehetőséget kell kapniuk, hogy beleszólásuk legyen az önkormányzat különböző felelősségi területein folyó tevékenységeinek tervezésébe, előkészítésébe, lebonyolításába és nyomon követésébe, az önkormányzat területén élőket érintő jóléti, egészségügyi, oktatási, lakókörnyezettel kapcsolatos, lakhatási vagy a mobilitási szempontból fontos kérdésekbe és más olyan kérdésekbe, amelyeket az ifjúsági tanács fontosnak ítél a gyermekek és a fiatalok szempontjából. Az ifjúsági tanácsokat be kell vonni az önkormányzat munkájába, melynek célja a gyermekek és a fiatalok részvételének erősítése és lehetőség biztosítása nézeteik bemutatására.

— Az ajánlás egy másik elemet is kiemel, mint ezen folyamat, valamint általában a fenntarthatóság és a minőség fontos összetevőjét, nevezetesen az ifjúságsegítők egyesületeit vagy szervezeteit. Hangot adnak az ifjúsági munkával foglalkozó szervezeteknek, támogatják az alulról jövő kezdeményezéseket, és gyakran nyomást gyakorolnak a döntéshozókra az ifjúsági munka minőségi fejlesztése érdekében. Egyes országokban az ifjúságsegítők szövetsége jelenti az ifjúságsegítő szakma hajtóerejét, és folyamatosan dolgoznak a színvonal javításán. A legtöbb ifjúságsegítői szövetség képzést nyújt, néhány pedig a szakmai gyakorlat előmozdításán és az ifjúsági munka általános elismerésén is munkálkodik, ideértve olyan ügyeket is, mint az etikai kódexek és normarendszerek kidolgozása. Ezeknek az egyesületeknek a helyzete és a státusza országonként eltérő: egyes országokban csak ifjúságsegítő szakemberek lehetnek tagok, másokban olyan szakmák művelői is, amelyek közel állnak az ifjúsági munkához.

Tagállami példa: Málta²⁸

— Az Ifjúságsegítők Máltai Szövetsége (MAY) 1998-ban jött létre. Alapító tagjai az első máltai (részidős) ifjúsági és közösségi tanulmányok képzésén első alkalommal

felsőfokú alapképzést végző szakemberek voltak. 1992-ben a Máltai Egyetem létrehozta az Ifjúsági Tanulmányok Intézetét (mai nevén Ifjúsági és Közösségi Tanulmányok Tanszéke), hogy képzést nyújtson azok számára, akik ifjúsági és közösségi munkával kívántak foglalkozni.

Az 1990-es évekig azonban az ifjúsági munka kizárólag az önkéntes szektor területe volt, és bár az újonnan létrehozott Ifjúsági és Művészeti Minisztérium 1993-ban közzétette az első ifjúságpolitikai dokumentumot, az állam nem nyújtott anyagi vagy pénzügyi támogatást.²⁹

— A MAY-nek kezdettől fogva három fő célja van:

- ▶ a hivatásos ifjúsági munka előmozdítása azzal a végső céllal, hogy azt hivatalosan is szakmaként ismerjék el;
- ▶ az ifjúsági munka mint nem formális tanulási folyamat szorgalmazása a fiatalok számára;
- ▶ aktív kapcsolattartás az érintett minisztériummal, hatóságokkal és érdekelt felekkel az ifjúsági munka fenntartható irányítási, igazgatási és pénzügyi támogatási struktúrájának létrehozása, és ezáltal az ifjúságsegítők foglalkoztatási lehetőségeinek javítása érdekében.

— Céljai elérése érdekében a MAY 2001-ben kidolgozta és kiadta az Ifjúságsegítők Etikai Kódexét. Az egyesület szakmai elismerésért folyamodott a Szakmai Egyesületek Máltai Szövetségéhez is, melynek eredményeként az ifjúságsegítő szakemberek – más szakmai szövetségekkel együtt – képviselik magukat a megfelelő szakpolitikák kidolgozását végző nemzeti tanácsadó testületekben.

— Az állam azonban csak 2010-ben, az Aгенzija Żgħażaġh (Országos Ifjúsági Ügynökség) megalakításával hozta létre az ifjúsági munka fenntartható irányítási, igazgatási és pénzügyi támogatási struktúráit, amelyeket a MAY régóta kért és sürgetett. Ennek következtében az ifjúsági munkáról mint szakmáról szóló 2015-ös törvény alapján az ifjúsági munkát hivatalosan is szakmaként ismerték el.

— A MAY az ifjúsági munka sikertörténete volt, és ma is annak tekinthető. Jelentős szerepet játszott a máltai ifjúsági munka átalakításában a fiatalok önkéntes tevékenységéből és szolgálatából egy teljes mértékben államilag támogatott, finanszírozott és szakmailag elismert ágazattá. Ebben a sikertörténetben azonban nagyobb szereplők is közrejátszottak. A MAY kezdetektől fogva egy világos, jól bejáratott és elismert oktatási útvonalból, egy egyetemi diplomából alakult ki. Eleve adottak voltak, illetve rövid idő alatt szert tett az szakmaiság elismerhető aspektusaira. Bár eltartott egy ideig, amíg az állam elkötelezte magát, a máltai ifjúsági munka jövője szempontjából döntő jelentőségű volt az a kormányzati lépés, amely lehetővé tette a fenntartható működést, illetve adminisztrációs és pénzügyi támogatást nyújtott.

28 Forrás: <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/country-information-youth-work>.

29 Teuma M. (2018), "The past made us: perspectives on the development of youth work and social work in Malta", in Williamson H. et al. (eds), The History of Youth Work in Europe, vol. 6, Council of Europe Publishing, Strasbourg.

Tagállami példa: A szerbiai NAPOR³⁰

— A Szerbiai Ifjúságsegítők Országos Szövetségét (NAPOR) 2008 májusában hozták létre civil szervezetek, válaszul a nem formális oktatás területén működő szakemberek legitim nemzeti szövetségének hiányára, amely képes lett volna befolyásolni a szakpolitika kidolgozását, valamint a minőségbiztosítási mechanizmusokat ennek nemzeti és helyi szinten történő végrehajtásában.

— Az Ifjúságsegítők Országos Szövetsége (a továbbiakban: NAPOR) a civil szervezetek szövetsége, amely 68 tagszervezetet foglal magában, amelyek Szerbiában ifjúsági munkát végeznek, és jobb ifjúságpolitikákért lobbiznak vagy új szakpolitikákat kezdeményeznek. Az ifjúsági munka nemzeti szintű elismerésével kapcsolatos összes folyamatot a NAPOR bonyolítja le, illetve azon belül bonyolítják le. Az elismeréssel kapcsolatos főbb területek a következők:

- ▶ három szakképzési követelményrendszer kidolgozása a nem formális oktatás terén (1. ifjúsági aktivista; 2. ifjúságimunka-koordinátor; 3. ifjúsági munkával és szakpolitikákkal foglalkozó szakember), amelyek a nemzeti szakképzési rendszerben szerepelnek (ezt a kormány a jövőben fogja hivatalosan közzétenni);
- ▶ a nem formális ifjúsági oktatási programokra vonatkozó követelmények, és ezek megvalósítását szolgáló mechanizmus kidolgozása (az ifjúsági munkaprogramok (új) akkreditációja nyolc szabvány alapján), ami biztosítja a megfelelő készségek és életértékek elsajátítását a fiatalok körében, hogy aktívan részt tudjanak venni a közösség fejlesztésében és a demokratikus alapelvek előmozdításában;
- ▶ nem formális oktatási tantervek kidolgozása két szakképzési követelményrendszerhez az ifjúsági munka területén (1. ifjúsági aktivista; és

2. ifjúságimunka-koordinátor), melynek révén a nem formális oktatást nyújtó szervezetek egységesített kompetenciákra tehetnek szert, így nagyobb hatást érhetnek el a fiatalok felelősségvállalásának ösztönzésében;

- ▶ mechanizmus kidolgozása korábban megszerzett kompetenciák érvényesítésére, a nem formális ifjúsági oktatás két szakképzési követelmény kapcsolódóan;
- ▶ engedéllyel rendelkező szervezetek és oktatók csoportjának létrehozása a nem formális oktatás szakképzési követelményeire vonatkozó többmodulos képzések szervezése érdekében;
- ▶ mentorcsoport létrehozása a korábban megszerzett kompetenciák hitelesítésére;
- ▶ a fiatalok által az ifjúságimunka-programokon és a nem formális oktatásban megszerzett kompetenciák elismerésére szolgáló eszköz létrehozása (kompetencia útlevél). Az Ifjúsági és Sportminisztérium, valamint az állami, a magán- és a civil szektor egyéb érintett szereplői együttműködnek az útlevél kidolgozásának folyamatában, a fiatalok foglalkoztathatóságának javítása érdekében.³¹

Reflektorfényben az Olvasó!

Ifjúságsegítők és ifjúsági munkával foglalkozó szervezetek

- ▶ Van-e önöknél hasonló ifjúságsegítői szervezet vagy szövetség? Ha igen, mi a küldetése? Ha nincs, miért nincs?
- ▶ Ha az ön országában vagy közösségében van ifjúságsegítői szervezet vagy szövetség, akkor fontolóra veheti, hogy ön is a tagja legyen, vagy legalább is kövesse a munkájukat. Amint azt a két példa bemutatja, az ifjúságsegítők szövetségei döntő szerepet játszhatnak az ifjúsági munka érdekképviseletében és fejlesztésében, erősségüket azok az emberek adják, akiket képviselnek. Ha nincs ilyen szervezet, fontolja meg, hogy alakítsanak egyet!
- ▶ Azokban az esetekben, amikor nem létezik ilyen szervezet, a hálózat- és kapcsolatépítés más formái is kialakíthatók, az online csoportoktól kezdve egészen az informális tematikus hálózatokig.

Politikai döntéshozók és köztisztviselők

- ▶ Fontolja meg egy ifjúságsegítői szervezet munkájának támogatását. Ez jelenthetné a minőségi fejlesztés egyik elemét. Ha a szervezet a küldetési között képzési és minőségfejlesztési eszközöket is kínál az ifjúságsegítők számára, akkor a munkája hozzájárulhat az ifjúsági munka hatékonyabb kifejtéséhez és jobb eredmények eléréséhez a fiatalok számára.

³¹ Országadatlap a szerbiai ifjúsági munkáról (2018): <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/country-information-youth-work>.

- ▶ Gondolja át az ifjúsági munka struktúráinak, például az ifjúsági kluboknak vagy az ifjúsági szervezeteknek a szerepét. Először mérje fel a saját helyzetüket, hogy az ifjúsági munka rendelkezésére álló tér és infrastruktúra elegendő-e, vagy arányosan oszlik-e el a fiatalok igényeinek megfelelően. Fontolja meg azt is, hogy ha bizonyos helyeken nincs például ifjúsági klub, akkor az ifjúsági szervezetek támogatása révén lehetne ott programokat szervezni.
- ▶ Ebből a szempontból az egyik visszatérő probléma a helyi ifjúsági munka egyenlőtlen eloszlása lehet, például vidéki területeken előfordulhat, hogy gyengébb az ifjúsági munka struktúrája, vagy éppen teljesen hiányzik.
- ▶ A meglévő struktúrák értékelése fontos a további fejlesztések megtervezése és az erőforrások igazságosabb elosztása szempontjából.
- ▶ Ha az ifjúságsegítőknél létezik valamilyen egyesülete, az partner lehet a szakmai normák kialakításában vagy tanterv kidolgozásában az ifjúsági munkával kapcsolatos tanulmányokhoz.

Hatékony koordináció más ágazatokkal

- Az ajánlás a következőkre kéri fel a tagállamokat:

az ifjúsági munka szerepét és pozícióját erősítsék az – akár az állami hatóságok, akár a magánszektor vagy a civil társadalom – és egyéb ágazatok, például a szociális ellátás, az egészségügy, a sport, a kultúra, a formális oktatás, a foglalkoztatás és a büntető igazságszolgáltatás közti ágazatközi együttműködés elősegítése érdekében,³²

- Az ágazatközi együttműködés vagy a koordináció más ágazatokkal különböző formákat ölthet, például:

- ▶ gondoskodás arról, hogy az ifjúság más (kapcsolódó) ágazatok szakpolitikájának részét képezze, vagy legyen egy „csoporthoz tartozó szakpolitika”, amely több releváns ágazatra is kiterjed;
- ▶ szakértői vagy munkacsoportok létrehozása a különböző ágazatok, valamint az ifjúsági munkával foglalkozó szervezetek és a fiatalok képviselőiből, az ifjúság egészét érintő témák vagy bizonyos konkrét kérdések tárgyalásához;
- ▶ a különféle minisztériumok vagy más érintett intézmények tevékenységeinek integrálása a fiatalokat érintő konkrét cselekvési területeken;
- ▶ ifjúsági munkával foglalkozó más szervezetek elismerése, például az állami és a magánszektorból (nem csak a civil társadalomból),³³
- ▶ konkrét együttműködés feltételeinek megteremtése az ifjúsági munkát kínáló szolgáltató(k) és más szektorbeli partner(ek) között egy bizonyos téma vagy a fiatalokat érintő kérdés kezelése érdekében.

— Az ifjúsági terület, és különösen az ifjúsági munka fejlesztésében részt vevők más ágazatoktól is tanulhatnak, amelyek a munkakörükre vonatkozóan ágazatközi együttműködési mechanizmusokat dolgoztak ki, például az érdekképviselés vagy a felnőttképzés terén.

32 CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 11. oldal

33 Az ifjúsági munkáról szóló CM/Rec(2017)4. számú ajánlás indoklása, 24. oldal

Egy példa a spanyolországi Bilbaóból³⁴

— A spanyolországi Bilbaóban működő Elkarrea vezette „A felelősségvállalás elősegítésével lehetséges!” projektet.

— A tevékenység célcsoportját a bevándorlók ifjúsági szervezetei és a bevándorló fiatalokkal dolgozó ifjúsági szervezetek munkatársai és vezetői, az ifjúsági szervezetekben tevékenykedő ifjúsági vezetők, a bevándorlók közösségi szervezetei, a sportegyesületek, a kulturális egyesületek és a formális oktatási szektor alkották.

— A tevékenység a hátrányos megkülönböztetés ellen alkalmazható eszközökkel foglalkozó tanfolyamból állt, amelynek a középpontjában a fiatal migránsok által Baszkföldön, de Spanyolország más régióiban is megtapasztalt diszkrimináció állt. A résztvevők megismerkedtek a hátrányos megkülönböztetés fogalmával, annak típusaival és megnyilvánulásaival, illetve elemezték annak okait. Ezek megértése alapján arra koncentráltak, hogyan tudnának olyan tudatosságnövelő tevékenységeket kialakítani, melyek segítségével fel lehet lépni a diszkrimináció és a kirekesztés ellen.

— A résztvevőkre mindez olyan erőteljes hatást gyakorolt, hogy azóta is találkoznak és közösen dolgoznak helyi intézkedések, kulturális tevékenységek és szemináriumok keretében, és iskolai beszélgetéseket is szerveznek. A csoport aktivista és támogató csoporttá vált, amihez a Novisi Elkarrea szervezet nyújtott támogatást.

— A fő hangsúlyt arra helyezték, hogy összehozzák a más ifjúsági szervezeteknél tevékenykedő ifjúságsegítőket, vezetőket és aktivistákat. Ez segítségükre vált abban, hogy nyitottak legyenek a különféle megközelítésekre és új elképzelésekre. Új kompetenciákat sajátíthattak el a többiekől, akik különböző, eltérő igényű célcsoportokkal dolgoztak, és ezen a többoldalú megközelítésen keresztül olyan innovatív gyakorlatokat tudtak kialakítani, amelyekre a hátrányos helyzetű fiatalokkal folytatott munkájukban támaszkodhatnak.

34 <https://goo.gl/X3k7CB>.

Reflektorfényben az Olvasó!

Ifjúságsegítők

- ▶ Milyen bevált gyakorlati példák vannak az ön országában vagy közösségében, amelyek különböző ágazatok együttműködését valósították meg a fiatalok javára?
- ▶ Megpróbálkoztak azzal, hogy különböző ágazatokhoz fordulnak a tevékenységeik támogatása érdekében (pl. a szexuális és a reprodukív egészség témájával kapcsolatban, megkeresték-e az Egészségügyi Minisztériumot, ezzel foglalkozó civil társadalmi szervezeteket, iskolákat, szociális munkásokat stb.)?
- ▶ Sokféle haszna lehet annak, ha feltérképezzük, hogy ki más dolgozik még fiatalokkal egy adott közösségben. Ha együttműködik tanárokkal vagy szociális munkásokkal, jobban megismerheti a fiatalok és családjuk tapasztalatait. Ha az egészségügyi dolgozóktól tájékozódik azokról a kérdésekről, amelyeket a fiatalok fel szoktak vetni, tarthat egészségügyi prevenciók műhelyfoglalkozásokat, és így tovább. Ha többet megtud más szakemberekről és az önkéntesekről, az hasznos lehet a munkájában, ugyanakkor mások is jobban tájékozódhatnak az ön munkájáról és a közösségben betöltött szerepéről.

Ifjúsági munkával foglalkozó szervezetek

- ▶ Szervezhetnek olyan találkozót és rendezvényeket, ahol összegyűlhetnek a különböző, ifjúsági ügyekben érdekelt személyek. Ezekre meg lehet hívni a szélesebb értelemben vett ágazat képviselőit is, például fiatalokkal dolgozó egészségügyi szakembereket, szociális munkásokat és pedagógusokat.
- ▶ Míg az együttműködés első lépése lehet, hogy folyamatosan tájékoztatják egymás, ennél ambiciózusabb együttműködési formák is lehetségesek, például konkrét projektek vagy programok esetében.

Politikai döntéshozók és köztisztviselők

- ▶ Az önöknél folytatott ifjúsági munkában létezik-e valamilyen együttműködési platform más ágazatokkal? Lehetővé teszik-e, hogy a különböző érdekeltek egymással megosszák és megvitassák tapasztalataikat?
- ▶ Országos szinten vannak-e olyan minisztériumok vagy hivatalok, amelyekkel együtt kellene dolgozniuk az ifjúsági munka minőségi fejlesztésének támogatása érdekében?
- ▶ A többi érdekelt és az önök saját érdekeinek feltérképezése lehet az első lépés a közös nevező megtalálásához, amire projekteket vagy közös kezdeményezéseket lehet építeni. Az együttműködés másik fontos lépése a rendszeres információcsere. Ezen túlmenően a bizalmi kapcsolatok fejlesztése más ágazatokkal szintén fontos, bár kevésbé mérhető, amennyiben egy erősebb együttműködési folyamatot kívánunk elindítani.
- ▶ Az ágazatok közötti együttműködéshez szükséges erőforrások és idő szükségége ellenére ez hozzáadott értéket jelenthet, mivel:
  - lehetőséget ad hasonló küldetések együttes követésére;
  - gazdagabb perspektívát kínál az ifjúsággal kapcsolatos kérdésekben;
  - alkalmat nyújt a kreativitásra és a másoktól tanulásra;
  - a hibák elkerülhetőek, hiszen aki nem szakértője egy adott témának vagy kérdésnek, az is tanulhat másoktól.

- ▶ Ez az együttműködés a következő lépésekből áll: a területen aktív szereplők feltérképezése, a többi szereplő és szervezet megismerése és minél több ismeret szerzése a munkájukról, közös jövőkép vagy partnerségi projekt kidolgozása, az együttműködési területek azonosítása és az együttműködés kidolgozása a kölcsönösen elfogadott elvek és gyakorlatok alapján.

Az egyenlő hozzáférést elősegítő kapcsolódó szakpolitikák

— Az ajánlás mindvégig, több helyen is kiemeli annak jelentőségét, hogy minden fiatal hozzáférhessen az ifjúsági munkához, illetve az ifjúsági tevékenységek nyújtásához. Annak érdekében, hogy az ifjúsági munka valóban hozzáférhető legyen minden fiatal számára, folyamatosan és proaktívan kell törekedni arra, hogy még a leginkább marginalizált fiatalokhoz is eljusson. Ennek megvalósulásához kifejezetten megfogalmazott szakpolitikákra van szükség, amelyek ezt támogatják és biztosítják. A következő szakpolitikákat említhetjük példaként:

- ▶ a hátrányos megkülönböztetés elleni szakpolitika;
- ▶ annak biztosítása, hogy a különféle ifjúsági munkaügyi szervezetek hozzáférjenek a rendelkezésre álló forrásokhoz;
- ▶ olyan ifjúsági munkaprogramok ösztönzése, amelyek a fiatalok különböző csoportjait vonják be;
- ▶ gondoskodás arról, hogy a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok számára garantált legyen a kiegészítő támogatás.

Tagállami példa: Franciaország

— Egy Franciaországban szervezett gyakorlati kutatás lehetővé tette az ifjúsági központok számára annak elemzését, hogy miért vesz részt a szabadidős programokban kevesebb lány, mint fiú, és milyen újfajta megközelítéssel lehetne a lányok hozzáférést javítani. Ez a gyakorlati kutatás olyan javaslatokat is megfogalmazott, amelyek az ifjúsági központok befogadóbbá tételére irányulnak a lányok számára.

— Az egyik felvetett probléma például az volt, hogy az ifjúsági központokban szervezett sporttevékenységeket, mint például a focimeccseket, inkább fiúknak, mint lányoknak szóló tevékenységnek tekintették. Egy másik kérdés a fiatal lányok hozzáférése volt az ifjúsági központokhoz, akik közül sokan elkerülték a közterületeket, mivel azokat vagy nem tartották biztonságosnak, vagy úgy gondolták, hogy csak a fiúk lógnak ott. De vannak további fontos szempontok is, például a lányok és fiúk által fiatal kortól érzékelt nemi sztereotípiák. Azoknak az ifjúságsegítőknél a felkészítése és képzése, akik nem feltétlenül állnak készen arra, hogy „gender szemüvegen” keresztül nézzék a dolgokat, és mindenki számára vonzó programjavaslatokat készítsenek, szintén hatással lehet arra, hogy a lányok mennyiben veszik igénybe ezeket a tevékenységeket.

— Ennek eredményeként körülbelül 12 éves kortól kevesebb lány vesz részt a szabadidős tevékenységekben.

— A gyakorlati kutatás javaslatokat fogalmazott meg arra is, hogy az ifjúsági központok hogyan tehetnének lépéseket a befogadóbb tevékenységek felé, például vegyes ifjúságsegítő-csoportok összeállítása révén, a fiatalabb fiúk és lányok helyzetének alapos megismerése annak a megállapítására, hogy miért vesznek vagy nem vesznek részt a tevékenységekben, továbbá pozitív intézkedések, hogy a tevékenységek rugalmasabbá váljanak és különösen illeszkedjenek a fiatal lányok helyzetéhez. Ha például lehetővé teszik, hogy a lányok egy kiránduláson csoportban vegyenek részt, azzal valószínűleg több lányt sikerül bevonni, mintha csak egyénileg vehetnének részt. Egy másik ötlet az volt, hogy olyan tevékenységeket kell kínálni, amelyek érdekesebbek lehetnek a lányok számára, például táncot vagy inkább lányoknak való tartott sportokat (foci helyett kosárlabda). Az is felvetődött, hogy legyenek csak lányoknak fenntartott helyek.

— Általánosságban ez a gyakorlati kutatás azt is megmutatta, hogy az ifjúsági központokban a különböző nemeket egyaránt befogadó tér biztosítását az ifjúsági központ valamennyi dolgozójának és önkéntesének el kell fogadnia és előmozdítania a szervezet küldetésének részeként. A gyakorlati kutatásban részt vevő ifjúsági központok a való életben is tesztelték ezeket a javaslatokat.

— További információk: www.centre-hubertine-auclert.fr/outil/pour-qu-activites-de-loisirs-riment-avec-egalite-participation-des-jeunes-filles-et-mixite-l.

► Merítsen inspirációt az Írországi Ifjúsági Tanács munkájából, amely átfogó erőforrás-készletet fejlesztett ki „Mindenhová beléphet: A sokszínűség eszköztára az ifjúságimunka-ágazat számára” címmel.³⁵ Ez az eszköztár hasznos lehet a gondolkodási folyamat elindításához, ha át kívánják gondolni a hozzáférés és a bevonás kérdéseit saját területükön is.

Együttműködés valamennyi szint között és egymástól tanulás.

— Az ajánlás felhívja a tagállamokat, hogy:

az ifjúsági munka helyi, regionális, nemzeti és európai szintjei közti kooperációt ösztönözzék és támogassák, ezáltal elősegítve a networkinget, együttműködést, az egymástól való tanulást és a tapasztalatcserét.³⁶

— Ez az intézkedés kiegészíti azokat a szempontokat, amelyek az ifjúsági munka területének és más, a fiatalok számára releváns ágazatoknak a fokozott összekapcsolódásával, együttműködésével kapcsolatosak. Az egymástól tanulás platformokon, rendszeres találkozókon, különböző szintek vagy régiók közötti közös projekteken és európai szintű együttműködésen keresztül is támogatható. Az ajánlás külön utal az Európa Tanács alábbi projektjére.

Európai példa: minőségi címke ifjúsági központok számára³⁷

— A fiatalok érdekében folytatott együttműködés és koordináció jó példája az Európa Tanács minőségi címkéje ifjúsági központok számára, amelyet az ajánlás a helyes gyakorlat példaként ismer el. 2010-ben az Európai Ifjúsági Irányító Bizottság népszerűsíteni kívánta az Európa Tanács Európai Ifjúsági Központjait mint a helyes gyakorlat irányadó példáit. A koncepciót elfogadták, és elkezdődött a gyakorlatba átültetése. A minőségi címkét azért említi kifejezetten az ajánlás, mert számos olyan szempontot tartalmaz, amit a tagállamoknak szóló ajánlások kiemelnek. A normák meghatározása nem csak arról szól, hogy legyenek megfelelő létesítmények,

35 www.youth.ie/diversity.

36 CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 11. oldal

37 www.coe.int/en/web/youth/quality-label-for-youth-centres.

Reflektorfényben az Olvasó!

Ifjúságsegítők és ifjúsági munkával foglalkozó szervezetek

- Az önök ifjúsági munkája mindenki számára nyitott és elérhető?
- Vannak olyan szakpolitikák, amelyek elősegítik az egyenlő hozzáférést az ön országában/közösségében vagy ifjúsági központjában?

amelyek megfelelnek bizonyos kritériumoknak (bár ez is fontos); hanem ennél sokkal szélesebb körű dolog. A minőségi címke koncepciója azt jelenti, hogy egy ifjúsági központ proaktív része a helyi közösségnek, partnerséget alakít ki a helyi hatóságokkal, vezető erőt képvisel az ifjúságpolitika kialakításában és végrehajtásában, valamint a gyakorlati példákat megosztja európai szinten.

— A minőségi címke egyik kritériuma az ifjúsági munka minőségi fejlesztése. A minőségi címkével kitüntetett ifjúsági központok számára rendkívül fontos kötelezettség a helyi önkormányzatokkal való együttműködésre törekvés az ifjúságpolitika kialakítása érdekében. A minőségi címkét viselő ifjúsági központok egyedülállóan jó helyzetben vannak ahhoz, hogy összekapcsolják az ifjúsági munkát a helyi önkormányzatokkal. A minőségi címkét viselő központ várhatóan a helyes gyakorlatok forrása és vezető erő lesz az ifjúsági munka helyi, regionális és akár országos szintű fejlesztése terén.

— További tájékoztatás: www.coe.int/youth.

Az ifjúságsegítők kompetencia-fejlesztésének szakpolitikái

Bevezetés

— A minőségi ifjúsági munka jelentős mértékben függ az ifjúságsegítő és a fiatal közötti interakció minőségétől. Ehhez az interakcióhoz olyan kompetenciákra van szükség, amelyeket az ifjúságsegítők képzés és oktatás, majd később szakmai és munkahelyi fejlődésük révén sajátíthatnak el. Az ajánlás felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak képzési és oktatási lehetőségeket az ifjúságsegítő szakemberek számára a fiatalokkal folytatott napi munkájukhoz szükséges kompetenciák megszerzése érdekében. Az ajánlás különösen is felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak létre:

egy koherens és rugalmas kompetencia-alapú keretet a fizetett és önkéntes ifjúságsegítők oktatásának és képzésére, ami figyelembe veszi a meglévő gyakorlatot, az új trendeket és színtereket, valamint az ifjúsági munka sokszínűségét. Az érintetteket, beleértve az ifjúságsegítőket és a fiatalokat is, be kell vonni ennek a keretrendszernek a megalkotásába.³⁸

— Az ifjúsági munka kompetencia-keretrendszere bizonyos normákat határoz meg az ifjúságsegítőktől elvárt ismeretekre, készségekre és attitűdökre nézve, és alapot nyújt az oktatási és képzési lehetőségekhez.

— Az ajánlás különböző lépéseket tartalmaz a kompetenciák értékelésére és fejlesztésére. Megalopozza az ifjúságsegítők oktatási pályáinak minőségi megközelítését az oktatás és képzés koherens kereteinek fejlesztése révén.³⁹ A tagállamokat a következőkre kéri fel:

- ▶ az ifjúsági munkával foglalkozó szervezetekkel és más érintettekkel közösen dolgozzanak ki egy

alapkompétencia-készletet, amit az adott környezetben elvárnak az ifjúságsegítőktől;

- ▶ az elfogadott kompetenciakészlet alapján hozzanak létre oktatási és képzési pályákat az ifjúságsegítő szakemberek további kapacitásépítéséhez és szakmai fejlődéséhez;
- ▶ hozzanak létre és/vagy fejlesszék tovább az ifjúságsegítők kompetenciáinak érvényesítésére és elismerésére szolgáló folyamatokat és mechanizmusokat;
- ▶ segítsék elő az ifjúsági munka során elért kompetenciák elismerését, és nyújtsanak támogatást a nem formális és informális tanulás európai szintű elismerésére vonatkozó keretrendszereknek és agendáknak.

— Minden érdekelt felet, különösen az ifjúságsegítőket és a fiatalokat, be kell vonni a kompetencia-alapú keretrendszer egyes lépéseinek kialakításába.

Az ifjúságsegítők alapvető kompetenciáinak meghatározása

— A kompetencia-alapú keretrendszer kialakításának első lépéseként a tagállamok:

működjenek együtt az ifjúsági munkával foglalkozó szervezetekkel és egyéb érintettekkel, hogy kidolgozzák azt az alapkompétencia-készletet (értékek, attitűdök, készségek, tudás és kritikus megértés), amelynek a megléte elvárható az ifjúságsegítőktől.⁴⁰

— Az alapvető kompetenciák meghatározásához a tagállamok:

- ▶ elsajátíthatják azokat az alapkompétenciákat, amelyek európai szinten (vagy más tagállamokban) léteznek, és amelyekből inspirációt meríthetnek, vagy akár „lefordíthatják” azokat a saját valóságukra;
- ▶ építhetnek a már meglévő kezdeményezésekre és a múltbeli folyamatokra, amelyekből kidolgozhatják az alapkompétencia-készletet.
- ▶ olyan kompetenciákat gyűjthetnek össze, amelyeket formálisan vagy informálisan már használnak az ifjúsági munka gyakorlatában (vagy gyakorlataiban), például különböző szervezetek, és azokat az adott ország viszonyaihoz igazíthatják;
- ▶ elemezhetik az egyéb kapcsolódó területeken (például a szociális munkában) alkalmazott alapvető kompetenciákat;
- ▶ széles körű konzultációs folyamatot indíthatnak a különböző érdekeltelk között az alapkompétenciákról.

— A leghelyénvalóbb és legmegfelelőbb lehetőség kiválasztásának előkészítéséhez kutatásokra van szükség egy kiindulási alap meghatározása, a legfontosabb partnerek kiválasztása és egy széles körű konzultációs folyamat kidolgozása érdekében.

38 38. CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 8. oldal
39 CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 12. oldal

40 CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 12. oldal

Európai példa: az Európa Tanács ifjúsági munka portfóliója⁴¹

— Az Európa Tanács ifjúsági munka portfóliója „olyan eszköz, amely segíti az Európa-szerte ifjúsági munkát végző személyeket, csapatokat és szervezeteket a kompetenciáik megértésében és hatékonyabb fejlesztésében. Ezt az eszközt trénerek, ifjúságimunka-vezetők, politikai döntéshozók, és általában mindazok használhatják, akik érdeklődnek a minőségi fejlesztés kérdése és az ifjúsági munka elismerése iránt.”

— Az ifjúsági munka portfóliójának alapját a portfólió kompetencia keretrendszere adja. A kompetencia keretrendszer az ifjúsági munka funkciói köré épül, és két kompetenciakészletet ölel fel:

- ▶ kifejezetten ifjúsági munkakompetenciák – azok a kompetenciák, amelyek egyedivé teszik ezt a tevékenységi területet;
- ▶ általánosabb kompetenciák – más tevékenységi területek szempontjából is releváns, de általában az ifjúsági munka szempontjából fontos kompetenciák.

— Nyolc funkció van a portfólió kompetencia-keretrendszerben:

- ▶ foglalkozás a fiatalok igényeivel és törekvéseivel;
- ▶ tanulási lehetőségek biztosítása a fiatalok számára;
- ▶ a fiatalok támogatása és szerepvállalásának ösztönzése abban, hogy megértsék a társadalmat, amelyben élnek, és részt vegyenek benne;
- ▶ a fiatalok támogatása az interkulturális kapcsolatok aktív és konstruktív kezelésében;
- ▶ az értékelés aktív gyakorlása az elvégzett ifjúsági munka minőségének javítása érdekében;
- ▶ a kollektív, csoportos tanulás támogatása;
- ▶ hozzájárulás az adott szervezet fejlődéséhez és ahhoz, hogy a szakpolitikák/programok jobban működjenek a fiatalok számára;
- ▶ projektek kidolgozása, lebonyolítása és értékelése.

— Mindegyik funkciónak van kompetenciakészlete (2-5 kompetencia), és mindegyikhez kapcsolódnak ismeretek, készségek, attitűdök és értékek.

— Az ifjúsági munka portfóliója számos nemzeti kompetencia-keretet inspirált, például Litvániában és Szerbiában. Ezen két ország esetében egy folyamat során hozzáigazították a portfóliót az országos viszonyokhoz, és ennek alapján fogalmazták meg a kompetencia-keretrendszert.

Európai példa: Az ETS kompetenciamodellje az ifjúságsegítők számára nemzetközi munkához⁴²

— Az ifjúságsegítők nemzetközi munkavégzéséhez szükséges ETS kompetenciamodell része az ifjúságpolitika európai képzési stratégiájának,⁴³ és támogatja az ifjúsági munka oktatását és minőségét. Ahogy a neve is mutatja, inkább azokra az ifjúságsegítőkre összpontosít, akik a nemzetközi szinten tevékenykednek.

— Az ifjúságsegítők nemzetközi munkavégzéséhez szükséges ETS kompetenciamodell nyolc kompetenciából áll:

1. az egyéni és csoportos tanulás előmozdítása a fiatalok fejlődését szolgáló környezetben;
2. programok tervezése;
3. erőforrások szervezése és kezelése;
4. sikeres együttműködés csapatmunka keretében;
5. érdemi kommunikáció másokkal;
6. interkulturális kompetencia tanúsítása;
7. hálózatépítés és érdekképviselet;
8. értékelő gyakorlatok kidolgozása a megfelelő változások felmérése és végrehajtása érdekében.

— Mindegyik kompetenciának négy dimenziója van: attitűdök, ismeretek, készségek és magatartások,

⁴² https://www.salto-youth.net/downloads/4-17-3460/CompetencemodelForYouthworker_Online-web.pdf.pdf

⁴³ www.salto-youth.net/downloads/4-17-3301/European%20Training%20Strategy%20in%20the%20field%20of%20Youth_en.pdf

⁴¹ Az Európa Tanács Ifjúsági Munka Portfóliója, Európa Tanács (2015).

amelyek mindegyikéből szerepel néhány az átfogó kompetenciában. A modell megközelítése kiemeli a magatartások szerepét. „Ezért a magatartás magába foglalja az attitűdöket [és a cselekedeteket], az ismereteket és a készségeket. A magatartás révén felmérhetjük az ifjúságsegítő kompetenciaszintjét, és hogy az elegendő-e a munkájához. Röviden: a magatartás tükrözi az ifjúságsegítő mögöttes attitűdjét.”⁴⁴

— Mindkét említett kompetencia-keret/modell jelentős szerepet játszik az oktatási és képzési lehetőségek alapjainak meghatározásában különböző szinteken, valamint az ifjúsági munkával elsajátított kompetenciák elismerésében. Ezeket későbbi alfejezetekben tárgyaljuk.

Egy tagállami példa: Ausztria⁴⁵

— Ausztriában az aufZAQ dolgozta ki a gyermek- és ifjúsági munka kompetencia-keretrendszerét. Ez a kompetenciamodell megmutatja, hogyan kell hozzáértő módon eljárni a gyermek- és ifjúsági munkában. Magában foglalja mind a nyílt ifjúsági munkát, mind az ifjúsági szervezetekben folyó gyermek- és ifjúsági munkát. A kompetencia-keretrendszer olyan eszköz, amellyel a gyermek- és ifjúsági munka során szerzett képesítéseket meg lehet feleltetni az Osztrák Nemzeti Képesítési Keretrendszernek (NQF). Ezután az NQF láthatóvá és összehasonlíthatóvá teszi a képesítéseket az Európai Képesítési Keretrendszeren (EQF) keresztül Európa-szerte.

44 https://www.salto-youth.net/downloads/4-17-3460/CompetencemodelForYoutworker_Online-web.pdf

45 www.aufzaq.at/english/.

A kompetencia-keretrendszer közelebről az aufZAQ oklevél része.

— A kompetencia-keretrendszer

- ▶ láthatóvá és összehasonlíthatóvá teszi a gyermek- és ifjúsági munkában részt vevő személyek kompetenciáit;
- ▶ ösztönzi az alapkompentenciák kifejlesztését, amelyek a jövőben a gyermekek és a serdülők javát fogják szolgálni;
- ▶ tisztázza, hogy mi a dolga az ifjúságsegítőknél, és milyen minőségi normákat követnek a munkájuk során;
- ▶ előmozdítja a hálózatépítést, az együttműködést, a továbbfejlesztést és a kölcsönös elismerést az ifjúsági munkával foglalkozó szervezetek, az oktatással és a kapcsolódó területekkel foglalkozó szervezetek körében, így iskolákban, az egészségügyi innovációban és a betegségmegelőzésben;
- ▶ javítja a képzés minőségét.

— Az Osztrák Szövetségi Család- és Ifjúságügyi Minisztérium, az Osztrák Szövetségi Államok Ifjúsági Hivatalai és a dél-tiroli Bozen/Bolzano Autonóm Tartomány Ifjúságimunka-osztálya az aufZAQ-t bízta meg egy olyan ifjúságsegítő-képzési normarendszer kidolgozásával, ami megfelel a Nemzeti Képesítési Keretrendszernek. Ezt követően az aufZAQ iroda kidolgozta a Gyermek- és Ifjúsági Munka Kompetencia-keretrendszerét. Így az aufZAQ hozzájárul a nem formális és informális tanulás érvényesítéséhez és elismeréséhez az európai és nemzeti stratégiáknak megfelelően.

— A kompetencia-keretrendszer kidolgozásában a gyermek- és ifjúsági munka és az ahhoz kapcsolódó területek különböző szintjein és részterületein gyakorló szakemberek, multiplikátorok és érintettek vettek részt. Az Osztrák Szakképzési Kutatóintézet tudományosan figyelemmel kísérte az egész folyamatot. Emellett az európai szintű tapasztalatcserék elősegítették a meglévő kompetenciamodellek tartalmának beépítését a folyamatba. Az összes tagállami szintű ifjúsági szervezet lehetőséget kapott a részvételre a kompetencialeírások kidolgozásában az ifjúsági szervezetekben végzendő gyermek- és ifjúsági munka területén.

— Különböző szintű kompetenciák léteznek, amelyek összhangban vannak a Nemzeti Képesítési Keretrendszerrel. Következzék egy leírás a jelzett szinten tevékenykedő ifjúságsegítőkre vonatkozó követelményekről:

- ▶ II. szint: Gyermekkel/serdülőkkel folytatott munka bizonyos önállóság mellett, de vezetés alatt; Felelősséget vállal a saját cselekedeteiért; Felelős a saját cselekedeteiért, bizonyos mértékű vezetés mellett a magatartását hozzá tudja igazítani a gyakori helyzetekhez és körülményekhez egy előre strukturált keretrendszerben;
- ▶ III. szint: Képes egyszerű helyzetekben gyermekekkel/serdülőkkel önállóan és saját

felelősségre dolgozni; A helyzetnek megfelelően felelősséget vállal a saját cselekedeteiért; Önállóan hozzáigazítja a magatartását a gyakori helyzetek állapotához és körülményeihez egy előre strukturált keretrendszerben;

- ▶ IV. szint: Képes önállóan és saját felelősségre dolgozni gyermekekkel/serdülőkkel; Projekteket tervez, végrehajt és értékeli; Önállóan hozzáigazítja a magatartását a különböző helyzetekhez és változó körülmények között az adott állapothoz és körülményekhez;
- ▶ V. szint: Önállóan és rugalmasan tud eljárni változó és akár kiszámíthatatlan helyzetekben; Önállóan koordinál és irányít projekteket és/vagy csapatokat; Eligazítja a munkatársait a változó feladatokban; Részt vesz a szervezeti struktúrák és/vagy a pedagógiai koncepciók szakmai fejlesztésében;
- ▶ VI. szint: Önállóan képes vezetni összetett és átfogó szakterületeket és/vagy projekteket, és ezekért vállalja a végső felelősséget; Kritikusan és felelősen foglalkozik a munkatársak cselekedeteivel, projekt- és munkacsoportokkal; Felelősen irányítja magánszemélyek, csapatok, szervezeti struktúrák és pedagógiai koncepciók ilyen vagy hasonló jellegű fejlesztését.

— Öt különböző tartalmi terület létezik:

- ▶ a tanulás lehetővé tétele, kezdeményezése és elősegítése;
- ▶ az identitásfejlesztés és a mindennapi életben boldogulásra vonatkozó megközelítések támogatása;
- ▶ a részvétel lehetővé tétele, érdekképviselés;
- ▶ tudatos és felelős cselekvés és interakció;
- ▶ (projektek) szervezése és lebonyolítása.

— További információk: www.aufzaq.at/english/#english.

Reflektorfényben az Olvasó!

Ifjúságsegítők

- ▶ A példákban említett kompetenciák közül a gyakorlatban melyiket tartja alapvető fontosságúnak az ifjúsági munkája során?
- ▶ Az önkéntes ifjúsági munka részeként részt vett az alapkompentenciák kialakításának folyamatában?
- ▶ Hogyan dolgozik az alapkompentenciákkal és használja fel azokat a szakmai fejlődéséhez?
- ▶ A kompetenciakészlet használata több okból is hasznos lehet: láthatja, hogy mire kell képesnek lennie ifjúságsegítőként, láthatja, mit kell még megtanulnia vagy továbbfejlesztenie, és biztosabbnak érezheti magát a gyakorlatban is, mivel az hozzáértő beavatkozásokra épül.

Ifjúsági munkával foglalkozó szervezetek, döntéshozók és köztisztviselők

- ▶ Mit gondol az ifjúságsegítők példákban szereplő különböző alapkompentenciáiról?
- ▶ Ha az ön országában/közösségében meghatároztak alapkompentenciákat, mennyiben hasonlóak azok az aufZAQ-hoz? Mennyiben különböznek attól?
- ▶ Ha nem, mi lehetne az ifjúságsegítő alapkompentenciák meghatározási folyamata?
- ▶ Egy kompetenciakészlet kidolgozása döntő jelentőségű az ifjúságsegítők képzésével és oktatásával kapcsolatos bármilyen fejlesztési folyamatban (a kompetenciák adhatják az alapot a tanulási folyamatok felépítéséhez), az ifjúsági munka gyakorlatának elismerésében vagy az ifjúsági munka hivatássá tételében.
- ▶ Európában napjainkban vannak mind inspiráló európai szintű gyakorlatok, amelyek alapján reflektálni lehet a kompetenciakészletről, mind pedig olyan országok, ahol már léteznek ezek a kompetenciakészletek.
- ▶ Az ajánlás rávilágít arra, hogy a kompetenciák kidolgozásának a folyamata legyen befogadó, abba folyamatosan be kell vonni mind fizetett, mind önkéntes ifjúságsegítő szakembereket, és fel kell használni a kutatásaikat.

Az ifjúságsegítők oktatási és képzési pályái

— Az ifjúságsegítők oktatási és képzési pályái az alapkompentenciákra épülnek. Az ajánlás a következőkre kéri fel a tagállamokat:

dolgozzanak ki keretrendszereket, stratégiákat, programokat és útvonalakat az ifjúságsegítő szakemberek oktatására, képzésére, kapacitásépítésére és szakmai fejlesztésére az elfogadott kompetenciakészlet alapján.⁴⁶

— Az ifjúsági munka sokféle gyakorlati megvalósítása miatt azok a lehetőségek, amelyek révén valaki beléphet az ifjúsági munka világába, és ott önkéntes vagy fizetett ifjúságsegítővé válhat, tagállamról tagállamra is jelentősen különböznek.⁴⁷ Néhány tagállamban külön programok léteznek az ifjúsági munkával kapcsolatos tanulmányokra és/vagy ifjúságsegítők szakmai képzésére, míg másokban az ifjúsági munkát szélesebb körű szociális vagy oktatási programokban lehet tanulni. Néhány tagállamban állami finanszírozású nem formális tanulási lehetőségek léteznek az ifjúságsegítők számára, és olyan tagállamok is vannak, ahol a nem formális tanulási lehetőségeket kizárólag külső adományozók finanszírozzák, gyakran különböző európai programokon keresztül. Emellett néhány tagállamban léteznek egyértelműen meghatározott karrierpályák is, amelyeket munkahelyi képzés és a tanulás egészít ki, míg másokban jellemzően nincsenek ilyenek.

⁴⁶ CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 12. oldal

⁴⁷ Többet tudhat meg a témáról a „Mapping educational and career paths of youth workers” (Ifjúságsegítő szakemberek oktatási és karrierútjának feltérképezése) című jelentésből: <https://pjp-eucoe.int/en/web/youth-partnership/expert-group-meeting-onresearching-educational-and-career-paths-for-youth-workers>.

A lehetséges utak elemzésekor lényegében három külön kategóriára koncentrálnak:

- ▶ szakmai alapképzés;
  - ▶ felsőfokú képzés, felsőoktatás;
  - ▶ nem formális tanulási lehetőségek.⁴⁸
- Több tagállamban az ifjúsági munkát vagy az azzal kapcsolatos tárgyakat a felsőoktatási rendszerben oktatják.

Tagállami példa: Finnország

— Finnországban az ifjúsági munkát többféle módon támogatják, a jogszabályoktól kezdve (1972 óta) programokon, szakmai folyóiratokon, képzési tanterveken, kutatásokon, tájékoztatást és képzést kínáló, ifjúsági munkával foglalkozó szaktudás-központokon, a finn önkormányzatok által kidolgozott, a helyi ifjúsági munkára vonatkozó minőségi keretrendszeren, a helyi önkormányzatok által elkészített helyi leírásokon, közösségimédia-csoportokon keresztül egészen az ifjúsági munkáról szóló statisztikákig. A finnek esetében a 29 év alattiak számítanak fiatalnak, az ifjúsági munka pedig többnyire a 15-20 évesekre terjed ki, de egyre inkább az ennél idősebbekre is.

— Az ifjúsági munkát állami támogatás formájában támogatják. Az ifjúsági munkáért elsősorban az önkormányzatok a felelősek, de a civil szervezeteknek és az egyházközségeknek is fontos szerepük van. Az ifjúsági munka színterét általában az önkormányzatoknál működő ifjúsági központok és ifjúsági klubok, vagy például a NEET-ek alacsony küszöbű szolgáltatásai és a világháló adják.

— Az ifjúsági munka oktatása központi szerepet játszik az ifjúsági munka fejlesztésében Finnországban, és az ifjúságsegítők az oktatási rendszer több szintjén is találhatnak nekik való képzést. Finnországban az ifjúsági munka oktatása beágyazódik a társadalmi környezetbe, az oktatás és az ifjúsági munka szakpolitikájába. Az ifjúságsegítők átfogó képzése 1945-ben kezdődött a Polgári Főiskolán (későbbi nevén Tamperei Egyetemen), ahol a fő tantárgy az „ifjúsági nevelés” volt.

— Finnországban nincs hivatalos vagy előírt képesítés az ifjúságsegítők számára. Az ifjúságsegítővé válásnak számos útja van, akár formális (szakmai vagy általános jellegű) oktatás, akár felnőttképzés révén. Ezen felül nem formális tanulási lehetőségek is léteznek.

— A szakképzés szintjén van például egy 185 ECVET (Európai Szakoktatási és Szakképzési Kreditrendszer) kredités oktatási szakképzés ifjúsági és közösségi oktatók számára (3 éves).

— Az alkalmazott tudományokat oktató egyetemeken különféle típusú programok érhetők el, például lehet diplomát szerezni civil társadalmi tevékenységekből és

ifjúsági munkából, amivel „közösségi nevelő, alapszakos bölcész” címet lehet szerezni. Akik alapszakos diplomát szereztek és van legalább hároméves szakmai tapasztalatuk, jelentkezhetnek a mesterképzésre (a megszerzhető végzettség elnevezése: közösségi nevelő, okleveles bölcész).

— A Tamperei Egyetemen van alap- és mesterképzés is társadalomtudományokból, ahol választható szak az ifjúsági munka és az ifjúságkutatás. Emellett 2016-ban elérhetővé vált az ifjúságkutatásra való szakosodás lehetősége a doktori tanulmányok részeként. A képzést a Társadalomtudományi és Humántudományi Karon szervezik, a társadalomtudományok doktori program részeként.

— A szakképzés terén jelentős erőfeszítéseket tesznek a különböző tagállamokban, és sokféle megközelítést alkalmaznak.⁴⁹ Ennek a sokféleségnek a szemléltetésére bemutatunk néhány példát, a teljesség igénye nélkül.

Néhány további felsőoktatási és szakképzési példa Európából

— Az Egyesült Királyságban Anglia és Wales átfogó, szakmai előkészületi szintű képzést kínál ifjúságtámogató szakembereknek, az ifjúságsegítők számára pedig egyértelmű képzési útvonalat biztosítanak az alapképzéstől kezdve a mesterképzésen keresztül egészen a posztgraduális szintig.

— Észtországban a tallinni és a tartui egyetemeken oktatnak ifjúsági munkát. Tallinnban felsőfokú végzettséget lehet szerezni ifjúsági munkából, ifjúságimunkamenedzsmentből pedig mesterfokozatot. Tartuban felsőfokú alkalmazott tudományok végzettséget lehet szerezni ifjúsági munkából, illetve szabadidő szervezőtanári diploma is létezik. Ezekhez az oklevelekhez az ifjúságsegítők szakmai előírásainak megfelelő képzési programok tartoznak.

— Luxemburgban egy hároméves nevelő képzési program (Diplôme d'état d'éducateur) elvégzésére van lehetőség.

— Hollandia szakképzést biztosít „ifjúsággyógyászati részt vevő pedagógusoknak” és „szociokulturális munkásoknak”.

— Németországban nevelőknek/gyermekgondozó munkásoknak (Erzieher/ Erzieherin) képzést kínálnak szakképző iskolákban (Fachschulen, Fachakademien, Berufsfachschulen, Berufskollegs) diploma szintig, és létezik felekezeti alapú szakképzés is. Ami a felsőoktatást illeti, az alkalmazott társadalomtudományi egyetemeken szociálpedagógiai diplomát lehet szerezni.

48 "Diversity of Practice Architectures. On Education and Career Paths for Youth Workers in Europe – An analytical report", Tomi Kiilakoski, Partnership Between European Commission and Council of Europe (2018).

49 "Mapping the educational and career paths of youth workers" jelentés: <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/expert-group-meeting-on-researching-educational-and-careerpaths-for-youth-workers>.

— Franciaországban 14 egyetemi technológiai intézetben (Instituts Universitaires de Technologie) lehet diplomát szerezni (Carrières sociales option animation sociale et socio-culturelle). A szakmai alkalmassági bizonyítványokat az illetékes minisztérium is akkreditálja, külön hangsúlyt fektetve az ifúságra, a nem formális tanulásra és a sportra. A felsőoktatáson kívüli nemzeti okleveleket az állam adja ki (diplômes jeunesse et sports), de a képzést főleg harmadik ágazatba tartozó szervezetek nyújtják (associations de jeunesse et d'éducation populaire).

— Portugália mintegy 17 akkreditált intézményben nyújt képzést ifjúsági „technikusoknak” a 4. szinten.

— Norvégiában a gyermek- és ifjúságsegítőknak (Barne- og ungdomsarbeiderfag) négyéves képzést nyújtanak, amiből két évet a középiskola felső tagozatában, kettőt pedig gyakornokként kell eltölteni.

— Svédországban kétéves „rekreációs vezető” (Fritidsledarutbildning) tanfolyamot lehet elvégezni, amit a svéd népfőiskolákon tartanak.

— Az önkéntes ifjúságsegítők végzettséget adó képzési lehetőségei között kiemelkedő példa a németországi Juleica.

— A német Ifjúságvezetői Kártya (Juleica) egységes, országos igazolvány az önkéntes ifjúságsegítők számára. A kártya igazolásként szolgál, egyben tanúsítja a végzettséget. Ezen felül a Juleica az önkéntes elkötelezettség társadalmi jóváhagyását is hivatott megjeleníteni.

— A Juleicát 1999-ben vezették be. Az volt a cél, hogy újraélesszék az előd oklevelet, amiről sok helyen már megfeledkeztek, és hogy arra ösztönözzék az ifjúságpolitikáért felelős személyeket, hogy vezessenek be támogató mechanizmusokat az önkéntes ifjúsági vezetők számára, vagy korszerűsítsék a meglévőket.

— Minden Juleica-tulajdonosnak el kell végeznie egy egységes képzést. Ez a képzés legalább 40 órát tartalmaz, a célja pedig az, hogy megtanítsa az ifjúsági csoportok vezetőit a gyerekekkel és fiatalokkal való bánásmódról, és lehetővé tegye számukra, hogy felelősségteljesen végezzenek velük különféle tevékenységeket. Például a képzés során a következőkkel foglalkoznak:

- ▶ csoportok meghatározása és összeállítása: a csoportfolyamatok, döntéshozatali és részvételi

modellek felismerése és formálása, reflektálás a csoporthelyzetekre;

- ▶ felügyeleti kötelesség, kárfelelősség, biztosítás: a gyermek- és ifjúsági vezetők jogállása, felelősség (a felügyeleti kötelesség jelentősége és alkalmazási köre, szexualitás és a felügyeleti kötelesség, jogi következmények a felügyeleti kötelezettség elmulasztása esetén), kárfelelősség és annak korlátai, biztosítások, az ifjúságvédelmi törvény;
- ▶ szervezés és tervezés: programok kidolgozása, programok megvalósítása, irányítás;
- ▶ fejlődési folyamatok gyermek- és serdülőkorban: pszichológiai, kognitív és társadalmi fejlődés, testi fejlődés, a személyiségfejlődés speciális szempontjai;
- ▶ gyermekek és fiatalok élethelyzete: a gyermekek és a fiatalok mindennapjai, szociokulturális különbségek, a genderspecifikus szocializációs követelmények, a példászerű tapasztalati területek és problémás kérdések kezelése;
- ▶ a gyermek- és ifjúsági vezetők szerepe és énképe: személyiségfejlesztés, vezetői kompetencia, a csapatmunka képessége.

— A Juleica az ifjúsági csoportok vezetőinek nem csak abban nyújt segítséget, hogy igazolja jogosultságukat a résztvevők és szülei felé, hanem közigazgatási szervek és nem-kormányzati intézmények (pl. ifjúságügyi hatóságok, egészségügyi, kulturális, tájékoztató és tanácsadó központok, rendőrség, konzulátusok) felé is.

— Emellett igazolásként is szolgál az ifjúsági csoportok és azok vezetői számára bizonyos jogok és kedvezmények igénybeviteléhez (pl. ifjúsági vezetőket elengednek az iskolai órájukról, kiesett jövedelem pótlása, utazási kedvezmények, engedély arra, hogy közösen táborezzanak a csoporttal, támogatás az ifjúsági munka megtervezésében és finanszírozásában, részvétel kulturális rendezvényeken és szabadidős létesítményekben, díjmentesség média- és eszköz kölcsönzésnél képkölcsönzőkből, anyagok és szolgáltatások beszerzésénél).

— Ezeket a különleges jogokat és juttatásokat minden olyan állami és nem kormányzati intézmény biztosítja, amely érdekelt az ifjúsági csoportok vezetőinek önkéntes részvételében.

— A Juleica jogalapját a Tartományi Kormányok Ifjúsági Hatóságainak megállapodása képezi. Ez a megállapodás szabályozza az ifjúsági vezetők egységes országos kártyájának a bevezetését, és meghatározza a Juleica kiadásának minimumkövetelményeit és feltételeit.

— A Juleica kiállításának feltétele az egész országban az, hogy az adott személy:

- ▶ legalább 16 éves;
- ▶ tartósan végez önkéntes munkát egy ifjúsági szervezetnél (ifjúsági szövetség, önkéntes vagy állami ifjúsági szolgálatok);
- ▶ elvégezte a hatályos jogszabályok szerinti képzést;
- ▶ érvényes elsősegélynyújtó oklevéllel rendelkezik.

— A 16 német szövetségi tartomány további részleteket is meghatározott az általuk kiadott tartományi szintű szabályozásokban. Ezért a Juleica igénylésének feltételei tartományonként eltérőek lehetnek, az adott jogszabályoknak megfelelően.

— A képzést decentralizáltan szervezik ifjúsági szövetségek és ifjúsági szolgáltatásokért felelős szervek. A képzés tartalma megfelel az egyes szövetségi tartományok szabályozásában foglalt irányelveknek. A képzés mellett az ifjúsági vezetőknek egy elsősegélynyújtási tanfolyamot is el kell végezniük.

— A Juleicát az az ifjúsági egyesület igényli meg, amelynél az ifjúsági vezető dolgozik, vagy amelynek a képzésén részt vett. A képzés sikeres elvégzése után az egyesület kitölt egy jelentkezési lapot, ami Németország-szerte egységes. A következő lépésben a jelentkezést jóváhagyja a helyi ifjúsági hivatal.

— A Juleicával kapcsolatos legfontosabb információk megtalálhatók egy országos szintű netes portálon, amely fórumot kínál tapasztalatcserére a Juleica-birtokosoknak, gyakorlati tanácsokkal szolgál a gyermekekkel és fiatalokkal végzett munkához, és adatbázist vezet arról, hogy milyen kedvezmények illetik meg a Juleicával rendelkezőket.

— További információk: www.juleica.de

Reflektorfényben az Olvasó!

Ifjúságsegítők

- ▶ Milyen formális vagy nem formális képzésben részesült az ifjúsági munka végzéséhez? Helyi, nemzeti szinten, de akár európai szinten is (az Európa Tanács Ifjúsági Osztálya vagy a SALTOYouth vagy mások képzései)?
- ▶ Hogyan látja az oktatási és képzési lehetőségek és az ifjúsági munka minősége közötti kapcsolatot?

Ifjúságkutatók

- ▶ A saját működési területén vett részt olyan munkában, amelynek a célja az ifjúságsegítők képzési és oktatási pályájának feltérképezése volt?
- ▶ Fontolóra vette-e, hogy tanulmányt készítsen az ifjúságsegítők oktatási és képzési pályáigényeiről?

Ifjúsági munkával kapcsolatos képzést nyújtó szervezetek

- ▶ Az önkéntes által kínált szolgáltatások miként építenek hidat az ifjúságsegítők szükségletei és a meghatározott alapkompenciák között?
- ▶ Tanulmányozták-e az ifjúságsegítők képzésének különböző megközelítéseit európai szinten?

Politikai döntéshozók és köztisztviselők

- ▶ Milyen módon lehetne különböző oktatási és képzési prioritásokat biztosítani az ifjúságsegítő szakembereknek?
- ▶ Részt vett-e gyakorlati tapasztalatcserében más államok köztisztviselőivel és ifjúsági munkával foglalkozó szervezeteivel?
- ▶ Az alábbi kategóriák közül melyik van jelen önnél a gyakorlati ifjúsági munkában?
  - ifjúságsegítők szakképzése;
  - felsőfokú képzés, felsőoktatás;
  - nem formális tanulási lehetőségek;
  - más formák, amelyek például munkahelyi tanulókkal együtt stb. működnek.
- ▶ A meglévő viszonyok alapján fel lehet vázolni különböző fejlesztési pályákat attól függően, hogy ki kíván oktatási és képzési lehetőségeket kidolgozni az ifjúságsegítők számára, és önnél hogyan épül fel az általános oktatási rendszer.
- ▶ Például az ifjúságsegítők egyetemi végzettségének kidolgozása hosszú és összetett folyamat lehet, és a szakmai követelményrendszer hiánya dilemmákhoz vezethet azzal kapcsolatban, hogy elsősorban és főként mire kell összpontosítani. Az összetettség ellenére, ha elsőbbséget élvez az ifjúságsegítők formális oktatása, egyértelmű úti tervet kell kidolgozni ehhez a fejlesztéshez, kezdve az ifjúsági munka valóságától az adott környezetben, majd tovább lépve ahhoz, hogy a végeredmények milyenek legyenek, egyúttal kapcsolódva ahhoz a szakmai követelményrendszerhez is, amihez a jövő ifjúságsegítő szakembereinek tartaniuk kell magukat a tanulmányaik végeztével.
- ▶ Lehetséges, hogy már történtek lépések az ifjúságsegítők nem formális oktatásával kapcsolatban, többnyire nem kormányzati szervezetek vagy európai szervezetek vezetésével. Az egyik lehetőség, hogy erősebb kapcsolatokra kell törekedni a formális és a nem formális ágazat között, az ifjúsági (munka) tanulmányokba pedig hangsúlyosan be kell iktatni egy olyan elemet, ami az ifjúsági munka gyakorlatával foglalkozik.
- ▶ Bármelyik utat járja is ez a fejlődés az önkéntes környezetében, érdemes azt is fontolóra venni, hogy tanuljanak olyan, más országokban működő kollégáktól, akik már megtapasztalták ezt a folyamatot, vagy mérlegeljék annak a lehetőségét, hogy igénybe veszik az Európa Tanács által a tagállamok részére felkínált segítséget.

Az ifjúságsegítők kompetenciáinak hitelesítése és elismerése

— A Bizottság felkéri a Tagállamokat arra, hogy:

hozzanak létre olyan új mechanizmusokat, valamint fejlesszék tovább a már meglévőket, amelyek dokumentálják, hitelesítik, igazolják és elismerik azokat a kompetenciákat amelyekre a fizetett és az önkéntes ifjúságsegítők gyakorlatuk során szert tesznek;⁵⁰

— A hitelesítés célja, hogy láthatóvá tegye és értéket adjon az ifjúságsegítő szakemberek által megszerzett kompetenciáknak, függetlenül attól, hogy azokat oktatás-képzés vagy gyakorlati munka során sajátították el. A hitelesítésnek ki kell terjednie mind a fizetett, mind az önkéntes ifjúságsegítőkre.

50 CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 12. oldal

A folyamat egyes lépései eltérőek lehetnek a különböző karrierutak miatt; ugyanakkor minden ifjúságsegítőt megillet az a jog, hogy a kompetenciáit hitelesítsék és elismerjék. Azon felül, hogy hitelesítik az ifjúságsegítők által az oktatási és tanulási rendszer csatornáin megszerzett kompetenciákat, az ifjúsági munka mint hivatás szélesebb körű elismerését is eredményezik.

— Néhány tagállamban a hitelesítést és az elismerést állami vagy önkormányzati szinten koordinálják. Máshol viszont ezt „kiszervezik” más ifjúsági munkával foglalkozó szervezeteknek, például az ifjúságsegítők szövetségeinek, ifjúsági tanácsoknak, képzési központoknak stb.

Tagállami példa: Franciaország

— Franciaországban az egyesületek kulcsfontosságú szerepet töltenek be az ifjúsági munka fejlesztésében: felvehetnek ifjúságsegítőket a kiskorúak kollektív befogadásának a megszervezésére, de társadalmi-oktatási célú intézkedéseket is tehetnek a körzetükben élők javára. Néhány egyesület vagy népműveléssel foglalkozó szervezet olyanokat is képez, akik az ifjúsági munka területén fognak dolgozni. Ezeket az egyesületeket, amelyek képzési központként is működnek, az ifjúságért felelős minisztérium akkreditálta „ifjúsági és népművelési központként” (JEP). A fiatalok az ifjúsági munkáról szóló diploma kiadására jogosult szervezetek listáját az ifjúsági ügyekkel foglalkozó minisztérium hivatalos weboldalán tekinthetik meg.

— Az ifjúsági tevékenységvezetői oklevél olyan oklevél, amelynek a tulajdonosa jogosult nem szakmai, eseti jelleggel tevékenységeket szervezni gyermekek és serdülők csoportjainak ifjúsági központokban (például szabadidős központokban). Az Oktatási, Ifjúsági és Sportminisztérium minden évben megszervezi a BAFA (Ifjúsági Tevékenységvezetői Oklevél) képzést, a nizzai Institut de Formation, d'Animation et de Conseil (IFAC) szervezettel partnerségben.⁵¹

Egy példa a belgiumi Flandriából

— A Les Scouts és a Scouts en Gidsen Vlaanderen kidolgozták a Cserkészvezetői Készségek⁵² eszközt, amely 25 000 vezető önkéntesüknek és vezetőjüknek segít felmérni és jobban megérteni a cserkésztapasztalatok során elsajátított készségeiket, és meghatározni, hogyan lehet a legjobban felhasználni személyes és szakmai projektjeik során. Ezek lehetnek interperszonális, funkcionális vagy attitűddel kapcsolatos készségek. Ezeknek a megjelölésére terjedt el a „puha készségek” kifejezés, szemben az inkább elméleti vagy technikai jellegű „kemény készségekkel”.

— A Cserkészvezetői Készségek eszköz válasz:

- ▶ a jelenlegi helyzetre, amelyben az önkéntes munkát és a nem formális oktatást egyre inkább elismerik, és a puha készségeket egyre nagyobbra értékelik;
- ▶ arra, hogy vezetőként nem mindig vagyunk tisztában az önkéntes munkánk során megszerzett készségekkel; és
- ▶ különösen arra az óhajunkra, hogy megköszönjük a vezetőknek és a menedzsereknek azt a 600 órát, amit évente átlagosan azzal töltenek, hogy segítsék a gyerekeket és serdülőket a képességeik kibontakoztatásában, mind a cserkészekkel töltött idő során, mind pedig azt követően.

— A Cserkészvezetői Készségek kérdőív a már megélt vezetői helyzetekről tesz fel kérdéseket, ami lehetővé teszi önnek a személyes profilja meghatározását. Ha évente megismétlik, ez az értékelés a személyes fejlődés mércéje lehet.

— Az önértékelés folyamata fontos lépés az ifjúságsegítők kompetenciáinak hitelesítésében és elismerésében. Az önértékelés lehetővé teszi az ifjúságsegítők számára, hogy megértsék, mit követelnek meg tőlük, hozzájárul az ifjúsági munka általános minőségéhez, és egyértelmű hidat teremt kompetenciáik hitelesítéséhez és a fejlődésük további oktatási pályáihoz.

— Az elismeréshez számos eszköz és folyamat megtalálható a „Látható érték: Az ifjúsági munka és a nem formális tanulás/oktatás jobb elismerését európai és nemzeti szinteken előmozdító eszközök és bevált gyakorlatok feltérképezése” című kiadványban.⁵³

Reflektorfényben az Olvasó!

Ifjúságsegítők

- ▶ Milyen gyakran értékeli ifjúságsegítői kompetenciáit?
- ▶ Kér-e aktívan visszajelzést másoktól (a „munkáltatóitól”, kollégáitól, fiatal kedvezményezetttektől)?
- ▶ Átélted a kompetenciák hitelesítésének és elismerésének folyamatát? Milyen előnyeit látja ennek a folyamatnak?

Ifjúsági munkával foglalkozó szervezetek

- ▶ Az önértékelés és a külső értékelés önöknél része az ifjúságsegítő szakemberek támogatásának?
- ▶ Elindította vagy bekapcsolódott az ifjúságsegítők kompetenciáinak hitelesítésével és elismerésével kapcsolatos vitába az ön országában vagy közösségében?

51 Országadatlap a franciaországi ifjúsági munkáról (2018): <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/country-information-youth-work>.

52 <https://scoutleaderskills.lesscouts.be/en/home>.

53 <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/mapping>.

Ifjúsági munkával kapcsolatos képzést nyújtó szervezetek

- ▶ Hol van helye az ifjúsági munka során elsajátított kompetenciák hitelesítésének a képzési programjaikban?
- ▶ Hogyan tudják kapcsolni a programjaikat a meglévő nemzeti és európai szintű hitelesítési és elismerési folyamatokkal?

Politikai döntéshozók és köztisztviselők

- ▶ Elindította vagy bekapcsolódott az ifjúságsegítők kompetenciáinak hitelesítésével és elismerésével kapcsolatos vitába az ön országában vagy közösségében?
- ▶ Mivel sok ifjúságsegítő szakember először a gyakorlatban végzett ifjúsági munkát fiatalokkal, sok tapasztalatot szerezve, és csak később lépett be más képzési formákba, hogyan lehetne biztosítani, hogy az ifjúságsegítők szakemberként való elismerése során figyelembe vegyék ezeket a tapasztalatokat és kompetenciákat?

Az ifjúsági munka fejlesztése európai szinten

— Az összes ajánlás közül a 4. ajánlás az, amely leginkább az európai ifjúsági munka fejlesztésére irányul. A következőket foglalja magában:

- ▶ [támogatja] az Európa Tanács ifjúsági szektorának kezdeményezését, miszerint fel kellene állítani egy ad hoc magas szintű munkacsoportot Európában az ifjúsági munka érintettjeinek részvételével, amely kidolgozhatna egy középtávú stratégiát az európai ifjúsági munka tudásalapú fejlesztésére, annak érdekében, hogy:
  - javítani lehessen az ifjúsági munkához kapcsolódó tudásanyag és források koordinálását és hozzáférhetőségét európai, nemzeti, regionális és helyi szinten egyaránt;
  - további támogatásban részesüljön az ifjúsági munkával kapcsolatos gyakorlatok megosztása, a közös tanulás, valamint a fenntartható hálózatok és partneri kapcsolatok létrehozása;
  - fokozni lehessen az együttműködést az ifjúsági ágazaton belül, és az egyéb olyan ágazatok és szakterületek között, ahol ifjúsági munkára kerül sor, annak érdekében, hogy meg lehessen erősíteni a kapcsolatokat, elsősorban a formális oktatás és az ifjúsági munka, valamint a hatóságok, a magánszektor és a civil társadalom között;
  - erősödjön a párbeszéd az ifjúsági munka, az ifjúságpolitika és az ifjúságkutatás résztvevői között;
  - úgy bővüljön az ifjúsági munka területének kapacitása, hogy választ adjon társadalmunk változásaira és trendjeire, valamint azokra a felmerülő kihívásokra, amelyekkel a fiatalok szembesülnek;
  - feltérképezzék a meglévő oktatást és képzést (például szakképzést és felsőoktatást) és a meglévő, a fizetett és önkéntes ifjúságsegítők kompetenciafejlesztésére alkalmazott rendszereket;
  - egy sor olyan támogató intézkedés kerüljön kidolgozásra, ami segíti a Tagállamokat abban, hogy tovább lépjenek és megvalósítsák a jelen ajánlást;

— Az Európa Tanács ifjúsági munkával foglalkozó munkacsoportjáról további információk itt találhatóak: <https://www.coe.int/en/web/youth/task-force>

Példa a munkacsoport eredményeire

— A magas szintű munkacsoport 2018-ban tartott egyik ülésén javaslatokat fogalmazott meg az identitás és az összetartozás előmozdítására az ifjúsági munka terén Európában. A munkacsoport a következőket javasolta:

- ▶ online platform az európai ifjúsági munkáról információk, hírlevelek, tudásbázis, források, térképek, bevált gyakorlatok megosztása, partnerségek létrehozása, keresési lehetőségek céljából;
- ▶ kampány az ifjúsági munka népszerűsítésére Európában vagy az európai ifjúsági munka hete;
- ▶ az európai ifjúsági munka előmozdításában részt vevők hálózatai;
- ▶ az ifjúsági munka további elismerése a fizetett és önkéntes ifjúságsegítők munkaterületeként;
- ▶ rendszeres európai ifjúságimunka-találkozók;
- ▶ országos vásárok, kongresszusok, az ifjúsági munkával kapcsolatos találkozók, mint a gyakorló ifjúságsegítők közösségének országos gyűlései;
- ▶ rendszeres (kétévente megtartott) Európai Ifjúsági Munka Akadémia az ifjúsági munka és kutatás szakértői számára;
- ▶ folyamatos szakmai fejlesztés az ifjúsági munka és az ifjúságsegítők színvonalának, kompetenciáinak, etikájának és a képzési rendszereknek a megerősítése érdekében mentorálás, felügyelet, coaching stb. révén;
- ▶ európai szintű együttműködés a helyi és regionális önkormányzatok képviselőivel, például az Európa Tanács Helyi és Regionális Hatóságainak Kongresszusával az ifjúsági munka helyi szintű megerősítése érdekében.

— Ez az ajánlás olyan fejlesztési tevékenységeket vesz számba, amelyek már folyamatban vannak vagy fejlesztés alatt állnak európai szinten. Például kiemeli az ifjúsági munkával, és különösen az ifjúságsegítők oktatásával és képzésével kapcsolatos ismeretek fejlesztésének szerepét. Ezt a projektet az Európa Tanács és az Európai Bizottság közös partnerségben bonyolítja le az ifjúságpolitika területén 2018-tól, ami lehetővé tette az országok feltérképezését és számos, az ifjúságsegítők oktatásával és képzésével kapcsolatos szempont részletes elemzését.

— További információk: <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/home>.

— Ez az ajánlás több transzverzális elemet is kiemel, amelyek az ifjúsági munka fejlesztéséhez szükségesek, nevezetesen az ifjúsági munka, az ifjúságpolitika és az ifjúságkutatás közötti párbeszédet, arra az elképzelésre alapozva, hogy a gyakorlat,

a szakpolitika és a kutatások egymást erősítik, és ennek a háromszögnek minden egyes „csúcsa” a saját szerepében hasznos lehet a többi „csúcs” számára, és javíthatja az ifjúsági munka minőségét is.

— Emellett a 4. ajánlás a tapasztalatok megosztására és a társak közötti tanulásra összpontosít, az Európa Tanács úgynevezett támogató intézkedéseinek segédletével a tagállamok számára.

— További információk a támogató intézkedésekről: www.coe.int/en/web/youth/support.

A kutatás mint hozzáadott érték

— Az ajánlás a következőket írja elő azzal kapcsolatban, hogyan mozdíthatják elő a tagállamok a kutatást:

az ifjúsági munka különböző formáival, valamint azok értékével, hatásával és előnyeivel foglalkozó nemzeti és európai kutatás támogatása;⁵⁴

— Az ajánlás máshol kiemeli, hogy az ifjúságkutatásnak milyen szerepet kell játszania az ifjúsági munka folyamatainak fejlesztésében. Az ajánlás az ifjúságkutatókat fontosnak tekinti az ifjúsági munka szakpolitikájával kapcsolatos folyamatokban. Kiemeli, hogy valahányszor vita indul az ifjúsági munkára vonatkozó szakpolitikákról, azokba be kell vonni a gyakorló szakembereket, a politikai döntéshozókat és a kutatókat is. Ebben a tekintetben jó európai példa a Tanulási Mobilitás Európai Platformja (EPLM), amely összehozza egymással a gyakorlati szakembereket, a politikai döntéshozókat és a kutatókat,⁵⁵ akik közösen dolgoznak egy meghatározott kérdésen, a fiatalok tanulási mobilitásán, és javaslatokat dolgoznak ki arra, hogyan lehet ezt továbbfejleszteni európai szintű mobilitási programokkal.

Reflektorfényben az Olvasó!

Mivel foglalkoznak az ifjúsági ágazattal kapcsolatos kutatások? Az alábbiakban lehetséges válaszok szerepelnek erre a kérdésre. Ön mivel bővítené a felsorolást?

- ▶ A fiatalok jobb megértése;
- ▶ Annak megértése, hogy az ifjúsági munka hogyan tudja támogatni őket a jelenlegi helyzetükben;
- ▶ A fiatalok valós szükségleteinek megértése;
- ▶ Az ifjúságsegítők jobb megértése és igényeik feltárása;
- ▶ Azoknak a közösségeknek a megértése, amelyekhez a fiatalok tartoznak;
- ▶ A társadalmi kérdések és ezek fiatalokra gyakorolt hatásának megértése;
- ▶ Bizonyítékok felmutatása egy adott kontextusban az ifjúsági munkával kapcsolatos stratégiák és akciótervek kidolgozásához;

54 CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 8. oldal
55 <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/european-platform-on-learning-mobility>.

- ▶ Az ifjúsági munkával kapcsolatos hiányosságok megállapítása, például olyan csoportok esetében, amelyek kevésbé férnek hozzá az ifjúsági munkához.
- ▶ Az ifjúsági munka fenntarthatóságának támogatása az ifjúsági munka gyakorlati elemzésén keresztül;
- ▶ Az innováció támogatása az ifjúsági munkában.

— Az ajánlás a kutatást hasznos eszköznek tartja az ifjúsági munka értékének és hatásainak vizsgálatához. Ezt a két szempontot, az értéket és a hatásokat, még mindig gyakran kérdőjelezzik meg a döntéshozók és a pénzügyi támogatók is. Számos országban a szélesebb nyilvánosság kevésbé vagy egyáltalán nem érti az ifjúsági munkát. Ebben a tekintetben a kutatás hasznos lehet, mivel bizonyítékkal szolgál arra, hogy az ifjúsági munka milyen változást hoz a fiatalok körében és a szélesebb értelemben vett társadalomban. A kutatások segíthetnek az ifjúsági munka hatásának bemutatásában is, például elemezhetik azokat a készségeket, amelyeket a fiatalok az ifjúsági munka során sajátítanak el, vagy az ifjúsági munka által az életükben okozott hosszú távú változásokat.

— Az ifjúsági munka szószólói az ifjúságkutatásban szövetségesre lelhetnek az ifjúsági munka támogatása melletti érvelésben, mivel a kutatás érvekkel támaszthatja alá a támogatási igényeket.

— Számos európai szintén érvényesülő kutatást lehet említeni:

- ▶ Az Európai Bizottság és az Európa Tanács ifjúságpolitikai partnersége révén létrejött az Európai Ifjúságkutatók Csoportja.⁵⁶ Ez a kezdeményezés a bizonyítékokon alapuló ifjúsági szakpolitikai döntéshozatal szorgalmazza, kihasználva az Európai Unióban és az Európa Tanácsban meglévő szaktudást;
- ▶ létezik még a RAY⁵⁷ is, ami az „Erasmus+ Kutatási Alapú Elemzése és Monitorozása: Fiatalok Akcióban Program” kifejezés angol nyelvű rövidítése. A RAY bizonyítékokat szolgáltat az ifjúsági munka folyamatainak és eredményeinek jobb megértéséhez. Fő célja a nemzetközi ifjúsági munka és a fiatalok tanulási mobilitásának elősegítése közérthető és hozzáférhető módon. Elsődlegesen arra törekszik, hogy hozzájáruljon a szakpolitikák bizonyítékokon alapuló fejlesztéséhez az ifjúsági ágazatban, ennek eredményeképpen pedig fejlesztéseket valósítson meg az ifjúsági munka terén.

Tagállami példa: Finnország⁵⁸

— A Finn Ifjúsági Kutatási Hálózat több tudományág bevonásával állít össze kutatási információkat, és részt vesz a társadalmi vitákban, távlatot nyújtva a fiatalokkal végzett gyakorlati munkához, illetve a közigazgatás és a politika területén. Különösen a fiatalokat érdeklő aktuális jelenségekre figyelnek. Kutatásaik olyan témákat ölelnek fel, amelyek széles körben ismertek és felismertek a társadalomban, de olyanokat is, amelyek marginálisak vagy túl kevés figyelmet kapnak.

56 <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/peyr>.

57 www.researchyouth.eu/.

58 www.youthresearch.fi/research.

Tagállami példa: Luxemburg⁵⁹

— A luxemburgi „Ifjúságkutatás” csoport több tudományág szemszögéből vizsgálja a fiatalok helyzetét, többféle módszertani megközelítéssel. A kutatási tevékenységek olyan témákat ölelnek fel, mint az átmenet az iskolából a munka világába, a társadalmi szerepvállalás, az aktív állampolgárság, a migráció, a szabadidős tevékenységek és az identitás. A kutatási projektek akadémiai és nemzetközi irányultságúak, és szorosan kapcsolódnak a nemzeti ifjúságpolitikához és gyakorlathoz. A csoport fontosnak tekinti a szakpolitika és az ifjúsági munka közötti folyamatos kapcsolattartást.

— A kutatási tevékenységek mellett a csoport fő feladata a dokumentálás, értékelés és tanácsadás. Ezek részben az Oktatási, Gyermek- és Ifjúsági Minisztérium társfinanszírozásával valósulnak meg.

— Ezek a példák és maga az ajánlás is kiemeli az ifjúságkutatási szakpolitikák egy lényeges vetületét: ahol nincs ifjúságkutatás, ott a politikai döntéshozók felelőssége ennek támogatása. Finnország és Luxemburg példájából azt is kiemelhetjük, hogy az ifjúsági ügyek vagy ifjúsági munka iránt elkötelezett ifjúságkutatási platform létezése hasznosnak bizonyulhat annak a biztosításához, hogy legyenek olyan kutatói közösségek, amelyek képesek koordinálni, hogy mi jelentené az ifjúsági területhez való leghasznosabb hozzájárulást. Ez azt jelenti, hogy az ifjúsági munka eseti vizsgálatán túllépve el kell jutni a kutatói közösségek és csoportok létrehozásáig.

Reflektorfényben az Olvasó!

- ▶ Tud-e olyan kutatásokról, amelyek az önöknél folyó ifjúsági munkával kapcsolatosak? Kik végzik ezeket?
- ▶ Hogyan használják fel az ifjúságkutatást az ifjúsági munka érdekképviseletében?
- ▶ Mik lehetnek az ifjúsági munka olyan témái vagy szempontjai, amelyekkel kapcsolatban további kutatásokat kellene folytatni önöknél?

Az ifjúsági munka hatásának és eredményeinek értékelése

— Az ajánlás kifejezetten megfogalmazza, hogy a folyamatos minőségfejlesztéshez, valamint az eredmények és a hatás méréséhez szükség van az értékelésre:

az ifjúsági munka eredményeinek és hatásainak felülvizsgálatára és értékelésére szolgáló megfelelő formátumok kidolgozásának támogatása, valamint az Európa Tanács Ifjúsági Munkával Kapcsolatos Portfóliója terjesztésének, elismerésének és hatásának erősítése a Tagállamokban.⁶⁰

59 www.en.uni.lu/recherche/flshase/inside/research_domains/youth_research_context_and_structures_of_growing_up .

60 CM/Rec(2017)4. számú ajánlás az ifjúsági munkáról, 8. oldal

— Az értékelés több okból is hasznos lehet:

- ▶ bemutatja a hatást, amit az ifjúsági munka gyakorol a fiatalokra és a közösségekre;
- ▶ bemutatja a politikai döntéshozók és a finanszírozók számára, hogy az ifjúsági munkát miért érdemes támogatni;
- ▶ tanulási gyakorlatként, az ifjúsági munka minőségének javítása érdekében.

Európai példa⁶¹

— A „Fiatalokkal dolgozni: az ifjúsági munka értéke az Európai Unióban”⁶² című kiadvány azt szemlélteti, hogy három fő terület létezik, ahol a fiataloknak előnyös, ha közép vagy hosszú távon bekapcsolódnak az ifjúsági munka tevékenységeibe – ami azt jelenti, hogy nem csupán egy műhelyfoglalkozásra vagy az ifjúsági klub egy-egy rendezvényére látogatnak el, hanem több hétig vagy hónapig járnak ezekre. Az elemzés megfogalmazza, hogy a fiatalok:

- ▶ elsajátítanak készségeket és kompetenciákat;
- ▶ fejlesztik személyes hálózatukat és társadalmi tőkéjüket;
- ▶ változtatnak bizonyos magatartásformákon.

Tagállami példa: Luxemburg

— Luxemburgban az ifjúsági központok minőségi követelményrendszerét a Nemzeti Ifjúsági Szolgálat ellenőrzi a dokumentumok (konceptió, napló és jelentések a tevékenységekről) áttekintése és a nevelő személyzettel folytatott interjúk révén (évente egyszer). Az interjúk az ifjúsági központ koncepciójával, konkrét céljaival és prioritásaival kapcsolatosak, és ezek eredményei képezik a

61 “Working with Young People: the value of youth work in the European Union”, p.140: Coburn (2011), “Building social and cultural capital through learning about equality in youth work” in Journal of Youth Studies vol. 14, no. 4, June 2011, pp 475-91.

62 http://ec.europa.eu/assets/eac/youth/library/study/youth-work-report_en.pdf .

szükséges bizonyítékokat, amelyekből megállapíthatók az erősségek és a kihívások. Ezen belső értékelés mellett van egy külső értékelés is, amiben a teljes programot értékelik.

Tagállami példa: Észtország

— Észtországban az Oktatási és Kutatási Minisztérium és az Észt Ifjúsági Munkaügyi Központ kíséri figyelemmel és koordinálja az ifjúsági munka területét országos szinten. A minisztérium és más illetékes hatóságok független értékelő kutatásokat rendelnek az ifjúsági munka során megvalósuló tevékenységekről, az eredményeket pedig azok javítására használják fel. Helyi szinten a helyi önkormányzatok az ifjúsági munka minőségének értékelési rendszereit használják fel az ifjúsági munka megvalósulásának értékelésére és fejlesztésére.

Az ifjúsági munka hatásértékelésének módszerei és megközelítései

— Számos módon lehet értékelni a kifejtett munka minőségét és mérni annak hatását. Például az egyik megközelítés a történetek és a bevált gyakorlatok meghatározásán alapul. A történetekből és példákban nemcsak azt tudjuk meg, hogy mi történt, hanem azt is, hogy a hatást miként érték el, valamint megismerjük az ifjúságsegítő hozzáállását, a tevékenységet és a szervezetet.

Európai példák

— A következő példák bevált gyakorlatokon és a fiatalok egyéni történeteinek alapuló megközelítést alkalmaznak:

- ▶ Az emberi jogi oktatás gyakorlata fiatalokkal és fiatalok által:⁶³ példák az emberi jogok oktatására a gyakorlatban, ifjúsági munka révén; a különböző példák között egy kulcsszókészlet alapján lehet keresni. A példák mindegyike tartalmaz egy rövid fejezetet a konkrétan végzett ifjúsági munka hatásáról;
- ▶ Roma fiatalok részvétele:⁶⁴ Európa-szerte több projekt kutatja a roma ifjúsági szervezetek munkáját és az ifjúsági munka révén kifejtett hatásukat, különös tekintettel a részvételle. Minden példában megosztják az eredményeket.

Tagállami példa: Egyesült Királyság

— Az Egyesült Királyságban az Ifjúsági Munka Védelmében nevével ifjúságsegítő-hálózat elkészített egy kiadványt, „Ez az ifjúsági munka: gyakorlatban megtörtént sztorik” címmel. Minden történetben konkrét példákat osztanak meg arról, hogyan és milyen módon volt hatással egy fiatal életére az ifjúsági munka.

63 <https://goo.gl/LDhdUJ>.

64 www.coe.int/en/web/youth-roma/roma-youth-participation-in-action.

— Az értékelés másik megközelítése a kutatáshoz és a mennyiségi, illetve minőségi bizonyítékok felhasználásához kapcsolódik. Ezek révén mélyebben megismerhetjük a hatást, egy adott környezetben talán jobban is, mint a fiatalok egyéni történeteire. Az alábbiakban példákat mutatunk be az ifjúsági munka fejlesztésével kapcsolatos különféle értékelésekre:

▶ Minőségorientált ifjúsági munka – Az ifjúsági munka továbbfejlesztésének közös keretei. Az ifjúsági munkára vonatkozó tagállami minőségbiztosítási rendszerekkel foglalkozó szakértői csoport jelentése⁶⁵

— Ez a jelentés az ifjúsági munka minőségfejlesztésének fogalmát és annak fejlesztési módjait vizsgálja. Feltárja, hogy mik a mutatók, és hogyan kell azokat kidolgozni, hogy általuk mérni lehessen a munka hatását és kimeneteleit: „A mutatóknak az a funkciója, hogy hivatkozási alapként szolgáljanak, amelyekhez viszonyítva elemezni és értékelni lehet a valóságot.”⁶⁶ A kiadvány a továbbiakban leírja, hogy a mutatók használatának eredményeként fejlődhetnek az ifjúsági munka megvalósításának minőségi eszközei és minőségbiztosítási rendszerei;

▶ Fiatalokkal dolgozni: az ifjúsági munka értéke az Európai Unióban⁶⁷

— „Bár az ifjúsági munka ma elismertebb és láthatóbb, mint a múltban, még mindig sok a teendő, mert el kell érni, hogy elismerjék az ifjúsági munka által teremtett értéket és annak hozzájárulását a fiatalok életéhez.”⁶⁸ A tanulmány különböző, az ifjúsági munkával kapcsolatos szakirodalmi forrásokból merített, a szerzők feltérképezték az ifjúsági munka különböző nemzeti környezetét, konzultáltak különböző érdekelt felekkel, és elemezték a meglévő helyes gyakorlatokat. Kiemeli azokat a kompetenciákat, amelyeket a fiatalok elsajátíthatnak az ifjúsági munka révén (mint korábban említettük). Megvizsgálja, hogy a hasonló tanulmányok miként hatnak vissza az ifjúságpolitika fejlesztésére, különösen olyan területeken, mint a fiatalok oktatási és képzési lehetőségei, a foglalkoztatás és a vállalkozás, az egészség és jólét, a részvétel, az önkéntes munka, a társadalmi befogadás, valamint a fiatalok és a fiatalok mobilitása;

▶ A nem formális oktatás minőségbiztosítási kézikönyve⁶⁹

— Ezt a kézikönyvet az Európai Ifjúsági Fórum dolgozta ki, segédeszközként a nem formális oktatás minőségbiztosítási keretrendszerének megvalósításához.⁷⁰ A kézikönyv nyolc lépést tárgyal a minőségi ifjúsági munka projektek kidolgozásához a nem formális oktatás keretében:

1. Előkészítés
2. Indító megbeszélés

65 http://ec.europa.eu/assets/eac/youth/library/reports/quality-youth-work_en.pdf.

66 Minőségorientált ifjúsági munka – Az ifjúsági munka továbbfejlesztésének közös keretei. Az ifjúsági munkára vonatkozó tagállami minőségbiztosítási rendszerekkel foglalkozó szakértői csoport jelentése, 25. oldal

67 http://ec.europa.eu/assets/eac/youth/library/study/youth-work-report_en.pdf.

68 “Working with young people: the value of youth work in the European Union”, 5. oldal

69 https://issuu.com/yomag/docs/nfeqa_manual_single.

70 “Quality Assurance of Non-Formal Education. A framework for youth organisations”, 6. oldal

3. Mutatók kidolgozása és alakítása
4. Visszajelzés a mutatókról
5. A rendezvény
6. Beszámoló
7. Visszajelzési találkozó
8. Reflektálás és esetleges változások a szervezeten belül

Reflektorfényben az Olvasó!

Ifjúságsegítők

- ▶ Miként értékeli munkájának hatását és eredményeit? Milyen előnyei vannak az értékelésnek?
- ▶ Rendszeresen végez önértékelést, vagy csak a főnöke, vagy például a pénzügyi támogatók kérésére?

Ifjúsági munkával foglalkozó szervezetek

- ▶ Hogyan használnak fel kutatási vagy értékelési jelentéseket arra, hogy az ifjúsági munkára vonatkozó stratégiai jövőképeket és cselekvési terveiket kialakítsák?
- ▶ Van-e stratégiájuk az ifjúsági munka hatásainak és eredményeinek értékelésére?

- ▶ Az ifjúságsegítők és az ifjúsági munkával foglalkozó szervezetek számára az értékelés hasznos gyakorlat lehet, mind a tanulás, mind a fejlődés szempontjából (miben vagyunk jók, hol kell javítanunk). Az értékeléshez szükség van mutatókra, és az ifjúsági munka terén, más területekhez hasonlóan, a mutatók kialakításának a különféle módjai nagyon eltérő eredményekhez vezethetnek. Az ifjúsági munka területén – tekintettel a fiatalok központi szerepére – a mutatóknak arra érdemes koncentrálnia, hogy a fiatalok mit tanulnak az ifjúsági munkából, és mivel gazdagítja őket az ifjúsági munka.

Ifjúságkutatók

- ▶ Részt vesz-e az ifjúsági munka hatásainak és eredményeinek értékelésében a saját működési területén?
- ▶ Kapcsolatban van más tagállamok kutatóival? Megosztják egymással a tapasztalataikat, vagy esetleg közös kezdeményezéseket is indítanak? Az ön ifjúsági munkájában van olyan platform, ahol rendszeresen párbeszédet folytathat kutatókkal?
- ▶ Érdemes lehet tanulmányoznia a szakembereket, politikai döntéshozókat és kutatókat összehozó Tanulási Mobilitás Európai Platformjának (EPLM) tevékenységét.⁷¹

Politikai döntéshozók és köztisztviselők

- ▶ Hogyan mutatják ki az ifjúsági munka hatását és eredményeit a működési területükön?
- ▶ Összefognak-e más érdekeltekkel, hogy a ifjúsági munka hatását stratégiai szempontból és folyamatosan tudják mérni?
- ▶ Milyen fajta mutatókat kell az ifjúsági munkával foglalkozó szervezeteknek szerepeltetniük a beszámolójukban, ha közpénzből (is) finanszírozzák őket? Hogyan állapítják meg ezeket a mutatókat?

⁷¹ <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/european-platform-on-learning-mobility>.

További ajánlott olvasmányok és webes források

- ▶ AA.VV.: Declaration of the 1st European Youth Work Convention, Ghent, 2010, <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/eywc-website>.
- ▶ AA.VV.: Declaration of the 2nd European Youth Work Convention, Making a world of difference, Brüsszel, 2015, <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/eywc-website-declaration>.
- ▶ Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága CM/Res(2008)23. számú határozata az Európa Tanács ifjúságpolitikájáról, amelyet a Miniszteri Bizottság 2008. november 25-én, a Miniszterhelyettesek 1042. ülésén fogadott el.
- ▶ Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága CM/Rec(2015)3. számú ajánlása a tagállamoknak a hátrányos helyzetű környékekről származó fiatalok szociális jogokhoz való hozzáféréséről, amelyet a Miniszteri Bizottság 2015. január 21-én fogadott el a Miniszterhelyettesek 1217. ülésén.
- ▶ Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága CM/Rec(2017)4. számú ajánlása a tagállamoknak az ifjúsági munkáról (a Miniszteri Bizottság 2017. május 31-én fogadta el a Miniszterhelyettesek 1287. ülésén), elérhető: https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=0900001680717e78.
- ▶ Európa Tanács: "Quality standards in education and training activities of the Directorate of Youth and Sport of the Council of Europe", DJS/G (2007) 12 E, Strasbourg, 2007.
- ▶ Európa Tanács: Ifjúsági Munka Portfólió, www.coe.int/en/web/youth-portfolio.
- ▶ Az Európai Unió Tanácsa: *A Tanács megállapításai a minőségi ifjúsági munka hozzájárulásáról a fiatalok fejlődéséhez, jólétéhez és társadalmi befogadásához*, Az oktatási, ifjúsági, kulturális és sporttanács 3239. ülése Brüsszelben, 2013. május 16–17.
- ▶ Az Európai Unió Tanácsa: *A Tanács megállapításai az okos ifjúsági munkáról*, 2017, elérhető: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52017XG1207\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52017XG1207(01)).
- ▶ Coussée F.: *A century of youth work policy*, Academia Press, Ghent, 2008.
- ▶ Coussée F. és mtsai (szerk): *The history of youth work in Europe – Volume 2*, Council of Europe Publishing, Strasbourg, 2010.
- ▶ Coussée F., Williamson H. és Verschelden G. (szerk): *The history of youth work in Europe – Volume 3*, Council of Europe Publishing, Strasbourg, 2012.
- ▶ Európai Bizottság: "Working with young people: the value of youth work in the European Union", Brüsszel, 2014.
- ▶ Európai Bizottság: "Quality youth work. A common framework for the further development of youth work. Az Ifjúsági Munka Minőségügyi Rendszereiről az EU Tagállamaiban Szakértői Csoport beszámolója", 2015, elérhető: <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/youth-work1>.
- ▶ Európai Bizottság: "Quality youth work. A common framework for the further development of youth work", Az Ifjúsági Munka Minőségügyi Rendszereiről az EU Tagállamaiban Szakértői Csoport beszámolója, Brüsszel, 2016.
- ▶ Európai Bizottság: Ifjúsági Wiki Országadatlapok, 2018, elérhető: <https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/youthwiki/countries>.
- ▶ Európai Bizottság DG-EYCS: Improving youth work: your guide to quality development, 2017, elérhető: <https://ec.europa.eu/youth/news/2017/improving-youth-work-your-guide-quality-development-en>.
- ▶ Európai Bizottság és Európa Tanács: "Pathways 2.0 towards recognition of non-formal learning/ education and of youth work in Europe", Munkaanyag, Európa Tanács Ifjúsági Osztály és Európai Unió Ifjúsági Szervezet, Strasbourg/Brüsszel, 2011, elérhető: <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/recognition>.
- ▶ Európai Bizottság és Európa Tanács: "Getting there...: Pathways paper/Statement and Plan of Action", 2013, elérhető: <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/recognition>.
- ▶ Európai Ifjúságpolitikai Tudásközpont: "History of youth work", 2012, elérhető: <http://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/history-of-youth-work>.
- ▶ Európai Ifjúságpolitikai Tudásközpont: "Database of country information on youth work", 2019, <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/country-information-youth-work?inheritRedirect=true>.
- ▶ Fennes H. és Otten H.: "Quality in non-formal education and training in the field of European youth work", EU-Council of Europe youth partnership, SALTO Training and Co-operation Resource Centre, 2008.
- ▶ Lauritzen P.: *Eggs in a Pan, Speeches, Writings and Reflections*, Council of Europe Publishing, Strasbourg, 2008.
- ▶ O'Kelly K., Muir J.: *Taking it seriously - Guide to Recommendation CM/Rec(2015)3 of the Committee of Ministers of the Council of Europe to member States on the access of young people from disadvantaged neighbourhoods to social rights*, Council of Europe Publishing, Strasbourg, 2016.
- ▶ Partnerség az Európai Bizottság és az Európa Tanács között az ifjúságpolitika területén, az ifjúságsegítők oktatásával és karrierjével kapcsolatos kutatási projekt honlapja, elérhető: <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/expert-group-researching-education-career-paths-youth-workers>.
- ▶ Az Európa Tanács Ifjúsági Központ Minőségi Címkéje: Promoting Council of Europe values, youth policy and youth work standards in Europe, 2015, <https://www.coe.int/en/web/youth/quality-label-for-youth-centres>.
- ▶ Az Európa Tanács Ifjúsági Központ Minőségi Címkéje: Role, Value and Impact of Youth Centres, 2018, <https://www.coe.int/en/web/youth/quality-label-for-youth-centres>.
- ▶ Williamson H.: *Supporting young people in Europe. Principles, policy and practice*, Council of Europe Publishing, Strasbourg, 2002.
- ▶ Williamson H.: *Supporting young people in Europe. 2. kötet*, Council of Europe Publishing, Strasbourg, 2008, elérhető: <https://rm.coe.int/1680702419>.
- ▶ Williamson H.: "Finding common ground. Mapping and scanning the horizons for European youth work in the 21st century – Towards the 2nd European Youth Work Convention", 2015, <http://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/library1>.

Sales agents for publications of the Council of Europe Agents de vente des publications du Conseil de l'Europe

BELGIUM/BELGIQUE

La Librairie Européenne -
The European Bookshop
Rue de l'Orme, 1
BE-1040 BRUXELLES
Tel.: + 32 (0)2 231 04 35
Fax: + 32 (0)2 735 08 60
E-mail: info@libeurop.eu
<http://www.libeurop.be>

Jean De Lannoy/DL Services
c/o Michot Warehouses
Bergense steenweg 77
Chaussée de Mons
BE-1600 SINT PIETERS LEEUW
Fax: + 32 (0)2 706 52 27
E-mail: jean.de.lannoy@dl-servi.com
<http://www.jean-de-lannoy.be>

CANADA

Renouf Publishing Co. Ltd.
22-1010 Polytek Street
CDN-OTTAWA, ONT K1J 9J1
Tel.: + 1 613 745 2665
Fax: + 1 613 745 7660
Toll-Free Tel.: (866) 767-6766
E-mail: order.dept@renoufbooks.com
<http://www.renoufbooks.com>

CROATIA/CROATIE

Robert's Plus d.o.o.
Marasovičeva 67
HR-21000 SPLIT
Tel.: + 385 21 315 800, 801, 802, 803
Fax: + 385 21 315 804
E-mail: robertsplus@robertsplus.hr

CZECH REPUBLIC/ RÉPUBLIQUE TCHÈQUE

Suweco CZ, s.r.o.
Klecakova 347
CZ-180 21 PRAHA 9
Tel.: + 420 2 424 59 204
Fax: + 420 2 848 21 646
E-mail: import@suweco.cz
<http://www.suweco.cz>

DENMARK/DANEMARK

GAD
Vimmelskaftet 32
DK-1161 KØBENHAVN K
Tel.: + 45 77 66 60 00
Fax: + 45 77 66 60 01
E-mail: reception@gad.dk
<http://www.gad.dk>

FINLAND/FINLANDE

Akateeminen Kirjakauppa
PO Box 128
Keskuskatu 1
FI-00100 HELSINKI
Tel.: + 358 (0)9 121 4430
Fax: + 358 (0)9 121 4242
E-mail: akatilaus@akateeminen.com
<http://www.akateeminen.com>

FRANCE

Please contact directly /
Merci de contacter directement
Council of Europe Publishing
Éditions du Conseil de l'Europe
F-67075 STRASBOURG Cedex
Tel.: + 33 (0)3 88 41 25 81
Fax: + 33 (0)3 88 41 39 10
E-mail: publishing@coe.int
<http://book.coe.int>

Librairie Kléber
1, rue des Francs-Bourgeois
F-67000 STRASBOURG
Tel.: + 33 (0)3 88 15 78 88
Fax: + 33 (0)3 88 15 78 80
E-mail: librairie-kleber@coe.int
<http://www.librairie-kleber.com>

NORWAY/NORVÈGE

Akademika
Postboks 84 Blindern
NO-0314 OSLO
Tel.: + 47 2 218 8100
Fax: + 47 2 218 8103
E-mail: support@akademika.no
<http://www.akademika.no>

POLAND/POLOGNE

Ars Polona JSC
25 Obrońcow Street
PL-03-933 WARSZAWA
Tel.: + 48 (0)22 509 86 00
Fax: + 48 (0)22 509 86 10
E-mail: arspolona@arspolona.com.pl
<http://www.arspolona.com.pl>

PORTUGAL

Marka Lda
Rua dos Correios 61-3
PT-1100-162 LISBOA
Tel: 351 21 3224040
Fax: 351 21 3224044
E mail: apoio.clientes@marka.pt
www.marka.pt

RUSSIAN FEDERATION/ FÉDÉRATION DE RUSSIE

Ves Mir
17b, Butlerova ul. - Office 338
RU-117342 MOSCOW
Tel.: + 7 495 739 0971
Fax: + 7 495 739 0971
E-mail: orders@vesmirbooks.ru
<http://www.vesmirbooks.ru>

SWITZERLAND/SUISSE

Planetis Sàrl
16, chemin des Pins
CH-1273 ARZIER
Tel.: + 41 22 366 51 77
Fax: + 41 22 366 51 78
E-mail: info@planetis.ch

TAIWAN

Tycoon Information Inc.
5th Floor, No. 500, Chang-Chun Road
Taipei, Taiwan
Tel.: 886-2-8712 8886
Fax: 886-2-8712 4747, 8712 4777
E-mail: info@tycoon-info.com.tw
orders@tycoon-info.com.tw

UNITED KINGDOM/ROYAUME-UNI

The Stationery Office Ltd
PO Box 29
GB-NORWICH NR3 1GN
Tel.: + 44 (0)870 600 5522
Fax: + 44 (0)870 600 5533
E-mail: book.enquiries@tso.co.uk
<http://www.tsoshop.co.uk>

UNITED STATES and CANADA/ ÉTATS-UNIS et CANADA

Manhattan Publishing Co
670 White Plains Road
USA-10583 SCARSDALE, NY
Tel: + 1 914 472 4650
Fax: + 1 914 472 4316
E-mail: coe@manhattanpublishing.com
<http://www.manhattanpublishing.com>

Council of Europe Publishing/Éditions du Conseil de l'Europe
F-67075 STRASBOURG Cedex

Tel.: + 33 (0)3 88 41 25 81 – Fax: + 33 (0)3 88 41 39 10 – E-mail: publishing@coe.int – Website: <http://book.coe.int>

A fiatalok folyamatosan részt vesznek ifjúsági munkában, gyerekkoruktól egészen a felnőttkor eléréséig. Az ifjúsági munka teret kínál a fiataloknak, hogy együtt lehessenek fiatalok, élvezhessék ezt az életszakaszt, és hasznos dolgokat tanulhassanak az életben, mint például azt, hogyan lehetnek aktív polgárok, hogyan tudnak különböző emberekkel együtt élni és dolgozni, vagy hogyan készüljenek fel a munkaerőpiacra. Azon fiataloknak, akik olyan nehézségekkel küzdenek, mint a kirekesztés vagy a zaklatás, az ifjúsági munka és az ifjúságsegítők sok esetben rendkívül fontos támogatást jelentenek.

Annak érdekében, hogy tagállamait az ifjúsági munka valóra váltásában segítse, az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 2017-ben elfogadta CM/Rec(2017)4. számú ajánlását az ifjúsági munkáról. Ez az első nemzetközileg elfogadott szakpolitikai dokumentum, amely kifejezetten az ifjúsági munkával, annak társadalmi értékével és minőségi fejlesztésének lehetséges irányjaival foglalkozik Európában.

Kiadványunk ehhez az ajánláshoz szolgál kísérőül, azzal a céllal, hogy az ajánlásban foglaltakat közelebb hozza a potenciális felhasználókhoz: politikai döntéshozókhoz, ifjúságsegítő szakemberekhez, ifjúsági tevékenységek szervezőihez, ifjúsági vezetőkhez, az ifjúságsegítők oktatóihoz, ifjúsági szervezetekhez és így tovább, lépésről lépésre információkat és útmutatást nyújtva az ajánlás végrehajtásához. Kiadványunk tanácsokat és példákat is tartalmaz a megközelíthető intézkedésekről és a kidolgozandó szakpolitikákról annak érdekében, hogy az ifjúsági munka az ifjúságpolitika reflektorfényébe kerülhessen, és változást tudjon előidézni a fiatalok életében.

www.coe.int

Az Európa Tanács a földrész vezető emberi jogi szervezete. 47 tagállamból áll, beleértve az Európai Unió összes tagországát. Az Európa Tanács valamennyi tagállama aláírta az európai emberi jogi konvenciót, azt az egyezményt, melynek célja az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság megvédése. Az Egyezmény végrehajtását a tagországokban az Emberi Jogok Európai Bírósága felügyeli.

<http://book.coe.int>
ISBN 978-92-871-9068-0
€19/US\$38

